

НАМ – 138 РОКІВ

Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України
Центр громадського інформування з проблем паливно-енергетичного комплексу

ЕНЕРГОІНФОРМ-ІНФОРМЕНЕРГО

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ
ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ**

*** * ***

ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ З ПРОБЛЕМ ПЕК

**Паливно-енергетична політика України: вугільна промисловість,
нафтогазова галузь, електроенергетика, ринкові перетворення.
Загальні проблеми енергетики. Ядерна енергетика та промисловість.
Наслідки аварії на Чорнобильській АЕС. Інформація про інофірми,
які працюють в паливно-енергетичному комплексі. Різне.**

Видається з 1 січня 1994 року

№ 557

**ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕК
ЗА СІЧЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ 2018 РОКУ
ОГЛЯД ЗМІ ЗА 1-15 ЖОВТНЯ 2018 РОКУ**

Київ-2018

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

за січень-вересень 2018 року

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

За січень-вересень 2018 року, за оперативними даними, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, склав 115927,8 млн кВтг, що на 2300,9 млн кВтг, або на 2,0% більше, ніж за 9 місяців 2017 року. При цьому, тепловими електростанціями енергогенеруючих компаній вироблено 34585,0 млн кВтг, що на 2599,7 млн кВтг, або на 8,1% більше, ніж за 9 місяців 2017 року. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 7395,8 млн кВтг, що на 98,2 млн кВтг, або на 1,3% більше, ніж за відповідний період 2017 року. Атомними електростанціями вироблено 60882,9 млн кВтг, що у порівнянні з відповідним періодом минулого року менше на 3282,6 млн кВтг, або на 5,1%. Гідроелектростанціями та гідроакмулюючими електростанціями за 9 місяців 2018 року вироблено 9983,0 млн кВтг, що на 2354,2 млн кВтг, або на 30,9% більше, ніж за 9 місяців 2017 року.

Виріток ТЕС та ТЕЦ за 9 місяців 2018 року від загального по ОЕС склав 36,2%, виробіток електроенергії АЕС склав 52,5%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 8,6%. За 9 місяців 2017 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 34,6%, 56,5% і 6,7%.

Виробництво електроенергії блок-станціями за 9 місяців 2018 року склало 1105,8 млн кВтг, що на 0,4 млн кВтг, або на 0,1% менше, ніж за 9 місяців 2017 року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 9 місяців 2018 року склало 1975,3 млн кВтг, що на 531,8 млн кВтг, або на 36,8% більше, ніж за відповідний період 2017 року.

За 9 місяців 2018 року тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Міненерговугілля відпущено 14654,7 тис. Гкал, що на 513,7 тис. Гкал, або на 3,6% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	9 місяців 2017 року		9 місяців 2018 року		+/- до 2017 р.	
	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	%
Виріток електроенергії – всього	113626,9	100,0	115927,8	100,0	2300,9	2,0
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	39282,9	34,6	41980,8	36,2	2697,9	6,9
ТЕС ГК - всього	31985,3	28,1	34585,0	29,8	2599,7	8,1
ТЕЦ та когенераційні установки	7297,6	6,4	7395,8	6,4	98,2	1,3
ГЕС та ГАЕС, з них:	7628,8	6,7	9983,0	8,6	2354,2	30,9
ГЕС	6451,7	5,7	8825,4	7,6	2373,7	36,8
ГАЕС	1177,1	1,0	1157,6	1,0	-19,5	-1,7
АЕС	64165,5	56,5	60882,9	52,5	-3282,6	-5,1
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, біомаса)	1443,5	1,3	1975,3	1,7	531,8	36,8
Блок-станціями та інш. джерелами	1106,2	1,0	1105,8	1,0	-0,4	0,0

На початок 2018 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 2046,0 тис. тонн, мазуту – 64,0 тис. тонн (на початок 2017 року відповідно 2061,5 тис. тонн та 133,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-серпня 2018 року склав 16741,5 тис. тонн, що на 1355,8 тис. тонн більше, ніж за 8 місяців 2017 року. Від підприємств вугільної галузі України – 13248,9 тис. тонн, що на 53,8 тис. тонн більше, ніж за 8 місяців минулого року. Витрати вугілля склали 16899,6 тис. тонн. Запас вугілля станом на 01.09.2018 р. – 1888,0 тис. тонн.

Запаси вугілля на 01.10.2018 р. на складах підвідомчих Міненерговугілля підприємств становили 1917,4 тис.тонн, що на 316,1 тис.тонн більше, ніж у минулому році (1601,3 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів 5080 тис.тонн.

Топкового мазуту за 8 місяців 2018 року спожито 120,2 тис. тонн, що на 205,4 тис. тонн менше, ніж за відповідний період 2017 року. Запас мазуту на 01.10.2018 р. на підвідомчих Міненерговугілля підприємствах склав 16,2 тис. тонн.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 8 місяців 2018 р. становило 2606,2 млн куб.м, що на 250,4 млн куб. м більше, ніж за цей період 2017р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили 121,5 млн куб.м, що на 0,2 млн куб. м менше, ніж за 8 місяців 2017 р.

Станом на 01.10.2018 в українських підземних сховищах газу знаходилось 16,2 млрд куб. м природного газу, що на 0,16 млрд куб. м, або на 1,0% менше порівняно з 01.10.2017 р. Відбір газу за 9 місяців склав 7,285 млрд куб. м.

За 9 місяців 2018 року спостерігається збільшення електроспоживання (брутто), яке склало 111434,3 млн кВтг, що на 2521,8 млн кВтг, або на 2,3% більше, ніж за 9 місяців 2017 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням склав 89736,4 млн кВтг, що на 2549,3 млн кВтг, або на 2,9% більше аналогічного показника 2017 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за 9 місяців 2018 р.
(без урахування АР Крим та м. Севастополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2018 р. млн кВтг	+ / - до 2017 р. млн кВтг	+ / - до 2017 р. %	Питома вага, % 2017 р.	Питома вага, % 2018 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	111434,3	2521,8	2,3		
Споживання ел.ен. (нетто)	89736,4	2549,3	2,9	100,0	100,0
у тому числі:					
1.Промисловість	38809,6	1393,7	3,7	42,9	43,2
у тому числі:					
Паливна	2633,2	-48,9	-1,8	3,1	2,9
Металургійна	22205,9	775,5	3,6	24,6	24,7
Хімічна та нафтохімічна	2453,6	367,1	17,6	2,4	2,7
Машинобудівна	2978,7	105,7	3,7	3,3	3,3
Будів.матеріалів	1679,2	4,3	0,3	1,9	1,9
Харчова та переробна	3237,9	24,2	0,8	3,7	3,6
Інша	3621,2	165,8	4,8	4,0	4,0
2.Сільгоспспоживачі	2871,5	146,2	5,4	3,1	3,2
3.Транспорт	5100,5	-80,6	-1,6	5,9	5,7
4.Будівництво	692,4	49,2	7,7	0,7	0,8
5.Ком.-побутові споживачі	11323,9	320,8	2,9	12,6	12,6
6.Інші непромисл. споживачі	5001,5	380,9	8,2	5,3	5,6
7.Населення	25937,0	339,1	1,3	29,4	28,9

Збільшення електроспоживання (нетто) відбулося за рахунок збільшення обсягу споживання металургійною промисловістю (на 3,6%), хімічною та нафтохімічною промисловістю (на 17,6%), машинобудівною промисловістю (на 3,6%), будівництвом (на 7,7%) та іншими непромисловими споживачами (на 8,2%).

Видобуток вугілля. За 9 місяців 2018 року вугледобувними підприємствами України видобуто **24,8 млн тонн** вугілля, що на 591,0 тис. тонн (або на 2,4%) більше порівняно із січнем-вереснем 2017 року. В цілому видобуток енергетичного вугілля склав **20,38 млн тонн**, він збільшився на 1178,1 тис. тонн (або на 6,1%), коксівного – склав **4,0 млн тонн**, що менше на 587,1 тис. тонн (або на 11,6%).

Упродовж січня-вересня 2018 року вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Міненерговугілля України, видобуто **3,14 млн тонн**, що на 404,5 тис. тонн (або на 11,4%) менше, ніж за цей період 2017 року. Видобуток енергетичного вугілля зменшився на 116,0 тис. тонн (або на 4,0%) порівняно з відповідним періодом 2017 року і коксівного зменшився на 288,4 тис. тонн (або на 43,5%), а видобуток відповідно склав **2,7 та 0,37 млн тонн**.

Видобуток нафти та газу. З початку 2018 року в Україні видобуто **1,404 млн тонн** нафти з газовим конденсатом і **15,5 млрд куб. м** газу. У минулому році, відповідно, ці показники становили – 1,387 млн тонн нафти з газовим конденсатом та 15,5 млрд куб. м газу. Підприємства НАК "Нафтогаз України" видобули за 9 місяців 2018 року **1,404 млн тонн** нафти з конденсатом (у 2017 р. – 1,387 млн тонн) і **12,2 млрд куб. м** газу (у 2017 р. – 12,2 млрд куб. м).

Інші підприємства за 9 місяців 2018 року видобули **0,21 тис.т** нафти з газовим конденсатом (у 2017 році – 0,172 тис. т) і **3,3 млрд куб.м** газу (у 2017 році – 3,3 млрд куб. м).

Постачання і переробка нафти. У січні-вересні 2018 р. на нафтопереробні заводи (НПЗ) та Шебелинський ГПЗ поставлено 628,8 тис. тонн нафтової сировини українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ у січні-вересні 2018 р. склав 348,8 тис.т.

У січні-вересні 2018 р. не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини - Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства.

За 9 місяців 2018 р. Шебелинським ГПЗ вироблено:

- автомобільних бензинів – 95,0 тис. тонн;
- дизельного палива – 66,3 тис. тонн;
- мазуту – 21,8 тис. тонн.

Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-вересні 2018 року були завантажені в середньому на 46,5% (у січні-вересні 2017 року на 51,2 %).

Транспортування нафти. У січні-вересні 2018 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів зменшився порівняно з 2017 року на 512,0 тис. тонн (або на 4,3%) і склав **11,35 млн тонн**. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Чехії) протранспортовано **9876,0 тис. тонн**, що на 4,8% (або на 698,0 тис. тонн) менше порівняно із аналогічним показником 2017 року, а для потреб України – **1475,0 тис. тонн**, що на 0,9% (або на 14,0 тис. тонн) менше у порівнянні з відповідним періодом 2017 р.

За січень-вересень 2018 рік транзитні обсяги перекачки у загальному обсязі складають 86,0%, а на нафтопереробні підприємства України – 14,0%.

Аналіз сплати за спожиту електроенергію за січень-вересень 2018 року

Розрахунки споживачів електроенергії по областях України

За січень-вересень 2018 року споживачам відпущено електричної енергії на суму **136,3 млрд грн**, оплата становила **134,7 млрд грн**, або **98,8%**.

Вище середнього показника (**98,8%**) розрахунки за відпущену споживачам за 9 місяців 2018 році енергію були проведені у Вінницькій (100,5%), Дніпропетровській (на 101,3%), Житомирській (на 101,0%), Закарпатській (на 102,2%), Івано-Франківській (на 100,0%), Київській (на 99,8%), Кіровоградській (на 100,6%), Миколаївській (на 101,1%), Одеській (на 101,5%), Полтавській (на 100,7%), Рівненській (на 100,0%), Тернопільобленерго (на 99,3%), Херсонській (на 101,7%), Хмельницькій (на 100,0%), Черкаській (на 98,8%), Чернівецькій (на 101,0%), Чернігівській (на 99,7%) областях.

Ниже середнього показника обсягу розрахунків за відпущену у січні-вересні 2018 році енергію проведені у Волинській (99,0%), Донецькій (91,0%), Запорізькій (на 97,7%), Луганській (на 79,6%), Львівській (на 94,6%), Сумській (на 96,1%), Харківській (98,1%) областях, м.Київ (98,6%), АР Крим (на 0,0%).

Розрахунки енергопостачальних компаній з ДП «Енергоринок»

За січень-вересень 2018 р., за оперативними даними, енергопостачальними компаніями куплено електроенергії в ДП «Енергоринок» за регульованим тарифом на **122,67 млрд грн**, а сплачено за неї **123,28 млрд грн** або **100,5%**. Повністю розрахувалися з ДП «Енергоринок» 16 енергопостачальна компанія за регульованим тарифом.

У повному обсязі розрахувалися з ДП «Енергоринок» за 9 місяців 2018 року Волинсьобленерго (на 100,0%), Дніпровські електромережі (на 101,7%), Донецькі електромережі (на 110,6%), Закарпаттяобленерго (на 101,5%), Запоріжжяобленерго (на 108,2%), Київобленерго (на 101,8%), Київські електромережі (на 103,0%), Львівобленерго (на 100,1%), Полтаваобленерго (на 103,4%), Харківобленерго (на 101,1%), Хмельницькобленерго (на 101,1%), Черкасиобленерго (на 100,1%), Чернівціобленерго (на 103,0%), Чернігівобленерго (на 101,7%), Високовольтні мережі ДТЕК ТОВ (на 105,1%), Луганське енергетичне об'єднання (на 127,8%).

Ниже 100% показника по розрахунках з оптовим ринком енергопостачальних компаній розрахувались за куповану електричну енергію: Вінницяобленерго (на 98,1%), Житомиробленерго (на 98,4%), Кіровоградобленерго (на 97,7%), Миколаївобленерго (на 99,9%), Сумиобленерго (на 97,3%), Одесаобленерго (на 99,7%), Прикарпаттяобленерго (на 93,9%), Рівнеобленерго (на 98,1%), Тернопільській (на 96,1%), Херсонобленерго (на 99,2%), Атомсервіс (на 98,9%), Регіональні електричні мережі (на 42,0%), Укрзалізниця (на 99,3%), ПЕМ-Енерговугілля (на 20,1%), Енергія-Новий Розділ (на 99,4%), Енергія-Новояворівськ (на 93,7%).

Розрахунки споживачів електроенергії з обласними енергопостачальними компаніями

За січень-вересень 2018р. енергопостачальними компаніями відпущено електроенергії на суму **136,33 млрд грн**, а сплачено за неї **134,7 млрд грн** або **98,8%**.

Повністю розрахувалися за електричну енергію споживачі 18 енергопостачальних компаній: ПАТ «Вінницяобленерго» (100,6%), ПрАТ «Волинсьобленерго»

(101,0%), АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі» (101,0%), АТ «ДТЕК Донецькі електромережі» (106,7%); АТ «Житомиробленерго» (101,0%), ПрАТ «Закарпаттяобленерго» (102,2%), АТ «Прикарпаттяобленерго» (100,0%), ПрАТ «Київобленерго» (99,8%), ПрАТ «Кіровоградобленерго» (100,6%), АТ «Миколаївобленерго» (100,9%), АТ «Одесаобленерго» (101,3%), ПАТ «Полтаваобленерго» (100,7%), ПрАТ «Рівнеобленерго» (100,0%), ВАТ «Тернопільобленерго» (99,3%), АТ «Херсонобленерго» (101,7%), АТ «Хмельницькобленерго» (100,0%), ПАТ «Черкасиобленерго» (98,8%), АТ «Чернівціобленерго» (101,0%), ПАТ «Чернігівобленерго» (99,7%), ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі» (102,4%).

Нижче середнього рівня (**98,8%**) розраховались за спожиту електроенергію споживачі енергопостачальних компаній: ПАТ «Запоріжжяобленерго» (97,7%), ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» (98,6%), ПрАТ «Львівобленерго» (97,6%), ПАТ «Сумиобленерго» (96,1%), АК «Харківобленерго» (98,1%), ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» (95,4%), ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля» (18,5%), ДП «Регіональні електричні мережі» (38,9%).

Оплата електроенергії всіма видами платежів генеруючим компаніям та іншим учасникам ОРЕ за січень-вересень 2018 р. Всього сплачено склало **148,11 млрд грн** при товарній продукції **146,47 млрд грн**, або **101,7%**.

За фактичними даними, по НАЕК «Енергоатом» сплачено – 100,9% (38010,0 млн грн), «Центренерго» – 99,7% (13490,0 млн грн), «Дніпроенерго» – 103,5% (14490,0 млн грн), «Донбасенерго» – 99,9% (5458,3 млн грн), «Західенерго» – 103,5% (23230,5 млн грн), «Східенерго» – 102,0% (12702,5 млн грн), Харківська ТЕЦ-5 – 111,0% (1681,7 млн грн), Київтеплоенерго КП – 143,6% (147,9 млн грн), Київенерго (ТЕЦ) – 96,1% (3307,4 млн грн), ПрАТ «Укргідроенерго» – 96,4% (6388,4 млн грн), Нижньодністровська ГЕС – 267,0 тис. грн, інші електростанції – 99,1% (24066,8 млн грн), у тому числі: теплоелектроцентралі – 107,3% (12000,3 млн грн), виробники альтернативної е/е – 92,1% (11974,1 млн грн), Укргазвидобування – 101,3% (69200,0 тис. грн), НЕК «Укренерго» - 103,8% (4895,4 млн грн) від товарного відпуску енергії. **Всього виробникам е/е та НЕК плата склала 148,11 млрд грн при товарній продукції 146,47 млрд грн або 101,1%.**

Газопостачання, споживання та транзит природного газу. Ресурси природного газу в Україні за січень-серпень 2018 року склало **100,7 млрд куб.м** (за відповідний період 2017 року – 101,8 млрд куб.м).

За зовнішньоекономічними контрактами до України надійшло **65,11 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2017 року – 71,36 млрд куб.м).

Споживачі України за цей період 2018 року використали **20,8 млрд куб. м** природного газу (за відповідний період 2017 року – 20,4 млрд куб.м).

Відбір природного газу з ПСГ за цей період **7,268 млрд куб. м** (за відповідний період 2017 року – 4,126 млрд куб.м).

За січень-вересень 2018 року, за оперативними даними, протранспортовано через територію України (транзит) природного газу всього **65,446 млрд куб. м** (за відповідний період 2017 року – 70359 млрд куб.м).

Імпорт газу за 9 місяців 2018 року склав **8,1 млрд куб. м**.

Розвиток галузей ПЕК та технічний стан підприємств

Підприємствами електроенергетичної галузі ПЕК, що належить до сфери управління Міненерговугілля України, за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **11655,5 млн грн** капітальних вкладень за січень-серпень 2018 року, що на **5329,4 млн грн** більше аналогічного показника 2017 року.

Профінансовано всього **12647,6 млн грн**, у тому числі власні кошти підприємств - 8285,1 млн грн, інші джерела фінансування – 4362,5 млн грн

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

У вугільній галузі освоєно **37,6 млн грн** капітальних вкладень, що на 58,6% більше порівняно з аналогічним показником 2017 року.

Фактично у січні-вересні 2018 року підприємствам, що знаходяться на стадії підготовки до ліквідації та ліквідації, а також з утримання водовідливних комплексів спрямовано **221,8** млн гривень, у тому числі:

- шахти, які готуються до ліквідації – 64,6 млн грн,
- ДП "Укршахтгідрозахист" – 13,0 млн грн,
- ДП "ОК "Укрвуглереструктуризація" – 144,2 млн грн

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості за серпень 2018 р.

Атомні електростанції. У вересні 2018 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено **6782,3** млн кВтг, що на 924,0 млн кВтг більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності у вересні 2018 р. становив **67,9%**, що на 9,2 % більше показника 2017 р.

Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні у січні-вересні 2018 р. становила 52,5%. До Енергоринку за 9 місяців 2018 р. відпущено 60882,9 млн кВтг електроенергії, що на 3 282,6 млн кВтг менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку 2018 року зафіксовано 16 порушень у роботі енергоблоків АЕС (на РАЕС-2, ХАЕС-5, ЮУАЕС-2 та ЗАЕС-4). У відповідному періоді 2017 року – 9 порушень (на РАЕС-4, на ЗАЕС-3, на ЮУАЕС-2). **Зазначені порушення не обліковуються за шкалою ІНЕС рівня 1.**

Паливна програма. У 2018 році заплановано здійснити: 18 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 12 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок - від компанії «Вестінгауз», забезпечити 5 рейсів з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

У вересні 2018 р. відбулись 2 поставки свіжого ядерного палива: 1 від АТ «ТВЕЛ» і 1 від компанії «Вестінгауз», вивезень відпрацьованого ядерного палива невідбувалось. З початку 2018 р. відбулося 11 поставок свіжого ядерного палива: 5 від компанії «Вестінгауз» і 6 від АТ «ТВЕЛ», 3 вивезення відпрацьованого ядерного палива.

Ремонтна кампанія.

Графіком ремонтів енергоблоків АЕС України у 2018 році заплановано виконати:

- закінчити 2 капітальні ремонти – ЗАЕС №6, ХАЕС №1 та 2 середні ремонти – РАЕС №1, 3;

- виконати 8 середніх ремонтів – ЗАЕС №1, 2, 4, 5; РАЕС №2; ЮУАЕС – №1, 2, 3 та 2 капітальні ремонти – РАЕС №4; ХАЕС №2;
- розпочати 3 середні ремонти – ЗАЕС №3, 6; ХАЕС №1 та 1 капітальний ремонт – РАЕС №1.

Станом на 05.10.2018 виконуються:

3 середніх ремонти – ЗАЕС №1, 3, 4;

1 капітальний ремонт – ХАЕС №2 (з 02.09.2018 до 20.11.2018).

Тариф на відпущену електроенергію, що виробляється на АЕС становить **55,76 коп.** за 1 кВтг (без ПДВ) відповідно до постанови НКРЕКП від 18.09.2018 р. № 996.

Товарна продукція. У вересні 2018 р. вартість товарної продукції ДП «НАЕК «Енергоатом» становила 4179,26 млн грн, що на 1010,78 млн грн більше, ніж у вересні 2017 р.

У вересні 2018 р. з Енергоринку оплачено 4040,65 млн грн, що на 764,73 млн грн більше, ніж у вересні 2017 р. Відсоток оплати у вересні 2018 р. склав 96,68%, у вересні 2017 р. – 103,39%. З початку 2018 р. – 100,93%, з початку 2017 р. – 98,89%.

Заборгованість із заробітної плати станом на 06.09.2018 у компанії відсутня.

Підприємства атомно-промислового комплексу, які перебувають у складі ДК «Ядерне паливо»

ДП «СхідГЗК». У вересні 2018 року вироблено **58,4 тонн уранового оксидного концентрату на суму 172,9 млн грн**, що становить 59,2% виконання плану. У порівнянні з відповідним періодом 2017 р. продукції вироблено на 2,0 тонни менше. З початку 2018 року вироблено 804,6 тонн УОК на суму 2455,7 млн грн, що порівняно з відповідним періодом минулого року на 178,2 тонни більше.

Заборгованість із заробітної плати станом на 06.08.18 на підприємстві відсутня.

ДП «Смоли». З початку 2018 року ДП «Смоли» вироблено 67,8 тонн основної продукції (іонообмінні смоли), на суму 14,5 млн грн, що на 216,9 тонн менше, ніж з початку 2017 року.

Станом на 06.09.18 заборгованості із виплати заробітної плати немає.

Ремонтна кампанія ТЕС, ТЕЦ і ГЕС, ГАЕС у 2018 році

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2018-2019 рр. наказом Міністерства енергетики та теплоенергетики від 25.09.2017 № 622 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2018 році та в осінньо-зимовий період 2018/2019 року» (зі змінами) передбачено:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтувати всіма видами ремонтів 61 (15924 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 37 (10405 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 10 (2459 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 14 (3060 МВт) енергоблоків.

На теплових електроцентралях виконати всіма видами ремонти 9 (1670 МВт) енергоблоків, 14 (2447 т/год) парових котлів, 6 (660 Гкал/год) водогрійних котлів та 10 (331,8 МВт) турбоагрегатів.

У теплових мережах виконати капітальний ремонт 10,66 км трубопроводів.

На **гідроелектростанціях** виконати капітальний ремонт і реконструкцію 36 (1802,10 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 14.09.2018 відповідно до затвердженого графіку:

На **теплових електростанціях** енергогенеруючих компаній відремонтовано 31 (8 667 МВт) енергоблок.

У ремонті перебувають 14 (3 349 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті – 3 (890 МВт) енергоблока;
- в середньому ремонті – 3 (654 МВт) енергоблока;
- в капітальному ремонті – 8 (1805 МВт) енергоблоків.

В технічному переоснащенні (капітальний ремонт) в термін по 31.12.2018 енергоблок ст. №6 Зміївської ТЕС; в термін до 31.12.2018 енергоблок № 3 Трипільської ТЕС.

На **теплових електроцентралях** відремонтовано 6 (1210 МВт) енергоблоків, 9 (1410 т/год) парових котлів, 5 (147 МВт) турбоагрегата, 3 (280 Гкал/год) водогрійних котла.

На теплових електроцентралях в ремонті знаходяться 1 (110 МВт) енергоблок, 5 (1037 т/год) парових котлів, 3 (280 Гкал/год) водогрійних котла та 5 (184,0 МВт) турбоагрегатів.

На **гідроелектростанціях** виконано реконструкцію та капітальний ремонт 19 (1260,8 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті знаходиться 7 (239,8 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 09.08.2018 на **атомних електростанціях** виконано:

9 планово-попереджувальних ремонтів, з них:

- 3 капітальні ремонти – ЗАЕС №5, 6 та ХАЕС №1;
- 6 середніх ремонтів – РАЕС №1, 2, 3, ЗАЕС №2 та ЮУАЕС №2, 3;
- 5 позапланових поточних ремонтів енергоблоків ХАЕС №2, 1 і ЗАЕС №6 та ЮУАЕС № 2;

1 плановий поточний ремонт – ЗАЕС № 2.

Станом на 09.08.2018 виконуються:

2 середніх ремонтів - ЗАЕС № 4 та ЮУАЕС № 1.

1 капітальний ремонт - РАЕС № 4.

Зведені показники Інвестиційної програми ДП «НЕК «Укренерго» на 2018 рік

Капітальні інвестиції всього, враховуючи Держенергонагляд, - **2607,1 млн грн**, у т.ч. за рахунок прибутку – 636,8 млн грн, амортизації – 691,8 млн грн, кредитних коштів – 1238,4 млн грн, доходів від іншої діяльності – 40,0 млн грн; Держенергонагляд за рахунок амортизації – **4787 тис. грн**.

Передбачено на нове будівництво (ПС + ПЛ) всього – **1079,5 млн грн**, технічне переобладнання та реконструкція об'єктів, придбання основних засобів – **1400,8 млн грн**, проектні роботи майбутніх років, всього – **19956,3 тис. грн**.

Коефіцієнт використання встановленої потужності на блочному устаткуванні (енергоблоки потужністю 100, 150, 200, 250, 300 МВт) теплових електростанцій

Коефіцієнт використання встановленої потужності за 8 місяців 2018 року порівняно з аналогічним періодом минулого року збільшився на 2,1% та складає 22,0%. Найвищий коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період мають блоки потужністю 150 МВт – 42,8 % (у 2017 році – 33,3 %). По блокам

потужністю 200 МВт коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період – 36,3 % (у 2017 році – 33,7 %), по блокам потужністю 250 МВт – 27,8 % (у минулому році – 27,2 %), по блокам потужністю 100 МВт – 23,6 % (у минулому році – 29,2 %), по блокам потужністю 300 МВт – 19,2 % (у 2017 році – 18,2%).

Збільшився коефіцієнт використання встановленої потужності по генкомпаніях: по ПАТ “ДТЕК Дніпроенерго” на 1,1 %, по ПАТ “Центренерго” на 4,7 %, по ПАТ «Донбасенерго» на 25,2 %. А зменшився по ТОВ «ДТЕК Східенерго» на 2,6 %, по ПАТ “ДТЕК Західенерго” на 1,0 %.

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям, які звітують Міненерговугіллю

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям генкомпаній України за 8 місяців 2018 року складають **405,0 г/кВтг**, що на **2,8 г/кВтг** більше, ніж за відповідний період 2017 року (405,0 г/кВтг).

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по ТЕС України (ТЕС ГК та ТЕЦ) складають за вісім місяців 2018 р. **388,6 г/кВтг**, що менше в порівнянні з відповідним періодом минулого року на **3,6 г/кВтг**.

Середньомісячна заробітна плата

На серпень 2018 року розмір заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України, у розрізі галузей становить:

- електроенергетика – 11652 грн (*збільшення до відповідного показника 2017 р. становить 1974 грн*);
- атомно-промисловий комплекс – 16537 грн (*більше на 3928 грн*);
- нафтогазовий комплекс – 8896 грн (*більше на 2682 грн до показників державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерговугілля*);
- вугільна галузь – 10348 грн (*більше на 2424 грн для вугледобувних підприємств, що розташовані на території, яка контролюється владою України*).

Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.10.2018 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України і що розташовані на території, яка контролюється українською владою, загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила **306,7 млн грн** і збільшилась з початку року на **88,1 млн грн (або на 40,3%)**, у тому числі: електроенергетична галузь – збільшилась на 13 229,6 тис. грн (на 108,7%); атомно-промисловий комплекс – зменшилась на 70,6 тис. грн (на 1,9%); вугільна галузь – збільшилась на 75192,2 тис. грн (на 37,8%); нафтогазовий комплекс – зменшилась на 232,7 тис. грн (на 6,1%).

Інформація з підприємств, що розташовані на території, яка не контролюється українською владою, відсутня.

Технологічні витрати електроенергії в електричних мережах

За січень-липень 2018 року загальні технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами Міненерговугілля всіх класів напруг склали **9,5 млрд кВтг** або **11,4 %** від загального відпуску електроенергії в мережу. У порівнянні із аналогічним періодом 2017 р. відбулося їх збільшення на **0,1 млрд кВтг**, або на **0,1 в.п.** (9,4 млрд кВтг або на 11,3 % у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії по Міненерговугілля за 7 місяців 2018 рік становила **11,0 млрд кВтг** або **13,2%** від загального відпуску електроенергії в мережу, у порівнянні з минулим роком збільшилась на **0,1 млрд кВтг** або на **0,9%** у порівнянні з минулим роком (10,9 млрд кВтг або 13,3% у минулому році).

Понаднормативна (нетехнічна) складова технологічних витрат за сім місяців 2018 року по Міненерговугілля складала – 1,5 млрд кВтг або -1,8% від загального відпуску електроенергії в мережу (-1,6 млрд кВтг або -1,9% у минулому році). За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат електроенергії в електричних мережах 0,38-800 кВ Міненерговугілля за 7 місяців 2018 року заощаджено **103,3 млн кВтг** електроенергії (**113,1 млн кВтг** за відповідний період минулого року).

Експорт електроенергії, вугілля, нафтопродуктів

За січень-вересень 2018 року на **експорт передано 4428,1 млн кВтг електроенергії**, що на 246,4 млн кВтг або на 5,9% більше, ніж за 9 місяців 2017 р. За оперативними даними, 4033,7 млн кВтг експортовано до країн Східної Європи.

За 9 місяців 2018 р. територією України протранспортовано (транзитом) **65,4 млрд кубометрів природного газу** (за цей період 2017 р. – 70,3 млрд куб. м).

Станом на 01.10.2018 року в українських підземних сховищах знаходилось **16,2 млрд куб. м** природного газу, що на 162,0 млн куб. м, або на 1,0% менше порівняно з показником на цей час 2017 року.

Протягом 9 місяців 2018 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склав **11351,0 тис. тонн** і порівняно із аналогічним періодом 2017 р. зменшився на 512,0 тис. т (або на 4,3 %), а транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) склав **9876,0 тис. тонн**, що на 498,0 тис. т (або на 4,8%) менше порівняно із аналогічним показником 2017 р., а для потреб України – менше на 14,0 тис. т (або на 0,9%) і склало **1475,0 тис. тонн**.

За січень-вересень 2018 року частка транзитного обсягу перекачки нафти в загальному обсязі нафтоперекачування становила 86,07%, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України відповідно – 14,0%.

*Підготовлено за даними
Міненерговугілля України
і ДП «Енергоринок»*

**ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ
З ПРОБЛЕМ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ
з 1 до 15 жовтня 2018 р.**

(“Голос України”, “Урядовий кур’єр”, “ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Україна”, “ДЕНЬ”, “КП в Украине”, “ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА”, “Сегодня”, “Україна молода”, “Факты”, “Капитал”, “Вечерние Вести”, “Свобода”, “Атомник України”, а також електронні ЗМІ: УКРІНФОРМ, Інтерфакс-Україна, УНІАН, Енергореформа, ЛІГАБізнесінформ, Українські новини, Бизнес.Цензор.Нет, Левый берег, UA Energy, Капитал, ГлавКом, РБК-Украина та ін.)

ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Урядовий портал, Fin.org.ua, 28.09.2018

У Міненерговугілля обговорили з представниками ОЕСР реформування державних підприємств і стратегічний розвиток енергетичного сектору

Заступник Міністра з питань європейської інтеграції **Наталія Бойко** провела робочу зустріч із місією Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) з метою обговорення підготовленого ОЕСР Звіту з оцінки реформування державних підприємств у нафтогазовому секторі.

Під час заходу сторони обмінялися думками, надали коментарі до окремих положень Звіту та обговорили заходи, що сприятимуть досягненню цілей для успішної реалізації енергетичної політики України.

Наталія Бойко подякувала місії ОЕСР та відзначила її роль у підтримці Уряду України у проведенні реформи корпоративного управління та роботи з державними підприємствами у нафтогазовому секторі відповідно до стандартів ОЕСР, а також прокоментувала основні зрушення та заходи, що проводяться для реформування енергетичного сектору в цілому.

Аналітичний звіт ОЕСР щодо функціонування нафтогазового ринку України в контексті загальних реформ євроінтеграційного напрямку дає можливість якісно провести оцінку сильних та слабких сторін. «Звіт ОЕСР окреслює основні вектори діяльності нафтогазових компаній, містить стислий аналіз можливого розвитку подальших тенденцій для реформування нафтогазового сектору та енергетичної сфери загалом», - зазначила Наталія Бойко, підкреслюючи важливість виконаної роботи.

Окремо заступник Міністра зупинилася на питанні щодо проведеної роботи у нафтогазовій сфері, зокрема в контексті впровадження Енергетичної стратегії України до 2035 року.

Наталія Бойко поінформувала іноземних колег щодо поточної ситуації із питанням анбандлінгу НАК «Нафтогаз України». Зокрема, відзначила розроблення НАК «Нафтогаз України» Дорожньої карти анбандлінгу оператора газотранспортної системи України на 2018-2020 роки та поінформувала про підписаний Меморандум між наглядовими радами НАК «Нафтогаз України» та ПАТ «Магістральні газопроводи України», який сприятиме координації дій відповідних наглядових рад.

У зустрічі взяли участь **Віталій Кушніров**, генеральний директор Директорату стратегічного планування та європейської інтеграції, **Олена Іванова** та **Євгенія Німак** – державні експерти зазначеного директорату, а також **Євген**

Россіков, експерт Директорату викопних видів палива.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245306638&cat_id=35109

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 02.10.2018

Газу в сховищах потроху більше

Від початку сезону закачування (9 квітня) запаси природного газу в українських підземних сховищах зросли у 2,18 раза, або на 8,75 мільярда кубометрів. На кінець вересня вони становили 16,19 мільярда кубів. Це на 1%, або на 169,5 мільйона кубометрів менше, ніж на аналогічну дату 2017 року, коли запаси становили 16,35 мільярда кубометрів. Згідно з даними оператора газотранспортної системи України держкомпанії «Укртрансгаз», з 1 вересня по 29 вересня у сховища було закачано 1,67 мільярда кубометрів.

За даними Укртрансгазу, з 1 по 29 вересня Україна імпортувала 1,15 мільярда кубів (з них 718,6 мільйона — через Словаччину, 407,1 мільйона — через Угорщину, 19,7 мільйона кубів — через Польщу). Власний видобуток з 1 по 29 вересня становив 1,67 мільярда, а транзит — 6,99 мільярда кубометрів. На кінець вересня, повідомляє УНІАН, вітчизняні газові сховища було заповнено на 52,3%.

НАК «Нафтогаз України» запевняє, що запасів природного газу об'ємом 16 мільярдів кубометрів у підземних сховищах достатньо.

<https://ukurier.gov.ua/uk/news/gazu-v-shovishah-potrohu-bilshaye/>

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Україна», 06-12.10.2018

Большая приватизация откладывается на следующий год

Практически по всем объектам большой приватизации конкурсы по поиску нового собственника пройдут в 2019 году, а не в текущем, как ранее планировалось.

"Мы уже можем констатировать факт, что из тех объектов большой приватизации, которые мы наметили, по большинству из них процесс приватизации переносится на 2019 год", - сказал и.о. главы Фонда госимущества **Виталий Трубаров**, пишет УНІАН.

По словам Трубарова, в 2018 году, скорее всего, удастся приватизировать лишь "Центрэнерго".

https://zn.ua/ECONOMICS/bolshaya-privatizaciya-otkladyvaetsya-na-sleduyuschiy-god-296338_.html

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Україна», 06-12.10.2018

На чем основывается энергетическая безопасность Украины?

Акцентом должен быть природный газ — его добыча в Украине и возможности транспортировки в/из Европы

Ольга Белькова, народный депутат Украины

Определение энергетической безопасности по версии Международного энергетического агентства может служить основанием для размышлений: это "бесперебойное наличие энергетических источников по доступной цене".

Страну можно считать энергетически безопасной в том случае, если она в любой момент может обеспечить себя всеми необходимыми источниками энергии по цене, которая может быть оплачена ее экономикой безболезненно. Доступность также включает физическую возможность доставки. Идеально энергетически

безопасных стран без каких-либо рисков, к сожалению, пока нет.

Риски для энергетической безопасности

В отчете International Index of Energy Security Risk by Global Energy 2018 года, обобщающем статистические данные за 2016 год, наша страна по-прежнему занимает 25-е место (самое нижнее и наихудшее) среди 25 стран — крупных потребителей энергии. Это такие страны, как Норвегия, США, Мексика, Канада, Австралия, Польша, Франция и некоторые другие.

В нашей группе самый высокий рейтинг у Норвегии, США, Великобритании, Мексики и Дании. Это не вопрос размера страны, наличия собственных энергетических ресурсов, старой демократии или колониального прошлого. Это вопрос подходов страны именно в определенный период к определенным ключевым вызовам мира.

В 2016 году к ключевым вызовам относятся:

- энергетическая интенсивность (energy intensity), то есть сколько энергетических ресурсов тратится на производство единицы ВВП;
- импорт природного газа, — этот риск усилился для большинства стран, являющихся крупными потребителями энергии;
- волатильность цен и поставок нефти и нефтепродуктов.

Мы чрезвычайно зависимы от импорта энергопродуктов. Нефть, газ и, к сожалению, уже и уголь на сегодняшний день являются нашей основной головной болью (см. табл. 1).

Табл. 1. Рейтинг и показатели риска энергетической безопасности для 25 стран с большим потреблением энергии, 2016 г.

Общие показатели	1-е место	25-е место	Украина
Рейтинг риска (RISK SCORE)	Норвегия (678)	Украина (1,842)	25
Зависимость от импорта горючего (Petroleum Import Exposure)	Канада	Япония	16
Зависимость от импорта природного газа (Natural Gas Import Exposure)	Австралия	Франция	16
Зависимость от импорта угля (Coal Import Exposure)	Австралия	Нидерланды	15
Общая зависимость от импорта энергоносителей (Total Energy Import Exposure)	Канада	Япония	17
Затраты на импорт ископаемого топлива на единицу ВВП (Fossil Fuel Import Expenditures per GDP)	Канада	Украина	25

От выпечки хлеба и вплоть до централизованного отопления украинская экономика сталкивается с проблемой крайне неэффективного использования энергоресурсов и энергоисточников и перекладывания этой неэффективности на плечи каждого из нас.

Среди причин вероятного повышения цен на энергоресурсы — невозможность обеспечить доставку необходимых из них к предприятию (отсутствие сетей, газопроводов, дефицит или недопроизводство)..., война в регионах, где добываются или генерируются необходимые ресурсы, и многие другие (см. табл. 2).

По сравнению с другими странами группы у нас, например, достаточная диверсификация на рынке электрической энергии. По показателю non-carbon generation, очевидно, благодаря атомной и гидрогенерации, наша страна занимает неплохое 8-е место.

Проблема на рынке электроэнергии состоит не в недостаточности энергоресурсов для обеспечения энергетической безопасности, а скорее, в несовершенной тарифной и регуляторной политике, внутреннем монополизме и

изношенности энергосетей. Мы также отсоединены от ЕС и находимся в системе с Россией и Беларусью (см. табл. 3).

Украина занимает 2-е место по показателю транспортных затрат на душу населения, но это свидетельствует, скорее, о бедности страны, поскольку не все владеют собственным транспортом в таком количестве, как в развитых странах. В Украине немного транспорта, экономно расходующего источники энергии! Мы мало вредим миру выбросами CO₂, но если взять на единицу произведенной продукции, то являемся едва ли не наихудшими по интенсивности выбросов (см. табл. 4).

У нас много проблем (выводы экспертов Global Energy Institute), которые хотелось бы решить прямо сегодня и, желательно, в сфере интересных для нас лично проектов.

Но у Украины есть объективные огромные риски энергозависимости, которые соотносятся с подобными измерениями в других странах нашей группы. Правительство, Верховная Рада и все другие органы власти обязаны в первую очередь реагировать именно на них.

Три важнейших направления энергобезопасности к вниманию государственных руководителей

Предложу три основных из наиболее тяжелых фокусов потенциальному вниманию членов правительства для повышения энергобезопасности Украины на ближайшее время:

1. Из всех традиционных источников энергии для Украины фокусом должен быть природный газ, его добыча в Украине и возможности транспортировки в/из Европы.

Природный газ является стратегическим ресурсом для Украины, от которого в значительной степени зависят промышленность и население. Вопрос усиления энергетической безопасности в части обеспечения государства природным газом — это и противодействие строительству "Северного потока-2", от которого зависит сохранение дальнейшего транзита газа по территории Украины, и увеличение добычи собственного газа.

2. Уменьшение потребления энергоресурсов. Уровни потребления энергоресурсов на душу населения, в транспорте и на произведенную единицу ВВП в Украине являются одними из наибольших среди стран — крупных потребителей. Мы неуспешны не потому, что цены на энергоресурсы высокие, а потому, что платим за неэффективное производство.

3. Продолжение рыночных реформ в энергетике и интеграция с другими рынками, поскольку именно рыночные реформы, а не популистские призывы и лозунги позволят обеспечить конкуренцию, прозрачные условия ценообразования и стабильные цены на энергетических рынках в будущем. В эти реформы также должны быть заложены механизмы, стимулирующие к инновациям и сохранению энергии. А украинский производитель и гражданин должен получить право "безвизовой покупки" энергии оттуда, откуда ему захочется.

* * *

Энергетическая безопасность Украины — это не мечта о низких ценах, а состояние, в котором страна, ее экономика и население не будут реагировать слишком болезненно на колебания этих цен или физические препятствия в поставках, неизбежные в современном мире относительно стратегических

энергоисточников.

Энергобезопасная страна имеет выбор по замене энергоисточников, тратит ценные ресурсы очень эффективно и умело пользуется своими энергетическими преимуществами в конкуренции с другими странами или для обеспечения своей общей безопасности. Такой должна стать Украина.

Источник информации таблиц: International Index of Energy Security Risk, редакция 2018 года, Energy Security Risk Scores and Rankings for 25 Large Energy Using Countries.

https://zn.ua/energy_market/na-chem-osnovyvaetsya-energeticheskaya-bezopasnost-ukrainy-296389.html

«ВЕЧЕРНИЕ ВЕСТИ», 08-14.10.2018

**Юлия Тимошенко: «Нафтогаз» будет ликвидирован
после уплаты Россией всех долгов»**

Олекса Гонский

"Как только я сказала, что "Нафтогаз" должен быть ликвидирован как посредник на рынке природного газа, сразу в Администрации президента были написаны темники, что якобы я выполняю российскую программу: ликвидировать НАК "Нафтогаз" и лишить возможности получить деньги, которые задолжала страна-агрессор. "Нафтогаз" как юридическое лицо, а не как посредник на рынке газа, будет действовать до тех пор, пока Россия не оплатит последнюю копейку, которую задолжала", - заявила лидер Всеукраинского объединения "Батькивщина" **Юлия Тимошенко**.

Политик также отметила, что именно по газовым контрактам, критикуемым нынешней властью, Украина смогла победить в Стокгольмском арбитражном суде, и "получить то, что Россия не доплатила за эти все годы за транзит российского газа по территории Украины и по принципу, который закладывался в том контракте - транспортируй или плати".

Недавно в компании сделали ход, который разбивает все мечты о конкурентных рыночных отношениях.

В НАК заявили о создании трех дочерних предприятий, которые будут поставлять голубое топливо разным категориям потребителей – населению, промышленности и предприятиям ТКЭ. ...фактически будет создана вертикально интегрированная империя.

«Нафтогаз» будет импортировать ресурс и продавать его по рыночной цене своему торговому подразделению «Нафтогаз трейдинг». Ему также будет продавать газ «Укргазвидобування» по рыночной цене. «Нафтогаз трейдинг» будет продавать газ компаниям «Нафтогаз тепло» и «Газопостачальна компанія «Нафтогаз». Они в свою очередь будут обеспечивать газом производителей тепла и, соответственно, население. Условия продажи и цену газа для этих потребителей будет, как и сейчас, устанавливать правительство», - констатировали в компании.

Во-первых, НАК избавляется от облгазов. А во-вторых, новосозданные «дочки» смогут аккумулировать миллиарды гривен, полученные от украинских потребителей, купленный у государственной компании «Укргазвидобування» газ перепродавать по цене импортного, установленной по формуле «Дюссельдорф+», и инициировать процедуры банкротства коммунальных предприятий с целью их дальнейшего поглощения.

«Все эти новосозданные компании являются стопроцентными дочерними предприятиями ГК «Газ України», которая находится в процессе ликвидации. А это

значит, что она не должна проходить регулярный финансовый аудит, публиковать отчетность и проводить прозрачные закупки товаров и услуг. Это уже даже не государственные компании. То есть потребитель никогда не узнает, сколько газа списали на население, а сколько перепродали промышленности. Руководство «Нафтогаза» фактически создало для себя внутренний офшор, который будет прикрывать все манипуляции с газом внутренней добычи», - написал на своей странице в соцсети «Фейсбук» эксперт по вопросам энергетики **Юрий Корольчук**.

По словам эксперта по вопросам энергетики Валентина Землянского, поставщик газа может применять к населению правила Третьего энергопакета. В этом случае потребители будут подвергаться санкциям, аналогичным тем, что применяются к предприятиям ТКЭ, и вместо установленной Кабмином цены газа людям придется платить за ресурс дороже в несколько раз.

К слову, в НАК начинают приучать население к тому, что дешевого газа не будет, даже если мы полностью перейдем на голубое топливо собственной добычи.

Впрочем, это далеко не первая и не последняя манипуляция данными. И надежды на то, что когда-нибудь в Украине будет настоящий рынок газа с настоящей конкуренцией, при которой поставщики услуг будут бороться за каждого потребителя, постепенно тают.

УНИАН, 11.10.2018

ДТЭК за 9 месяцев увеличил добычу газового угля на 4,6% - до 17,7 млн тонн

Крупнейший частный украинский энергетический холдинг ДТЭК, контролируемый бизнесменом **Ринатом Ахметовым**, в январе-сентябре 2018 года увеличил добычу угля газовых марок на подконтрольной Украине территории на 4,6% - до 17,7 млн тонн, сообщила пресс-служба компании.

Согласно сообщению, «ДТЭК Павлоградуголь» за 9 месяцев произвел 14,8 млн тонн угля марки «Г», что на 1,1% больше, чем за аналогичный период 2017 г. В то же время «ДТЭК Добропольеуголь» увеличил добычу на 27% - до 2,9 млн тонн.

Отмечается, что в сентябре добыча угля на предприятиях «ДТЭК Энерго» составила 2,2 млн тонн, что на 22% больше, чем в сентябре 2017 года.

В 2017 году компания «ДТЭК Энерго» увеличила добычу угля на 8,7% – до 24,9 млн тонн. В этом году компания планирует добыть 25 млн тонн угля.

ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГЕТИКИ

Интерфакс-Украина, Энергореформа, Fin.org.ua, 28.09.2018

Действия НКРЭКУ создают угрозу работе атомной генерации

Действия Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) создают угрозу работе атомной генерации,

"Действия и решения и прошлого, и нынешнего состава НКРЭКУ лишают "Энергоатом" возможности нормально функционировать и уничтожают будущее компании. Искусственно сдерживая оптово-рыночную цену за счет атомщиков, НКРЭКУ позволяет частной тепловой генерации паразитировать на государственных генерациях – "Энергоатоме" и "Укрэнерго", - цитирует пресс-служба НАЭК "Энергоатом" президента **Юрия Недашковского**.

Ю.Недашковский отмечает, что из-за колоссального разрыва между тарифом для тепловой генерации, который сегодня в четыре раза превышает атомный тариф, у "Энергоатома" возник дефицит средств для закупки свежего ядерного топлива на сумму 1,5 млрд грн

Глава компании также добавляет, что из-за утверждения НКРЭКУ недостаточного тарифа у "Энергоатома" возникает дефицит на сумму более 2,5 млрд грн по оплате труда и ЕСН и еще на 5 млрд по финансированию капитального строительства и уплате других налогов.

Кроме того, как отмечает президент "Энергоатома", существует угроза срыва выполнения "Комплексной сводной программы повышения безопасности энергоблоков атомных электростанций" (КСПБ). Такая ситуация сложилась из-за того, что НКРЭКУ с 2016 года не может согласовать проект постановления правительства об изменении ценовых показателей КСПБ в связи с инфляцией и девальвацией национальной валюты. "В следующем году, если ситуация не изменится, у компании просто не будет средств на финансирование таких работ", - подчеркнул Ю.Недашковский.

Президент "Энергоатома" добавляет, что и правительство и профильный комитет парламента оказывают полное содействие в работе компании, однако позиция НКРЭКУ – противоположна.

Економічна правда, Капітал, 28.09.2018

СБУ побачила загрозу енергосистемі України в "зеленій енергетиці"

Служба безпеки заявляє про можливість дестабілізації роботи енергосистеми України через неналежне виконання посадовцями "Укренерго" своїх обов'язків. Про це йдеться у зверненні Голови СБУ **Василя Грицака** до прем'єра **Володимира Гройсмана**.

"Зокрема, зафіксовано тенденцію до зростання темпів приєднання до енергосистеми України об'єктів відновлюваної енергетики (далі - ВДЕ), насамперед в південних областях та на території так званого "Острову Бурштинської ТЕС", - йдеться у листі.

"При цьому, загальний приріст потужності ВДЕ по Україні за останні 9 місяців становить понад 2 800 МВт. Водночас всупереч інтересам держави протягом 2017-2018 років керівниками "Укренерго" здійснювалася видача та погодження технічних умов на приєднання до електромереж об'єктів відновлюваної енергетики", - зазначається у зверненні.

При цьому, повідомляється у листі, це здійснювалося без урахування реального стану розподілу потоків е/е, стійкості генераторів АЕС/ТЕС, а також реальних потреб реконструкції та модернізації обладнання.

"Зазначені темпи збільшення ВДЕ, без виконання заходів щодо впровадження систем прогнозування та керування цих генеруючих потужностей, визначають існування невирішеної проблеми балансів потужності та енергії ОЕС України, а також надійності роботи окремих енергорайонів енергосистеми України", - наголошується у зверненні.

"Також рекомендується доручити "Укренерго" провести аналіз стану виконання договорів приєднання об'єктів ВДЕ, технічної обґрунтованості виданих в 2016-2018 роках умов на приєднання, в тому числі в частині аналізу їх впливу на стійкість роботи генераторів електростанцій гарантованої потужності", - йдеться в листі.

УНИАН, 01.10.2018

Украина может присоединиться к европейской энергосети ENTSO-E в 2022 году - "Укрэнерго"

Объединенная энергосистема Украины может присоединиться к Европейской сети системных операторов передачи электроэнергии (ENTSO-E) в 2022 году, сообщил временно исполняющий обязанности главы Национальной энергетической компании "Укрэнерго" **Всеволод Ковальчук**.

И добавил, что после выполнения всех запланированных мероприятий дальнейшие сроки присоединения будут зависеть от ENTSO-E.

"Нормальный сценарий - 2022 год, мы называем полной готовностью, а 2023 год - реалистичный сценарий присоединения", - уточнил он.

По словам В. Ковальчука, могут быть форс-мажоры с обеих сторон, в том числе и политические, что может привести к смещению графика, но обо всех рисках "Укрэнерго" знает.

"Очень трудно это спрогнозировать. В октябре мы окончательно выпустим сообщение после очередного заседания проектной группы ENTSO-E относительно скорректированных или не скорректированных сроков реализации, они должны утвердить программу испытания блоков (ТЭС) и наконец выдать нам сервисный контракт на проведение исследования", - сказал он.

Также Ковальчук добавил, что в конце 2018 года - в 2019-м нужно провести 28 испытаний блоков ТЭС, направить все исходные данные для проведения расчетов статистическо-динамической устойчивости энергосистемы Украины в консорциум, созданный проектной группой ENTSO-E, а они к концу первого квартала 2019 года должны завершить эти расчеты.

"Параллельно будут проведены и исследования по возможности расширения "Бурштынского энергоострова", целесообразно это или нет. Далее в ремонтные кампании, как атомных, так и тепловых блоков на 2019-2021 годы будут включены необходимые объемы реконструкции", - отметил он.

UAenergy.org, 01.10.2018

У вересні збільшилось виробництво електроенергії - Міненерговугілля

У вересні 2018 року українські електростанції згенерували 11,628 млрд кВт·год - на 1,5% більше, ніж у вересні 2017 року. Про це повідомляє прес-служба Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

Найбільше електроенергії виробили атомні електростанції (АЕС), частка яких сягнула 58%.

Частка виробництва електроенергії теплоелектростанціями склала 34%, а гідроелектростанцій - 5%. Решта станцій виробили 3% електроенергії.

За даними Міненерговугілля, у першому півріччі 2018 року доля АЕС складала 51,7%. У липні доля АЕС складала 54%.

РБК-Украина, Деловая столица, УНИАН, Зеркало недели, 01.10.2018

Порошенко підписав закон**щодо будівництва об'єктів відновлюваної енергетики**

Закон вдосконалює деякі норми законодавства для стимулювання розвитку відновлювальної енергетики.

Президент України **Петро Порошенко** підписав закон щодо будівництва

об'єктів відновлюваної енергетики.

Як зазначається, Порошенко підписав закон "Про внесення змін до деяких законів України щодо інвестиційної привабливості будівництва об'єктів відновлюваної енергетики". Прийнятим документом, зокрема, вдосконалюються деякі норми вітчизняного законодавства з метою стимулювання розвитку відновлювальної енергетики - виробництва електроенергії з енергії вітру.

Нагадаємо, що королівство Норвегія готова інвестувати у відновлювану енергетику України до 400 млн євро.

Крім того, повідомлялося, що Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР) має намір розпочати в Україні нову програму підтримки розвитку відновлюваної енергетики.

Енергореформа, UA Energy, 01.10.2018

"ЭРУ Трейдинг" намерено выйти на рынок поставок электроэнергии

ООО "ЭРУ Трейдинг" (Киев) намерено выйти на рынок поставок электроэнергии.

Согласно повестке заседания Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг Украины (НКРЭКУ), вопрос о выдаче компании лицензии на поставку электроэнергии потребителям будет рассмотрен 4 октября.

Группа "ЭРУ" принадлежит **Андрею Фаворову, Дейлу Пери и Ярославу Мудрому.**

Урядовий портал, Fin.org.ua, 01.10.2018

Міненерговугілля та Mitsubishi Corp.

обговорили питання співпраці в енергетичній сфері

Заступник Міністра енергетики та вугільної промисловості **Михайло Близнюк** обговорив з представниками компанії Mitsubishi Corporation питання співпраці в енергетичній сфері.

Під час зустрічі сторони обговорили низку питань можливої співпраці у сфері енергетики, зокрема можливості та перспективи постачання скрапленого газу в Україну.

Михайло Близнюк поінформував гостей про ситуацію на ринку скрапленого газу та зазначив: «Ринок в Україні має позитивну динаміку і щороку збільшуються, а потреби ринку скрапленого газу в Україні наразі складають 1 млн 800 тис. тонн».

Представники Mitsubishi Corporation поінформували про діяльність компанії в різних регіонах світу та можливості постачання скрапленого газу, в тому числі до України.

Newspaper, Fin.org.ua, 01.10.2018

Государственный "Турбоатом" подписал крупный контракт с "Донбассэнерго"

АО "Турбоатом" и ПАО "Донбассэнерго" заключили в ходе Международного экономического форума "Инновации. Инвестиции. Харьковские инициативы!" контракт на изготовление оборудования для Славянской ТЭС. Речь идет о модернизации цилиндра среднего давления турбины 800 МВт по программе импортозамещения турбины российского производства. Контракт подписан на сумму 250 млн грн

“Сохранить и обеспечить загрузку на будущие годы — наша главная задача. И здесь важна координация усилий — президента, правительства, областной власти и наших заводов. Мы подписали контракт благодаря этому взаимодействию”, — отметил генеральный директор “Турбоатома” **Виктор Субботин**.

“Турбоатом” также подписал меморандум с компанией Siemens (Германия) о совместном участии в программах модернизации паровых турбин для теплоэлектростанций на сумму до 2 млрд грн и соглашение о сотрудничестве с китайской компанией Dongfang Electric Machinery (посовместному изготовлению энергетического оборудования для тепло-, гидро-, атомных и электростанций на сумму 1,68 млн грн).

УНИАН, 01.10.2018

"Укренерго" хоче подати позов проти Росії з-за втрачених активів в Криму

Державна компанія "Укренерго", оператор Об'єднаної енергетичної системи України, планує на початку 2019 року подати позов до Міжнародного арбітражу проти Росії з приводу втрачених активів компанії в Криму через анексію в 2014 році, повідомив тимчасово виконуючий обов'язки голови "Укренерго" **Всеволод Ковальчук**.

"Ми вже розмістили на Prozorro оголошення про тендер на послуги по супроводу цього позову, і розраховуємо до кінця року підписати контракт. Самі плануємо подати позов на початку наступного року", - заявив він.

В. Ковальчук уточнив, що тендер оголошений на юридичний супровід протягом усього періоду розгляду справи.

"Захистити нас від впливу потенційних компаній, пов'язаних тим чи іншим чином з Російською Федерацією, можна тільки через дуже жорсткі кваліфікаційні вимоги", - додав він.

Зокрема, у тендері можуть брати участь лише компанії, що мають досвід роботи в міжнародних арбітражах, пов'язаних з подібними позовами проти Російської Федерації.

Згідно з інформацією на сайті Prozorro, очікувана вартість закупівлі послуг становить 45 мільйонів гривень.

Навесні 2014 року Росія, порушуючи норми міжнародного права, захопила Кримський півострів. Міністр юстиції України Павло Петренко раніше заявляв, що сума збитку від окупації РФ Криму оцінюється в 1 трильйон 80 мільярдів гривень.

Раніше В. Ковальчук повідомляв, що в анексованому Криму компанія "Укренерго" втратила близько 15 електричних підстанцій і кілька тисяч кілометрів ліній електропередач напругою 220 і 330 кВ.

У квітні 2018 року "Укренерго" вручила російській стороні офіційне письмове повідомлення про інвестиційну суперечку щодо активів компанії в Криму.

Зокрема, компанія оцінила в 1 мільярд доларів тільки електромережу, яка залишилася на території Криму.

Бизнес.Цензор.Нет, 01.10.2018

Порошенко разрешил приватизировать служебное жилье сотрудникам госкомпаний

Президент **Петр Порошенко** подписал закон "О внесении изменения в статью 11 закона "Об управлении объектами государственной собственности" в части

упорядочения процедуры отчуждения субъектами хозяйствования государственного сектора экономики жилья своим работникам".

В свою очередь в пресс-службе НАЭК "Энергоатом" подчеркнули, что документом решается многолетняя проблема социального характера в атомной энергетике Украины.

В счет погашения займов, выдаваемых для приобретения жилья, многие работники передают в государственную собственность на баланс ГП "НАЭК "Энергоатом" свои квартиры меньшей площади, которые в свою очередь предоставляются бесплатно другим работникам, которые находятся на квартирном учете.

При этом "Энергоатомом" построено и введено в эксплуатацию четыре жилых дома в городах-спутниках атомных электростанций, квартиры в которых не представлялось возможным продать работникам атомных электростанций в связи с принятием в 2012 году новой редакции закона "Об управления объектами государственной собственности". Теперь эта проблема решена.

"Вступления в силу указанного закона вместе с повышением зарплат работникам АЭС создают необходимые условия для содержания в Украине высококвалифицированного персонала, дефицит которого сейчас ощущается в мире", – отмечают в компании.

Документ должен позволить приватизировать жилье сотрудникам таких госпредприятий, как "Энергоатом" и "Укрэнерго".

"ГОЛОС УКРАЇНИ», 02.10.2018

**Рекомендації круглого столу Комітету Верховної Ради України
з питань екологічної політики, природокористування
та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи на тему:
"Екологічні аспекти розвитку гідроенергетики в Україні"**

**Анатолій Дирів, перший заступник голови Комітету ВР України
з питань екологічної політики, природокористування
та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи**

Схвалено Рішенням Комітету від «23» травня 2018 року № 73/21

Проведення засідання круглого столу було ініційовано громадськими організаціями, зокрема ГО «Національний екологічний центр України», які порушили питання про те, що ухвалена Урядом Програма розвитку гідроенергетики до 2026 року та інші документи з цих питань несуть екологічні ризики, пов'язані з можливістю спорудження ряду гідроелектростанцій та гідроакumuлюючих електростанцій на річках України без дотримання екологічних вимог, в тому числі на територіях об'єктів природно-заповідного фонду України та Смарагдової мережі.

Учасниками круглого столу було проведено всебічне обговорення можливостей реалізації Урядових документів із врахуванням вимог природоохоронного законодавства, забезпеченням повноти і об'єктивності процесу та змісту прийняття рішень. Акцентовано увагу на необхідності унормування питань розвитку української енергетики відповідно до екологічних положень Угоди про асоціацію Україна-ЄС.

Будівництво гідроелектростанцій тісно пов'язано із сталим розвитком економіки і енергетичною незалежністю кожного регіону, а екологічна складова майбутнього гідроенергетики є важливою складовою планування її розвитку з дотриманням процедур під час прийняття рішень, які мають вплив на довкілля,

відповідно до вимог інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом, вимог стратегічної екологічної оцінки та оцінки впливу на довкілля.

Учасники круглого столу закликали до налагодження конструктивного діалогу та співпраці усіх причетних органів влади, залучення місцевих громад до процесу прийняття управлінських рішень задля досягнення балансу інтересів економіки держави, суспільства та охорони довкілля.

Для детального ознайомлення з рекомендаціями учасників круглого столу дивись: <http://www.golos.com.ua/article/308163>

Новое время, 02.10.2018

Новый поставщик электроэнергии Киеву выкупил имущество Киевэнерго

Коммунальное предприятие Киевтеплоэнерго выкупило имущество Киевэнерго за 269,5 млн грн, используемое при эксплуатации и обслуживании объектов теплоэнергетики города.

В частности, речь идет о специальной технике, автомобилях, экскаваторах, инструменте, оборудовании, компьютерной технике и мебели. Весь этот комплекс имущества был приобретен Киевэнерго в период эксплуатации этой компанией городского теплоэнергетического комплекса.

Договор купли-продажи между сторонами подписан 27 сентября.

Ранее Киевтеплоэнерго приняло от Киевэнерго комплекс теплоэнергетических объектов столицы, находящихся в коммунальной собственности (ТЭЦ-5, ТЭЦ-6, мусоросжигательный завод Энергия).

nk.org.ua, 02.10.2018

Нідерланди допоможуть Україні перетворити агровідходи в енергію

Можливості для виробництва енергії з агровідходів, у тому числі за участю нідерландського бізнесу, інвестицій та технологій - ключова тема семінару, організованого Посольством Королівства Нідерландів в Україні, консорціумом Biobased Energy Ukraine та Біоенергетичною асоціацією України за інформаційної підтримки Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України.

«Ми тісно співпрацюємо з Нідерландами, де біоенергетика складає значну частку у первинному постачанні енергії з відновлюваних джерел», - наголосив Голова Держенергоефективності **Сергій Савчук**. Так, навесні у Нідерландах проведено зустрічі із представниками відомих компаній HOST та KARA, які працюють у сфері виробництва енергії з біомаси.

«Переконаний, що нідерландський бізнес має значні можливості для реалізації біоенергетичних проєктів в Україні. Ми удосконалили правове поле та запровадили стимули: гарантований на законодавчому рівні стимулюючий тариф на тепло з альтернативних джерел енергії та прив'язаний до курсу євро «зелений» тариф на електроенергію з біомаси та біогазу на рівні 12,4 євроцента/кВт*год», - розповів Голова Агентства. Щодо ресурсів, то Україна – це сучасна аграрна країна. Щороку можна використовувати близько 34 млн тонн відходів сільського господарства для виробництва енергії. Це дозволить замінювати понад 9 млрд м³ газу на рік.

Крім цього, в країні є близько 4 млн га малородючих земель, де варто вирощувати енергокультури...

Окремо учасники семінару розглянули питання виробництва біоетанолу та біодизеля.

ДеПо.ua, 02.10.2018

Эксперт: запуск суточных аукционов привлечет новых инвесторов на рынок электроэнергии

Украинский оптовый рынок электроэнергии в последние годы активно реформируется. О том, насколько успешен этот процесс и какие следующие шаги на пути реформы отрасли, рассказывает эксперт рынка электроэнергии, аналитик компании Unicorn Systems **Яна Лях**.

...Эксперты рынка электроэнергии презентовали НКРЭКУ и "Укрэнерго" проект методики расчета трансграничных мощностей Украины. Разработанная совместно с Энергетическим сообществом в рамках программы EU4Energy новая методика предназначена для обеспечения эффективной трансграничной торговли и эффективной интеграции рынков электроэнергии в стране.

Большинство экспертов сходится во мнении, что утверждение НКРЭКУ методологии поможет реализации принятого депутатами в прошлом году Закона о рынке электроэнергии. Программа EU4Energy и международная организация Энергетическое сообщество помогают Украине и другим странам — соседям ЕС в реформировании их оптовых рынков электроэнергии и их интеграции в общеевропейский энергетический рынок. И помогают достаточно эффективно. Принятие методологии позволит Украине сделать еще один шаг на пути этой интеграции.

Реформирование украинского рынка электроэнергии, которое стартовало несколько лет назад, уже начинает давать свои вполне конкретные результаты. Одно из несомненных достижений реформы — запуск "Укрэнерго" электронных аукционов по пропускным экспортным сечениям. Запустить аукционы позволило внедрение специализированной IT-платформы для их проведения, которую поставила и внедрила чешская компания Unicorn Systems — ее системный оператор успешно использует уже около двух лет. По оценке руководства "Укрэнерго", этот год был уникальным с точки зрения оборотов, полученных от аукционов. Только по результатам годового аукциона доход составил 300 млн. грн

Крайне важно и то, что на рынке наконец-то стартовали суточные аукционы, благодаря чему поступления от продажи сечения также выросли.

Запуск суточных аукционов позволил выйти на рынок массе новых компаний - экспортеров, что уже значительно повысило уровень конкуренции на нем. И, конечно же, средняя цена 1 МВт ч сечения очень заметно выросла, что трансформировалось в дополнительные поступления "Укрэнерго" и государству. Поскольку деньги полученные от аукционов энергетики не могут направлять на что-либо, кроме развития сети, прямые инвестиции в отечественную энергетику существенно выросли.

...так называемые совместные аукционы. Они могут стартовать уже в 2020 году. Сегодня линии энергопередач до границы принадлежит и распределяются "Укрэнерго", а уже за ее пределами — системными операторами соседних стран...

Система, мягко говоря, неэффективная, так как аукционы наших стран практически не связаны друг с другом. Европа уже давно пришла к тому, что операторы договариваются между собой и пропускная способность распределяется одним из них от имени двоих.

В принятом Законе о рынке электроэнергии проведение совместных аукционов прописано...

Интерфакс-Украина, Энергореформа, UA Energy, Терминал, 02.10.2018

НКРЭКУ утвердила розничные цены на э/э для промпотребителей на IV кв.

Национальная комиссия, осуществляющая регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг Украины (НКРЭКУ), рассчитала и утвердила розничные тарифы на электроэнергию для небытовых потребителей на четвертый квартал 2018 г.

Тарифы для небытовых потребителей рассчитываются исходя из средней прогнозной цены закупки электроэнергии, технологических расходов в местных сетях, тарифов на распределение и поставку.

Тарифы энергоснабжающих компаний, коп./кВт-ч (без НДС):

	III кв.	III кв.	IV кв.	IV кв.	изменение	изменение
	1 класс	2 класс	1 класс	2 класс	1 класс	2 класс
"Винницаоблэнерго"	183,424	236,634	180,897	235,535	-1,4	-0,5
"Волыньоблэнерго"	179,862	226,232	178,240	225,796	-0,9	-0,2
"ДТЭК Днепровские электросети"	163,067	190,660	163,754	192,072	0,4	0,7
"ДТЭК Донецкие электросети"	181,941	234,598	181,606	235,974	-0,2	0,6
"Житомироблэнерго"	182,143	240,393	181,172	241,123	-0,5	0,3
"Закарпаттяоблэнерго"	184,855	239,386	183,361	239,028	-0,8	-0,1
"Запорижжяоблэнерго"	170,489	211,055	172,072	214,336	0,9	1,6
"ДТЭК Киевские электросети"	172,371	190,628	170,701	189,240	-1,0	-0,7
"Киевоблэнерго"	177,878	213,113	176,086	212,139	-1,0	-0,5
"Кировоградоблэнерго"	184,555	237,585	187,552	242,912	1,6	2,2
"ЛЭО"	198,401	251,567	200,830	257,958	1,2	2,5
"Львовоблэнерго"	181,716	223,465	180,952	223,825	-0,4	0,2
"Николаевоблэнерго"	177,147	216,136	176,855	216,912	-0,2	0,4
"Одессаоблэнерго"	179,422	220,214	178,112	219,743	-0,7	-0,2
"Полтаваоблэнерго"	178,742	221,097	177,316	221,282	-0,8	0,1
"Прикарпаттяоблэнерго"	179,753	240,647	179,505	242,171	-0,1	0,6
"Ривнеоблэнерго"	181,389	232,551	177,483	229,157	-2,2	-1,5
"Сумыоблэнерго"	181,573	238,433	180,419	239,101	-0,6	0,3
"Тернопольоблэнерго"	189,751	243,023	187,061	241,548	-1,4	-0,6
"Харьковоблэнерго"	180,065	213,605	178,079	212,776	-1,1	-0,4
"Херсоноблэнерго"	181,292	223,065	182,815	226,049	0,8	1,3
"Хмельницкоблэнерго"	186,446	236,650	183,722	234,996	-1,5	-0,7
"Черкасыоблэнерго"	178,027	215,159	176,698	214,881	-0,7	-0,1
"Черновцыоблэнерго"	182,214	232,570	178,700	229,680	-1,9	-1,2
"Черниговоблэнерго"	186,670	238,640	185,217	239,052	-0,8	0,2
"Атомсервис"	166,291	198,130	164,831	196,591	-0,9	-0,8
"Региональные электросети"	159,334	176,197	160,449	178,569	0,7	1,3
"ДТЭК ПЭС-Энергоуголь"	157,011	191,575	154,560	191,394	-1,6	-0,1
"Энергия-Новояворивск"	172,073	210,937	172,606	213,108	0,3	1,0
"Энергия-Новый Раздел"	167,594	213,799	167,312	216,028	-0,2	1,0
"ДТЭК Высокочастотные сети"	156,774	165,882	156,750	166,164	0,0	0,2
"Укрзализныця"	167,210	199,500	168,178	201,984	0,6	1,2

Обозреватель, 02.10.2018

В Европе признали важность Украины для своей энергобезопасности

Интеграция Украины в Энергетический союз способна повысить энергетическую безопасность Европы. Такое мнение высказал генеральный директор ДТЭК **Максим Тимченко** в ходе Европейского форума новых идей, состоявшегося в Сопоте (Польша).

В частности, по его словам, после завершения синхронизации с ENTSO-E, планируемого в 2022г., объем экспорта и импорта электроэнергии между Украиной и ЕС может вырасти с 4-5 до 18 ТВт-ч ежегодно.

"Говоря о газе, Украина обладает вторыми по величине разведанными запасами газа в Европе после Норвегии – около 1 трлн куб. м. Но сегодня мы все еще импортируем газ. Уверен, с поддержкой ЕС мы проведем необходимые реформы и сможем изменить ситуацию. В перспективе Украина способна не только покрывать собственные потребности в газе, но и стать его нетто-экспортером", – заявил генеральный директор ДТЭК.

В свою очередь, **Марош Шефчович**, вице-президент Европейской комиссии по Энергетическому Союзу, в ответ на выступление Тимченко также отметил важность Украины для энергетической безопасности Европы.

"Один пример: если Украина достигнет уровня энергоэффективности Польши, то сэкономит столько энергии, сколько сегодня потребляет Испания. Это потенциал, который можно реализовать при наличии инвестиций, стимулирующих мер -- отметил Шефчович. – Мы знаем, какими болезненными могут быть реформы, и как много нужно работать над ними".

Ежи Бузек, депутат Европарламента, экс-премьер-министр Польши заверил, что Европа готова к поддержке реформ в Украине, в частности, в сфере энергетики.

Европейский форум новых идей – это международный конгресс с участием представителей политики, культуры, науки. Декларируемая цель – разработка идей для сильной Европы и конкурентоспособной экономики. Форум проходит ежегодно, с 2011 года.

Українські Новини, 03.10.2018

Кабмін затвердив умови продажу 78,3% "Центрэнерго"

з початковою ціною 6 млрд гривень

Кабінет Міністрів затвердив умови продажу державного пакета акцій енергогенеруючої компанії "Центрэнерго" у розмірі 78,289% статутного капіталу, або 289 205 117 штук акцій, з початковою ціною 5 984,992 млн гривень.

Відповідне розпорядження ухвалено на засіданні Кабміну.

При цьому Кабмін доручив ФДМ доопрацювати документ в триденний термін.

Згідно з ним, покупець цього пакета акцій зобов'язаний забезпечити виробництво, транспортування та постачання теплової та електричної енергії, а також забезпечити централізоване водопостачання та водовідведення відповідно до ліцензійних умов...

Радником для приватизації "Центрэнерго" є польська філія компанії Ernst & Young.

У 2017 році "Центрэнерго" збільшила прибуток в 5 разів до 1,9 млрд гривень, збільшивши чистий дохід на 2,1% до 10,92 млрд гривень.

До складу "Центрэнерго" входять 3 ТЕС: Вуглегірська (Донецька обл.),

Зміївська (Харківська обл.) і Трипільська (Київська обл.), сумарна проектна потужність яких становить 7 660 МВт, це близько 14% від загальної встановленої потужності України.

На ТЕС компанії встановлено 23 енергоблоки потужністю від 175 до 800 МВт, з яких 18 блоків - вугільні, а 5 призначені для використання газомазутного палива.

78,289% акцій компаній належить державі в особі Фонду державного майна.

Интерфакс-Украина, Урядовий портал, Энергореформа, Зеркало недели, 03.10.2018

Кабмин назначил 7 членов набсовета "Укрэнерго"

Кабинет министров Украины на заседании утвердил наблюдательный совет НЭК "Укрэнерго" в составе четырех независимых и трех представителей от государства.

В состав НС вошли экс-глава представительства ЕБРР в Украине **Шевки Аджунер**, экс-президент и исполнительный директор Energinet (Дания) **Педер Андреасен**, исполнительный директор французской Академии технологий, имеющий опыт работы в EDF, Elf Aquitaine, Total и комиссии по атомной энергии Франции **Оливье Апперт**, соучредитель и директор DFC Economics (Италия), имеющий опыт работы в операторе магистральных сетей Terna Rete Elettrica Nazionale и Enel **Луиджи де Франсиски**.

Государство в совете НЭК будут представлять заместитель госсекретаря Кабмина **Сергей Кушнир**, государственный секретарь Министерства энергетики и угольной промышленности **Максим Немчинов** и советник вице-преьера **Александр Поплавский**.

Кабинет министров Украины в конце ноября 2017 года одобрил преобразование госпредприятия "НЭК "Укрэнерго" в частное акционерное общество (ЧАО), 100% акций которого принадлежат государству. Согласно принятому распоряжению, все находящееся на балансе ГП имущество, которое обеспечивает целостность объединенной энергосистемы (ОЭС) Украины, диспетчерское управление, магистральные и межгосударственные сети, закрепляются за ЧАО и не подлежат отчуждению.

Подписанный в середине сентября 2017 года министром энергетики и угольной промышленности Игорем Насаликом новый устав НЭК "Укрэнерго" предусматривает создание в компании независимого набсовета в составе семи членов, из которых четыре – независимые.

УНИАН, Подробности, Украинские новости, 03.10.2018

НКРЭКУ не поддержала инвестпрограмму "Укргидроэнерго"

В Национальной комиссии, осуществляющей государственное регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) в рамках общественных слушаний обсудили детали инвестиционной программы Частного акционерного общества (ЧАО) "Укргидроэнерго".

Пока НКРЭКУ не поддержала все статьи расходов, указанные "Укргидроэнерго" в инвестиционной программе.

На общественных слушаниях было предоставлено слово присутствовавшим экспертам энергорынка, которые высказали опасения относительно реализации "Укргидроэнерго" заявленной инвестиционной программы, поскольку ранее компания никогда не выполняла свою программу на 100%. "Инвестпрограмма

компанії не виконується на регулярній основі, по факту попередніх років 2015-2017 рівень виконання становив порядку 76%. В 2015 році компанія реалізувала 85% своєї програми, в 2016 – 78%, а в 2017 році – всього 60%", - відзначив член наглядового ради Інституту енергетических стратегій **Юрій Корольчук**.

По його словам, вирішив збільшити тариф "Укргидроенерго", НКРЭКУ порушує Закон України "О НКРЭКУ", де передбачено, що неможлива дискримінація по відношенню до інших учасників ринку. "А готуються НКРЭКУ постановлення про тариф "Укргидроенерго" може впливати на зменшення тарифа теплової генерації, теплових електростанцій", - пояснив експерт. Перший заступник глави Всеукраїнської енергетическої ассамблеї **Юрій Саква** в час виступу на громадських слуханнях підкреслює, що в даний момент в НКРЭКУ не повідомляють, як будуть змінюватися тарифи для інших генерацій, в зв'язі з чим підірвується довіра в суспільстві до рішень Нацкомісії.

"Наше пропозиція така: зробіть перерахунок оптової ціни на структуру. Уже змінювалися всі складові частини оптової ціни повністю. І опублікуйте цю частину. НКРЕКУ багато зробила, щоб підвищити прозорість. Зробіть ще один крок. Це перший елемент довіри. І кожне наступне засідання, де буде переглядатися тариф в межах структури, по ній теж потрібні громадські звіти", - відзначив Юрій Саква.

В кінці заходу НКРЭКУ по результатам громадських слухання звернулася до керівництва "Укргидроенерго" з проханням надати докладні документи по найбільш суперечливим статтям інвестиційної програми.

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 03.10.2018

Ціна на газ для населення залишається предметом дискусії

Українська сторона веде переговори з Міжнародним валютним фондом щодо пошуку оптимального варіанта врегулювання ціни на газ для населення. Про це Прем'єр-міністр України **Володимир Гройсман** заявив в ефірі одного з телеканалів.

«Ми зараз ведемо переговори з МВФ, і вони є достатньо конструктивними. Я бачу у них розуміння реальної ситуації, вони оцінюють стан економіки, реальні доходи людей, і ми розраховуємо на розуміння, на те, що зможемо з мінімальними втратами вийти з цієї ситуації», — розповів прем'єр.

За його словами, нині усі представники влади працюють з МВФ. «І Президент веде переговори, і Голова Верховної Ради також докладає зусиль для того, щоб довести інформацію, яка є дуже важливою для прийняття такого чутливого рішення», - наголосив В. Гройсман. Водночас він зазначив, що взагалі проти підняття ціни на газ та житлово-комунальні послуги, бо розуміє, що «це передусім дуже важко вдарить по українцях». «Ми ж знаємо, що сьогодні люди живуть не у тих достатках, у яких хотілося. І цей платіж є дуже важким», - додав голова уряду.

Нагадаємо, Міжнародний валютний фонд вимагає вирівняти ціни на газ для населення та промисловості, утім, в уряді побоюються, що такий крок призведе до соціального напруження.

Проте пройти найближчі два роки, на які припадають пікові виплати за зовнішнім боргом, без підтримки МВФ буде фактично неможливо. Тож не дивно, що після тривалих дискусій Київ усе таки погодився на поступове підвищення тарифу на газ для населення до рівня імпортного паритету до 2020 року. Це

нещодавно підтвердив голова «Нафтогазу» **Андрій Коболєв**. Він зазначив, що темпи подорожчання дискутуються. Раніше експерти припускали, що тарифи для населення зростуть у два етапи. Цьогоріч – до 23 % і наступного року – до 15.

Урядовий портал, Терминал, 03.10.2018

Держенергоефективності: За 9 місяців цього року встановлено удвічі більше потужностей "чистої" електроенергетики, ніж за весь 2017 рік

Майже 500 МВт потужностей «чистої» електроенергетики встановлено за 9 місяців цього року, що майже у 2 рази більше, ніж за весь 2017 рік. На цьому наголосив Голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України **Сергій Савчук**, виступаючи на конференції «Екоінновації та «зелене» підприємництво: зроблено в Україні».

Загалом з початку 2015 р. і по сьогодні близько 880 млн євро інвестицій залучено у майже 1000 МВт нових потужностей відновлюваної електроенергетики.

Крім цього, 460 млн євро інвестовано в проекти із виробництва «альтернативної теплової енергії» встановленою потужністю 2000 МВт.

«Все це вчергове свідчить про ефективне законодавче поле, яке ми продовжимо удосконалювати, щоб залучати ще більше інвесторів до вітчизняного ринку «зелених» проектів», - повідомив **Сергій Савчук**.

Додаткова інформація на цю тему – Урядовий портал, 08.10.2018 "Сергій Савчук на Громадському радіо говорив про розвиток "чистої" енергетики". В ефірі Громадського радіо Голова Держенергоефективності **Сергій Савчук** розповів про користь енергоефективних і «зелених» проектів для кожної родини та всієї країни загалом.

Сергій Савчук разом із ведучою програми «Ранкова хвиля» **Вікторією Єрмолаєвою** в ефірі Громадського радіо обговорили тенденції розвитку «чистої» енергетики та звернули особливу увагу щодо можливостей генерації енергії із сміття в Україні.

«В країні збирається близько 10 млн тонн сміття щорічно. Якщо максимально використати цей потенціал і побудувати сміттєпереробні заводи, які вироблятимуть електроенергію та тепло із сміття, можна замінювати в еквіваленті до 1 млрд м³ газу на рік», - повідомив Голова Держенергоефективності та додав, що це наблизить країну до енергонезалежності та вирішить екологічну проблему із сміттєзвалищами.

«Сьогодні разом із фахівцями провідних європейських компаній «Suez» і «Veolia» ми відпрацьовуємо фінансові моделі впровадження проектів з виробництва енергії із сміття та розробляємо стимулюючі механізми для запуску цього ринку», - розповів **Сергій Савчук**.

Интерфакс-Украина, Энергореформа, Бизнес.Цензор.Нет, 03.10.2018

НАБУ виходит на фінальну стадію расследования дела по утверждению формулы "Роттердам+" - Сытник

Национальное антикоррупционное бюро Украины (НАБУ) получило экономический ответ о обоснованности применения формулы "Роттердам+", будет еще проведена экспертиза, на основании которой и примут окончательное решение, заявляет директор Бюро **Артем Сытник**.

"Что касается этого дела... на днях получен экономический отчет специалистов о том, что действительно обоснованно был применен

"Роттердам+". Установлена сумма незаконно взысканных, фактически полученных средств в результате необоснованного применения этой формулы. Эта сумма составляет 15 млрд грн", - сказал А.Сытник на заседании парламентского комитета по вопросам предотвращения и противодействия коррупции.

Директор Бюро подчеркнул, что назначение экспертизы необходимо в деле, где есть конкретная сумма убытков.

Также, по его словам, в этом производстве есть ряд международно-правовых поручений. "Ответы на них также будут влиять на окончательное решение", - отметил А.Сытник.

Он подытожил: "Работа проведена, фактически мы сейчас на финальной стадии до принятия окончательного решения".

Додаткова інформація на цю тему – Економічна правда, УНІАН, Українські новини, 03.10.2018 "Переплата за формулою "Роттердам+" становить 15 мільярдів – Ситник". Директор Національного антикорупційного бюро **Артем Ситник** заявив, що фахівці, які були залучені до розслідування справи "Роттердам+", підтвердили переплату у 15 мільярдів гривень, однак слідство не виключає можливості тиску на експертів.

Про це він сказав, на парламентському комітеті з питань протидії корупції, відповідаючи на запитання нардепа **Сергія Лещенка** щодо перспектив цього провадження у частині вручення підозр.

"Так звана "правка Лозового" відправляє нас у державні установи, і у нас немає гарантій, що на цих фахівців з держустанов не буде тиску. Ми це розуміємо і будемо йти", - сказав директор НАБУ.

Він додав, що на його думку, у НАБУ наразі достатньо матеріалів, щоб зробити "певний висновок" у цій справі.

Як повідомлялося, у березні 2016 року Національна комісія з регулювання енергетики і комунальних послуг затвердила нову методику визначення оптової ринкової ціни на електроенергію. Це ціна, за якою ТЕС продають електроенергію в ринок. У ній, зокрема, враховується ціна на вугілля.

Відповідно до нової методики, вартість вугілля у виробництві вугільно-теплової генерації рахується за формулою "вартість вугілля у порту Роттердам плюс вартість його доставки в Україну".

Через застосування нової формули теплової генерації, в тому числі генерації ДТЕК Ріната Ахметова і державне "Центренерго", стали продавати електроенергію дорожче.

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 04.10.2018

Схвалено рішення про початок опалювального сезону

Сергій Коваленко

Кабінет Міністрів схвалив рішення, яким зобов'язав НАК «Нафтогаз України» та розподільчі компанії укласти всі необхідні договори зі споживачами, реструктурувати заборгованість, якщо вона є, та забезпечити вчасний старт опалювального сезону не пізніше 15 жовтня.

Адже попри рішення уряду про початок опалювального сезону з 15 жовтня, за потреби кожен орган місцевої влади може індивідуально визначитися, коли розпочати подачу тепла до осель. «Для людей дуже важливо вчасно отримати у своїх оселях гарячу воду і тепло. І фінансові ресурси, які було спрямовано на

підготовку до осінньо-зимового періоду, дають можливість досить якісно підготуватися, щоб люди не відчули жодного дискомфорту. Тому ще раз наголошую, що на місцевому рівні має бути високий рівень відповідальності», — підкреслив прем'єр **Володимир Гройсман**.

Окремо глава уряду зачепив питання забезпечення теплом та гарячою водою столиці України.

<http://www.golos.com.ua/article/308323>

Українські Новини, 04.10.2018

Міненерго затвердило прогнозний баланс електроенергії на 2019 із часткою АЕС у загальному виробітку 51,3%

Міністерство енергетики та вугільної промисловості затвердило прогнозний баланс електроенергії на 2019 рік, згідно з яким частка атомних електростанцій (АЕС) в структурі вироблення електроенергії становить 51,3%. Про це свідчить копія прогнозного балансу, затвердженого міністром енергетики та вугільної промисловості **Ігорем Насаликом** 28 вересня, оприлюднена на сайті відомства.

Зокрема, прогнозним балансом передбачається загальне виробництво електроенергії в 2019 році в обсязі 161,864 млрд кВт-годин (у 2017 році виробництво становило 155,414 млрд кВт-годин).

Згідно з прогнозним балансом, АЕС повинні виробити 83,045 млрд кВт-годин, ТЕС - 50,837 млрд кВт-годин, що становить 31,4% в балансі виробництва.

Очікується, що відпуск електроенергії ТЕЦ і когенераційними установками в 2019 році становитиме 12,544 млрд квт-годин (7,7%), ГЕС - 8,9 млрд кВт-годин (5,5%), альтернативними джерелами - 3,5 млрд кВт-годин (2,2%).

Імпорт електроенергії не передбачено, експорт - в обсязі 6,42 млрд кВт-годин (для порівняння в 2017 експорт становив 5,2 млрд кВт-годин).

Електроспоживання в прогнозному балансі на 2019 рік закладено в обсязі 153,5 млрд кВт/рік.

«ДЕНЬ», 04.10.2018

Підключення до інженерних мереж може стати безкоштовним

Алла Дубровик-Рохова

Народні депутати вирішили повторно розглянути принципово нову модель приєднання до всіх інженерних мереж (електрики, води, газу, каналізації) у першому читанні. Таке рішення підтримали 228 парламентарів, тим часом як ухвалення законопроекту за основу — 197.

Передбачається, вартість підключення покриватиметься виключно за рахунок інвестиційної складової тарифу, що унеможливить корупцію та приховані чи дублюючі платежі.

«По суті, це американський та ізраїльський підхід, — пояснює співавтор законопроекту, заступник голови РПЛ з економічної політики Віктор Галасюк.

«За новою моделлю монополіст або надає інвесторові готову «точку приєднання» безоплатно, або гарантовано компенсує йому витрати на будівництво інфраструктури за наданими йому технічними умовами. Крім нової економічної моделі приєднання до інфраструктури, законопроект № 6671 передбачає також відкритість технічної документації монополістів щодо стану мереж, вільних потужностей, конкурентність підготовки технічних умов, а також чіткі покрокові

процедури взаємодії монополістів з інвесторами та жорсткі санкції за їх порушення», — зазначає голова комітету з питань промислової політики та підприємництва.

Очікується, що ухвалення закону суттєво підвищить реальну інвестиційну привабливість України й усуне один із головних інвестиційних бар'єрів на вхід в українську економіку. Від нової моделі виграють всі: інвестори — через економію капітальних видатків, суб'єкти природних монополій — через збільшення обсягів споживання, територіальні громади — через інвестиції та податки, держава — через розвиток економіки та фінансову стабільність.

За оцінками експертів, законопроект № 6671 збільшить ВВП мінімум на 1% щороку.

«Він є важливою складовою #ПромПакетуРеформ. Саме тому його підтримують Мінекономіки, УСПП, ФРУ, ТПП, Американська торговельна палата в Україні (AmCham), Офіс ефективного регулювання (BRDO), проект USAID LEV, Конфедерація будівельників, Ліга оборонних підприємств та ще з десятків профільних асоціацій», — коментує Галасюк.

Наразі ж корупційний та, по суті, грабіжницький механізм приєднання до інженерних мереж — один із головних бар'єрів на шляху припливу інвестицій у реальний сектор української економіки. «Сьогодні інвестор, який хоче збудувати завод, агрокомплекс чи навіть житловий будинок, платить за інфраструктуру аж чотири рази: у вигляді хабарів за незавищення технічних умов, «дарування» монополістам збудованої власним коштом інфраструктури, податків державі з цього «дарування», а потім ще оплати тарифів з інвестиційною складовою. Результат — інвестиції в українську промисловість настільки мізерні, що такими темпами ми будемо Польщу наздоганяти 100 років, якщо вона почекає «на місці», — наголошує нардеп.

На тому, що чинна в Україні система приєднання до електромереж, на жаль, є значним бар'єром для малого та середнього бізнесу, наголошували ще рік тому і експерти програми USAID «Лідерство в економічному врядуванні (USAID ЛЕВ)».

Відповідно до звіту Світового банку Doing Business 2016, за індикатором «Приєднання до електромереж» Україна посідає 137-ме місце (2015 року Україна займала 138-ме місце), строк приєднання електроустановок споживачів становить 263 дні, за які потрібно пройти п'ять процедур. Більше того, вартість приєднання до електромереж в Україні оцінюється як майже 800% по відношенню до рівня доходу на душу населення (без урахування ПДВ та хабарів).

Проблема приєднання до електромереж здійсмає цілу хвилю емоцій у тих, хто хоч раз мав з цим справу. Звучать звинувачення і в монополізмі, і в злих намірах олігархів, і в корумпованості обленерго. Однак за цими емоціями стоять реальні «вузькі місця», які навіть без корупції, олігархів та монополізму не дозволять спростити доступ до електромереж, каже експерт програми USAID «Лідерство в економічному врядуванні (USAID ЛЕВ)», виконавчий директор «CASE» Україна Дмитро Боярчук.

Проблема №1: зношені мережі

Основа проблема — у зношеності мереж: 70% передавальних потужностей своє відпрацювали. Звісно, можна говорити про відповідальність олігархів, які не здатні навести лад з випадково отриманими активами. Проте це не допоможе.

Часто електропередавальні організації справді не можуть провести нові приєднання, оскільки не мають достатньої потужності для такого розширення.

Проблема №2: «соціальна» вартість

Небажання визнавати, що все має свою ціну, — друга причина. Так, є серйозні зловживання на рівні передавальних організацій. Однак навіть якби їх не було, обленерго все одно не має достатньо коштів на розвиток мереж, адже на це вони можуть витратити лише частину коштів із свого тарифу, яку їм погоджує регулятор. Останній ретельно пильнує, щоб тарифи залишалися на «соціальному рівні». Як наслідок, цих грошей недостатньо навіть для підтримки мереж у робочому стані.

Проблема №3: земельне питання

Третя проблема, яка на роки може затримувати омріяне приєднання до електромереж: узгодження земельних питань з місцевими органами влади. Теоретично землевідведення для прокладання мереж має відбуватися автоматично на основі генеральних планів та детальних планів територій.

Однак через хронічну відсутність коштів або конфлікт інтересів місцеві органи влади не мають містобудівної документації, що блокує розвиток мереж і нових приєднань у місті, районі чи області.

Проблема №4: ускладнені процедури та перекладання відповідальності на споживача

Зношеність мереж, неможливість офіційно брати повну плату і складність вирішення земельних питань призводять до того, що обленерго не беруть на себе зобов'язань щодо термінів приєднання.

Вони створюють неформальні схеми фінансування приєднань — просять будувати мережі, а потім передавати їх на баланс обленерго. Також вони перекладають певну частину технічних процедур на плечі замовника, наприклад, підготовку технічної документації чи вирішення земельних питань.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/pidklyuchennya-do-inzhenernyh-merezh-mozhe-staty-bezkoshtovnym>

УНИАН, Укрінформ, 04.10.2018

Американські аналітики оцінили роль "Енергомосту Україна – ЄС" для безпеки України

У статті «Яку роль Енергетичний міст може зіграти для енергетичної стабільності України?», опублікованій на сайті Атлантичної ради, її автори - науковий співробітник Центру з надзвичайних ситуацій та національної безпеки Аризонського державного університету (США) **Меліса Херш** і генеральний директор Консалтингової групи з ядерної економіки (NECG, США) **Едвард Кі** дають оцінку перспективам реалізації проекту «Енергетичний міст «Україна-Європейський Союз»:

Енергетична безпека в Україні в довгостроковій перспективі може стати ще більш дестабілізуючим фактором, ніж конфлікт на Донбасі. США і ЄС активно підтримують зусилля України з реформування енергетичного сектору, приділяючи велику увагу зниженню залежності України від російського газу і модернізації газового сектора України. Однак, поки адміністрація **Трампа** зважає варіанти протидії будівництву «Північного потоку – 2», який забезпечить постачання російського газу до ЄС в обхід України й створить потенційну загрозу економіці та безпеці України, увагу до газового сектору України слід доповнити більш чітким акцентом на електроенергетику й атомну генерацію.

Плани України щодо розвитку потенціалу її атомної генерації, національної

безпеки й зовнішньої політики знаходять своє відображення в проекті «Енергетичний міст «Україна-ЄС». Ідея проекту виникла після початку російської агресії щодо України та була представлена уряду країни у 2015 році.

Реалізацію проекту очолює державна компанія "Енергоатом"...

Передбачувані стратегічні та фінансові вигоди для України від реалізації проекту очевидні: енергоміст дозволить поставляти атомну електроенергію з України до Польщі та, можливо, далі до Європи, формуючи тісніші зв'язки між Європою та Україною. Більш того, для поставок електроенергії планується більше задіяти вже існуючі лінії передачі, ніж нову інфраструктуру. В результаті Україна отримає таку необхідну їй тверду валюту від продажу електроенергії в країни ЄС, що допоможе країні компенсувати доходи від транзиту природного газу, втрата яких очікується з 2019 року, коли Україна має намір розірвати контракт з російським «Газпромом».

У разі успішної реалізації, проект сприятиме підвищенню економічних показників «Енергоатому», а також забезпечить надійне постачання електроенергії для економічного зростання країни, її національної та політичної стабільності.

Разом з тим проект несе певні ризики і повинен оцінюватися з урахуванням високої конкуренції на європейському енергоринку, небажання Європи включати атомну генерацію в свої плани диверсифікації джерел електроенергії і підвищеної уваги ЄС до поновлюваних джерел енергії. «Енергетичний міст» також стикається з проблемами і в самій Україні, серед яких вибори 2019 року.

Однак, "Енергетичний міст" – це життєздатний проект, гідний подальшого вивчення як один з факторів досягнення Україною енергетичної та національної безпеки.

Интерфакс-Украина, UA Energy, Энергореформа, Терминал, 04.10.2018

Минэнергоугля прогнозирует рост энергопотребления в 2019г на 1,7%

Прогнозный баланс электроэнергии Украины на 2019 год, утвержденный министром энергетики и угольной промышленности **Игорем Насаликом** 28 сентября, предполагает рост энергопотребления на 1,7% (2,5 млрд кВт-ч) по сравнению с ожиданиями на текущий год – до 153,5 млрд кВт-ч.

Согласно документу, экспорт электроэнергии предусмотрен в объеме 6,42 млрд кВт-ч, что на 9,5% выше показателя в прогнозном балансе-2018 (5,855 млрд кВт-ч).

Улучшение прогноза связано с ожидаемым ростом поставок в Молдову (+2,4%, до 1,08 млрд кВт-ч), Польшу (+20%, до 1,44 млрд кВт-ч) и с Бурштынского острова (+8,3%, до 3,9 млрд кВт-ч).

Импорт электроэнергии в 2019 году, как и в текущем году, не намечается.

Основными источниками покрытия спроса на следующий год остаются: АЭС – 83,045 млрд кВт-ч (-1,5% к балансу-2018), ГК ТЭС – 50,837 млрд кВт-ч (+4,1%), ТЭЦ и когенерационные установки – 12,544 млрд кВт-ч (+6,4%), ГЭС – 8,9 млрд кВт-ч (-0,6%).

Предполагается, что альтернативные источники (ВЭС, СЭС и др.) нарастят выпуск электроэнергии на 72,4% – до 3,5 млрд кВт-ч, блок-станции – на 1,2%, до 1,626 млрд кВт-ч, тогда как ГАЭС – снизят на 22,1%, до 1,412 млрд кВт-ч,

Потребление ГАЭС в насосном режиме ожидается в объеме 1,944 млрд кВт-ч против 2,452 млрд кВт-ч в 2018-м.

Как сообщалось, потребление электроэнергии в Украине в 2017 году с учетом технологических потерь в сетях увеличилось на 0,3% по сравнению с 2016 годом – до 149,726 млрд кВт-ч, без учета потерь – на 0,4%, до 118 млрд 719,5 млн кВт-ч.

Производство электроэнергии в ОЭС Украины в 2017 году увеличилось на 0,4% по сравнению с 2016 годом – до 155 млрд 414,2 млн кВт-ч. В т.ч. АЭС выработали 85 млрд 576,1 млн кВт-ч (+5,7%), ГК ТЭС – 44,96 млрд кВт-ч (-9,9%), ТЭЦ и КУ – 10 млрд 881,3 млн кВт-ч (-6,1%), ГЭС и ГАЭС – 10 млрд 567,7 млн кВт-ч (+13,7%), блок-станции – 1 млрд 530,9 млн кВт-ч (-1%), ВИЭ – 1 млрд 898,1 млн кВт-ч (+21,6%).

Украина в 2017 году увеличила экспорт электроэнергии на 28,6% (1 млрд 149,5 млн кВт-ч) по сравнению с 2016 годом – до 5 млрд 166,3 млн кВт-ч. В т.ч. поставки с "энергоострова Бурштынской ТЭС" в направлении Венгрии, Словакии и Румынии составили 3 млрд 137,7 млн кВт-ч (+2,7%), в Польшу – 894,8 млн кВт-ч (-6,5%). Молдову – 1 млрд 133,9 млн кВт-ч (в 306,3 раза).

УНИАН, Бизнес.Цензор.Нет, 04.10.2018

Експорт електроенергії з України в 2019 році буде лише зростати - Міненерговугілля

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України склало та затвердило Прогнозний баланс електроенергії на 2019 рік, згідно якого наступного року прогнозується збільшення експорту електроенергії з України на 5,3% - до 6,42 мільярда кВт-год порівняно з Прогнозним балансом на поточний рік від 15 червня 2018 року.

Згідно з документом, передбачається, що в 2019 році Україна збільшить експорт до країн Східної Європи на 3,8% - до 5,43 мільярда кВт-год, у тому числі до Польщі – на 6,2%, до 1,44 мільярда кВт-год, порівняно з прогнозом на 2018 рік.

Також зазначено, що в 2019 році збільшиться на 13,6% - до 1,08 мільярда кВт-год експорт електроенергії до Молдови.

За даними міністерства, імпорт електроенергії в Україну в 2019 році не передбачається.

У 2017 році Україна збільшила експорт електроенергії в порівнянні з минулим роком на 28,6% - до 5,166 мільярда кВт-год. При цьому виручка за постачання електроенергії за звітний період зросла на 55% - до 236 мільйонів доларів.

Урядовий портал, 04.10.2018

Фахівці Міненерговугілля вивчають данську модель підтримки відновлювальної енергетики

Вивчення досвіду Данії з організації та проведення аукціонів на квоти державної підтримки для об'єктів відновлювальної енергетики було основною темою семінару, проведеного під головуванням **Ольги Буславець**, генерального директора Директорату енергетичних ринків, голови УДЕЦ. Семінар відбувся в рамках реалізації 3-ї компоненти Проекту «Українсько-Данський енергетичний центр», що створений при Міненерговугілля для надання технічної допомоги в процесі реформування енергетичного сектору України.

У зустрічі взяли участь **Андерс Крістенсен**, головний радник УДЕЦ, **Генрі Бреум**, данський експерт УДЕЦ, Енергетичне агентство Данії, **Юлія Рибак**, координатор центру, фахівці Міненерговугілля, Держенергоефективності, ДП «НЕК

«Укренерго», профільної асоціації.

Данія має понад 15-річний досвід проведення аукціонів в галузі офшорної вітроенергетики, через які було проведено більшість проектів ВЕС подібного типу зі встановленою потужністю близько 2,6 ГВт (включно з тими, що будуються). За цей час було імплементовано такі нормативно-правові акти, організаційні та технічні заходи, які дозволили знизити аукціонну ціну за вироблену електроенергію до 50-60 доларів США за одну МВт/годину. Це більш ніж удвічі дешевше, ніж в Україні за поточної системи підтримки «зеленого» тарифу.

Ольга Буславець подякувала данським фахівцям за змістовну презентацію, ґрунтовні відповіді, надані експертні рекомендації та підкреслила: «Досвід Данії є цікавим з огляду на те, що Україна готується до запровадження аналогічної аукціонної моделі підтримки відновлювальної енергетики».

Урядовий портал, 04.10.2018

Українська делегація вивчає можливості використання ефективних технічних рішень іспанських енергокомпаній в умовах енергетичної системи України

25-28 вересня делегація України за участі представників Міненерговугілля, НКРЕКП, енергопостачальних компаній, компаній UDPR та KNESS на чолі з Генеральним директором Директорату енергетичних ринків Міненерговугілля **Ольгою Буславець** відвідала з робочим візитом Іспанську енергокомпанію Acciona Energia.

У рамках зустрічі розглянуто досвід інтеграції об'єктів відновлюваної енергетики в енергосистеми різних країн, управління режимами мереж, проблеми балансування. Acciona Energia - одна з найбільших у світі компаній, яка спеціалізується на виробництві "чистої" енергії. Працює у понад 20 країнах світу, серед яких США, Австралія, Франція, Польща, ПАР, Чилі. Встановлена потужність ВДЕ компанії сягає 13.7 ГВт, серед яких 9.3 ГВт вітрові, решта- сонячні, ГЕС і на біомасі.

Протягом візиту делегація відвідала головний офіс компанії Acciona Energia у Мадриді, центр керування об'єктами ВДЕ у Памплоні, звідки здійснюється керування генеруючими потужностями компанії у 20 країнах світу...

Отримані за результатами робочої поїздки інформаційні матеріали передано до Науково-проектного центру розвитку Об'єднаної енергетичної системи України ДП «НЕК «Укренерго» з метою їх опрацювання та підготовки рекомендацій щодо можливості використання технічних рішень компанії Acciona Energia в умовах енергетичної системи України.

Facebook, 04.10.2018

Герус: Цей пост голови НКРЕКП дуже корисний з точки зору розуміння професійності, правдивості та об'єктивності (справедливості) у тарифних рішеннях

Андрей Герус

Цей пост голови НКРЕКП дуже корисний з точки зору розуміння професійності, правдивості та об'єктивності (справедливості) у тарифних рішеннях.

Це три ключових критерії - якщо їх немає, то всякі фахові дискусії про тарифи втрачають сенс. Якщо люди готові прямо клеїти дурня, то залишається лише політична відповідальність Президента **П.Порошенка**, який призначає керівників НКРЕКП.

Так, на вугілля у нас діє формула Роттердам+, згідно неї і встановлені тарифи

на 2018 рік. Але формула "хаб+" на газ не діє. Уряд дійсно затвердив методику, що ціни на газ мають розраховуватися згідно "хаб+". Але потім сам злякався того, що зробив і за останні 2 роки жодного разу не застосував цю формулу. І зараз уклінно просить МВФ, щоб той дав транш без ціни "хаб+".

Якби ціни на газ зараз були по "хаб+", то ціна була б понад 10 тис грн за тис. куб. м. Але ми маємо ціну 4900 грн, тобто де факто ціна є на рівні "хаб мінус". Це непрофесійність голови НКРЕКП чи схильність до обману у сумнівних тарифних рішеннях, по яких вже ідуть кримінальні провадження? Я думаю, друге.

Стосовно торгівлі урановим концентратом через австрійську прокладку, то така проблема є. Але схоже, голова НКРЕКП знову свідомо перебільшує, щоб виправдати деякі свої рішення. Адже це ніяк не виправдовує того факту, що тариф приватних ТЕС вже у 3,4 рази вищий від тарифу державного Енергоатому.

Коли Президентом був Янукович, земляк, союзник та колишній однопартієць Ахметова, то тариф ТЕС був у 2 рази вищий від АЕС. Тепер же після всієї обіцяної новим Президентом деолігархізації у бізнесу Ахметова тариф вищий вже у 3,4 рази, аніж у державного Енергоатому. Не бачити і не розуміти цього - це така компетентність та об'єктивність?

А коли голова НКРЕКП дослівно повторює тезу ДТЕКу Ахметова, що Р+ це для шахтарів, це як розуміти? Свідомий обман чи така компетентність голови нашого тарифного регулятора, яка не знає, що ціна Роттердам+ закладається тільки у тарифи. А якщо електростанції закупають вугілля через прокладки, то ніякий Роттердам+ до шахтарів не доходить.

ДТЕК з українських шахт бере вугілля через прокладку "ДТЕК трейдинг", імпорт вугілля здійснює через швейцарську прокладку "DTEK Trading S.A." Прокладками обставлені і державні шахти. Таким чином на прокладах осідає маржа понад 15 млрд грн у рік і ніякий Роттердам+ до українських шахтарів не доходить. Тому вони а) із зарплатами "Гондурас мінус", б) із боргами по зарплаті.

А захист споживачів - це перш за все, вирішення наймасштабніших проблем. Теплова генерація, яка виробляє менше 30% всієї електроенергії забирає з Енергоринку найбільше - 50% всіх грошей. Саме завдяки формулі Роттердам+.

Чи матиме пані Кривенко таку ж принципову позицію стосовно "системи прокладок" при поставках палива (вугілля) для станцій теплової генерації, які забирають найбільшу частку грошей з Енергоринку? Моя відповідь - не матиме. Бо такий у нас "незалежний" регулятор.

Интерфакс-Украина, Энергореформа, UA Energy, Терминал, 05.10.2018

"Укрэнерго" и словацкий SEPS согласовали вопрос строительства новой ЛЭП

НЭК "Укрэнерго" и оператор системы передачи электроэнергии SEPS (Словакия) 2 октября согласовали строительство новой линии электропередач (ЛЭП) в качестве оптимального технического решения по наращиванию пропускной способности сечения "Украина-Словакия", сообщила пресс-служба "Укрэнерго".

"Согласно договоренностям, будет построена новая воздушная линия (ВЛ) 400 кВ, которая соединит существующие подстанции (ПС) 400 кВ "Мукачево" и "Вельке Капушаны" в одноцепном варианте с возможностью дальнейшей модернизации ее до двухцепной в случае увеличения объема межгосударственных перетоков", - отмечают в компании.

По данным пресс-службы, в рамках проекта также планируется провести ре-

конструкцию открытого распределительного устройства 400 кВ на ПС "Мукачево".

Учитывая состояние существующей ВЛ 400 кВ "Мукачево-Вельке Капушаны", которая работает с 1963 года, ее модернизация признана нецелесообразной. Линия проработает до запуска новой ВЛ.

В НЭК напомнили, что данный проект является кандидатом в "проекты взаимного интереса" (РМІ), перечень которых будет утвержден Советом министров Энергетического сообщества осенью 2018 года.

Обозреватель, newspaper, Antikor, 05.10.2018

В Украине взлетят тарифы на электроэнергию: сколько будем платить

Украинский "Энергоатом" требует почти в 1.5 раза повысить стоимость электроэнергии.

Украинцы недоплачивают, но рынок все исправит. В Украине электроэнергию производят АЭС (атомные электростанции), ГЭС (гидроэлектростанции), ТЭС, ТЭЦ (теплоэлектростанции и теплоэлектроцентрали) и ВИЭ (станции, использующие возобновляемые источники энергии). Себестоимость у всех разная. Атомная энергетика - относительно дешевая, а возобновляемые источники требуют высоких расходов.

Действующая система предполагает: государство в лице профильной комиссии устанавливает тариф для каждой генерации. По этой цене станции продают электроэнергию госпредприятию "Энергорынок".

Уже от "Энергорынка" "ток" движется в сторону потребителя. Так как расходы на производство постоянно растут, действующий тариф для населения, отмечает глава НКРЭКУ Оксана Кривенко, как минимум на 48% ниже реальной себестоимости. Так, реальная стоимость – 1,85 грн за кВт/час, в то же время население за первые 100 кВт/час платит всего лишь 90 коп. Покрывает эту разницу промышленность. За такой же "ток" они вынуждены платить 1,7-2,1 грн за кВт/час (зависимо от предприятия).

Правда, дополнительные расходы бизнес закладывает в стоимость своей продукции и так или иначе все равно платить придется конечному потребителю.

Атомная генерация – 55,1% всей украинской электроэнергии. В случае, если их тариф повысить, как это предлагает компания, избежать подорожания "тока" не удастся. В то же время Ю. Недашковский обращает внимание: тепловая генерация (ТЭС и ТЭЦ) продает электроэнергию по цене практически в 4 раза выше, чем атомная. Мол, если на тепловиков пошли на такой шаг, то должны пойти и на уступки с АЭС.

Но даже если НКРЭКУ не пересмотрит тарифы для АЭС, уже в следующем году, согласно закону, генерация получит относительную свободу. Тарифы должны будут устанавливать не постановлениями комиссий, а рыночными механизмами.

Сколько заплатят простые украинцы. Еще несколько месяцев назад в Нацкомиссии рассматривали возможность поэтапного повышения стоимости электроэнергии. Сейчас же позиция НКРЭКУ: стоимость "тока" будут удерживать до июля 2019 года. Дальше есть несколько вариантов. Либо украинцев ждет резкий скачок цен, ориентировочно стоимость электроэнергии может вырасти к тому моменту в 2 раза – до более 2 грн за кВт/час, или же, как и с газом, в ситуацию вмешается Кабмин.

Закон "О рынке электрической энергии" с одной стороны вводит конкурентные условия формирования цен, а с другой – дает возможность правительству возлагать специальные обязательства на поставщиков. Как известно, на данный момент Кабмин обязывает государственный НАК "Нафтогаз" продавать голубое топливо на нужды населения по установленному чиновниками тарифу. В результате частные компании продают газ бизнесу по рыночным ценам (больше 11 грн за куб), а НАК большую часть газа через посредников в виде газбытов (подразделения облэнерго) продает голубое топливо населению по цене 6,9 грн за куб.м.

Неофициально в НКРЭКУ поясняют: действующие на данный момент тарифы для населения точно сохранить не удастся. Растут расходы на зарплаты, увеличивается стоимость энергоресурсов, девальвирует гривня, вместе с тем появляется необходимость поднимать цены на электричество.

Интерфакс-Украина, UA Energy, Энергореформа, 05.10.2018
"Укрэнерго" призвало объявить конкурс на строительство высокоманевренных мощностей для балансировки ВИЭ

НЭК "Укрэнерго" призвало министерство энергетики и угольной промышленности объявить конкурс на строительство новых высокоманевренных генерирующих мощностей для балансировки работы возобновляемых источников энергии (ВИЭ), сообщается на сайте предприятия.

"По результатам анализа мы смоделировали несколько сценариев развития событий при условии, если не будут приняты меры для надлежащего балансирования "зеленой" энергетики. В частности, основными негативными последствиями станет ограничение ВИЭ с компенсацией "зеленого" тарифа за невыработанную электроэнергию или же наращивание объема угольной генерации и ограничение атомной, учитывая необходимость увеличения возможностей для балансировки. Оба сценария станут существенным препятствием для преодоления зависимости от ископаемого топлива и улучшения экологии в государстве", - отмечают в НЭК.

В компании также обращают внимание, что любые ограничения присоединения ВИЭ и предоставления технических условий запрещены Кодексом системы передачи при условии соблюдения заказчиком требований кодекса.

"Процессы развития ВИЭ в Украине являются индикатором инвестиционной привлекательности страны для международного сообщества. В этой связи компания рассчитывает на продолжение конструктивного сотрудничества с органами государственной безопасности в сфере своевременного реагирования на потенциальные угрозы работе украинской энергосистемы и их поддержку инициативы о строительстве новых высокоманевренных мощностей", - резюмирую в НЭК.

В условиях стремительного развития ВИЭ необходимо строительство 2,5 ГВт высокоманевренных балансирующих мощностей (аккумуляторных и газопоршневых станций) до 2025 года. Стоимость возведения таких мощностей – около 55 млрд грн Быстродействующие маневренные мощности должны покрывать 30% установленной мощности ВИЭ.

В этой связи "Укрэнерго" инициирует внесение правок в электроэнергетические кодексы для гарантированного выкупа высокоманевренных балансирующих мощностей, что позволит построить аккумуляторные и газопоршневые станции в условиях стремительного развития ВИЭ.

«ДЕНЬ», 05-06.10.2018

Енергонезалежний... виш

На трьох корпусах Хмельницького національного університету встановили дахову сонячну електростанцію

Олеся Шуткевич

Ідея облаштувати на дахах вишу університетську сонячну електростанцію виникла у викладачів кафедри телекомунікацій і комп'ютерно-інтегрованих технологій два роки тому, після візиту до Італійського національного центру енергетики. Ще тоді спільно з італійськими колегами вони вирішили подавати грантовий проект до посольства Швеції, але одна з головних умов участі — співфінансування сторін, тобто донора та виконавця. Оскільки Хмельницький університет — це державний заклад, розраховувати на державне фінансування не доводилося.

Після тривалих пошуків знайшовся меценат, який повірив у ефективність дахової сонячної електростанції і погодився надати університету кошти для встановлення панелей і введення в експлуатацію трьох сонячних електростанцій. Їхня загальна потужність — 150 кВт, що становить дві треті від потреби закладу.

Хмельницький національний університет став першим енергоефективним вищим державним закладам освіти, який із власної ініціативи та підтримки меценатів встановив дахову сонячну електростанцію для заощадження електроенергії.

РБК-Україна, 06.10.2018

НКРЕКП затвердила методики розрахунку тарифів на розподіл і поставку електроенергії

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП), затвердила порядок формування тарифів на послуги з розподілу електричної енергії; методику розрахунку тарифу на послуги постачальника універсальних послуг; порядок формування цін на універсальні послуги; методику розрахунку тарифу на послуги постачальника "останньої надії"; порядок формування ціни, за якою здійснюється поставка електричної енергії постачальником "останньої надії".

У той же час голова комісії **Оксана Кривенко** підкреслила, що для своєчасного введення нового ринку електричної енергії всім ліцензіатам з розподілу та постачання електричної енергії необхідно прискорити подачу документів для встановлення нових тарифів з 1 грудня 2018.

УНИАН, Телеграф, 06.10.2018

В Чернобыльской зоне открыли первую солнечную электростанцию

Вблизи Чернобыльской АЭС запустили первую солнечную электростанцию Solar Chernobyl.

Ее построили у 100 метрах от спрятанного в гигантский саркофаг реактора. Комплекс станции составляет почти 3,8 тыс. панелей.

Электроэнергии, которую производит Solar Chernobyl, достаточно для потребностей около 2 тыс. квартир. Солнечная станция мощностью один мегаватт является совместным украинско-немецким проектом, который обошелся около 1 миллиона евро.

Электроэнергия в этом районе появилась впервые с 2000 года, когда окончательно остановили ЧАЭС.

«Это не просто еще одна солнечная электростанция - это единственная (станция), которая находится в 100 метрах от ядерного реактора, взорвавшегося в 1986 году. Трудно переоценить символику этого проекта», - сказал журналистам исполнительный директор компании-партнера проекта Solar Chernobyl LLC **Евгений Варягин**.

В будущем компании планируют увеличить мощность своих солнечных электростанций в Чернобыльской зоне отчуждения с 1 до 100 мегаватт.

Урядовий портал, 09.10.2018

Міненерговугілля вивчає фінський досвід інтеграції великих обсягів відновлювальних джерел енергії та залучення інвестицій у нову генеруючу потужність

У Міністерстві енергетики та вугільної промисловості України проведено зустріч з представниками Посольства Фінляндії в Україні під головуванням Міністра **Ігоря Насалика** за участю генерального директора Директорату енергетичних ринків **Ольги Буславець**.

Фінську сторону представляли Надзвичайний і Повноважний Посол Фінляндії в Україні пан **Юха Віртанен**, Віце-Президента Wartsila Energy Solutions пан **Мелле Круйсдйкка** та інші.

Зустріч проведено з метою обговорення питань залучення інвестицій у будівництво нової генеруючої потужності та створення регуляторного середовища для незалежних виробників електроенергії.

Міністр Ігор Насалик повідомив, що Українська сторона приділяє належну увагу розвитку відновлювальної енергетики та здійснює послідовні кроки для досягнення амбітних цілей, визначених Енергетичною стратегією до 2035 року...

Щодо подальшої співпраці з Фінляндією Ігор Насалик нагадав, що 18.09.2018 відбулось засідання Українсько- Фінської міжурядової комісії, на якому, зокрема, було наголошено, що Фінляндія готова передати Україні свій досвід інтеграції відновлювальних джерел енергії до енергосистеми за допомогою нової технології маневреної генерації.

«Подальші консультації будуть корисними для розробки підзаконних актів та залучення інвестицій у нову генеруючу потужність», - наголосив Міністр.

Також Ігор Насалик окреслив основні напрямки можливого співробітництва в рамках пріоритетних сфер...

Урядовий портал, 09.10.2018

Сергій Савчук обговорив із представниками IFU найпривабливіші напрями фінансування у "чистій" енергетиці України

Український ринок «зелених» проектів та перспективи введення системи аукціонів обговорили Голова Держенергоефективності **Сергій Савчук** і представники IFU (Інвестиційного фонду для країн, що розвиваються) **Лізбет Ерландс** - віце-президент Представництва IFU у країнах Європи, Середнього Сходу і Північної Африки та **Олексій Пархомчук** – інвестиційний директор Представництва IFU в Україні.

IFU надає фінансування данським компаніям на реалізацію проектів соціально-економічного спрямування у країнах, що розвиваються. За даними фонду, проінвестовано більше 1200 різних проектів у понад 100 країнах світу.

Презентуючи відновлювану енергетику України, Сергій Савчук відзначив, що «зелені» проекти стають все більш привабливими для інвесторів...

Для подальшого системного розвитку цієї сфери Україна планує поетапне введення системи аукціонів. Як показує світова практика, це сприятиме прозорій конкуренції між інвесторами та встановленню реальної ринкової ціни на електроенергію з відновлюваних джерел.

Обговоривши досягнення та плани щодо розвитку української відновлюваної енергетики, сторони домовилися зміцнити співпрацю та розглянути спільно з IFU перспективні для інвестування проекти, особливо у біоенергетиці.

Facebook, 09.10.2018

Войціцька: Нам потрібна якась катастрофа, щоб виправити перекоси супердорогої «зеленої» енергетики?

Викторія Войцицька

Навколо Запорізької АЕС іде масове будівництво нових сонячних та вітростанцій. При чому це вже профіцитний регіон, там вже електроенергії виробляється більше, ніж споживається.

Але мережі мають обмеження по видачі електроенергії у інші регіони. Також чином будівництво нових СЕС та ВЕС, робота яких (без накопичувачів) є досить стихійною, неуправляємою та залежить від природних явищ, створює загрозу динамічній стійкості АЕС, і як наслідок, можлива аварійна ситуація. Це речі, з якими вже не можна жартувати прикриваючись «зеленими» ідеями.

Ми ще влітку запропонували законопроект, який би в значній мірі вирішував цю проблему економічним способом. Ми запропонували понизити «зелені» євротарифи на півдні та зробити їх інвестиційно привабливими у центрі та на півночі України. Таким чином зелену енергетику стимулювали би там, де вона на користь, а не на шкоду. На жаль, наш законопроект «замаринували» довгими багаточисельними «круглими» столами та робочими групами.

Я закликаю - схаменіться! Жадність до грошей не повинна затьмарювати інстинкт самозбереження. Ці експерименти пора припиняти, необхідні термінові зміни до існуючої системи хаотичного безвідповідального розвитку «зеленої» енергетики.

5 канал, 09.10.2018

Китайський досвід у гідроенергетиці:

як нові технології допоможуть Україні покращити стан ГАЕС

Фрагменти із інтерв'ю Ігоря Сироти, генерального директора «Укргідроенерго»

– На запрошення китайської сторони ми відвідали Пекін, а також інші міста (Ченду, Шанхай), аби провести перемовини щодо залучення інвестицій та обміну досвідом у реалізації інвестиційних проектів, які є в Україні. Вони з цими проектами обізнані і виявили зацікавленість до них. Тому й запросили нас для ознайомлення із ходом будівництва й розвитку гідроенергетики в КНР.

– Якщо наводити цифри – різниця вражаюча. Робоча потужність гідроенергетики в Китаї – 340 000 МВт, а в Україні це – лише 5 750 МВт. І на що хотів би звернути увагу – шалений темп розвитку гідроенергетики в них розпочався лише в 1990 році, тобто за 28 років у Китаї побудували більше ніж 300 тисяч МВт гідроенергетики загалом. У нас – 1200 МВт.

– ... Китай на початку розвитку своєї гідроенергетики запросив до себе всі

відомі компанії: і General Electric, і Siemens, і Alstom, і Andritz Hydro – це лідери машинобудування у світі і в Європі. Їх залучили для того, щоб на початку реалізувати проекти в КНР. Якщо подивитися на прикладі станцій у трьох ущелинах, робоча потужність яких – 22,5 тис. МВт, 12 з 32-х гідроагрегатів – це проекти компаній, які я перерахував. Всі 20 агрегатів були побудовані вже в Китаї, на заводі в Харбіні і в Чанду...

– До 2025 року загальний баланс гідроакумулюючих станцій у них повинен становити 90 тис. МВт. Тобто до 2025 року вони повинні побудувати більше ніж 40 гідроакумулюючих станцій. У Енергетичній стратегії стоїть лише три – це Дністровська, Ташлицька і Канівська гідроакумулюючі електростанції. Ці цифри абсолютно неспівмірні, бо нам треба добудувати 1000 МВт у Каневі і майже 1000 на Дністрі – це 2000, і у Ташлику – там майже 900. Це абсолютно не той об'єм, який на сьогодні є в Китаї. Але Україна для них – цікавий ринок. Я завжди їм казав, що в них є шанс бути причетними до будівництва гідроакумулюючої станції в центрі Європи, де і є Україна.

– На сьогодні є три станції в нашій країні: Київська ГАЕС, Дністровська ГАЕС і Ташлицька ГАЕС.

– У самій гідроенергетиці, звичайно, є прогрес у ККД – він підвищується. Використовуються нові матеріали в розробленні турбін і генераторів. Звичайно, наші заводи, виробники, знаючи, що є якісь тренди, якісь інновації, намагаються запозичити їх, бо вони беруть участь не тільки в реалізації проектів в Україні, а й у Казахстані, країнах Азії, Африки, участь у закупках за стандартами Світового європейського банку. Для того, щоб бути конкурентними, потрібно впроваджувати інновації, які є в Європі. Нас змушує до цього конкуренція.

– 3 липня 2016 року розпорядженням Кабміну було схвалено програму розвитку гідроенергетики України до 2026 року.

– Ми сьогодні рухаємося майже за графіком. Чому вирішили реалізовувати проект одночасної побудови трьох гідроагрегатів – це дасть нам можливість бути в графіку щодо реалізації програми. Реконструкція в нас іде за планом. Реалізація Канівської ГАЕС та Каховської ГЕС-2 – також. Стосовно верхньодністровського каскаду ГЕС – звичайно, він не вкладається в графік до 2026 року, бо, на жаль, є велика непоінформованість населення, спекуляції навколо цього проекту. Ми не хочемо його педалювати, тому відпрацюємо в технічно спокійному режимі і потім обговоримо з громадами. Хочу наголосити, що без повної екологічної експертизи, без погодження з громадами прилеглих сіл, без погодження з Молдовою – реалізації цього проекту не буде. Ми розробимо технічний документ, винесемо на обговорення і лише тоді будемо його реалізувати. Але люди повинні знати, що такий проект є, і що він може бути реалізований чи в 20-му, чи в 30-му, чи в 40-му роках. Ці люди матимуть документ, за яким ухвалюватимуть рішення. У цей період також можуть з'являтися альтернативні пропозиції. Має бути документ, а не лише слова, бо сьогодні є тільки розмови. Абсолютного обґрунтування щодо реалізації чи нереалізації цього проекту сьогодні немає.

– По-перше, в Китаї була тепла генерація. Вони, розбудовуючи альтернативні джерела, розбудовують гідроенергетику. Підходи щодо екології в них абсолютно однакові з європейськими. Я був у Європі і бачив станції з проектними рішеннями: і щодо екологічних підходів, і агрегатів, і гідроспоруд, – у них вони абсолютно сьогодні нічим не відрізняються.

– ... Якщо будувати нашу станцію – то нам потрібно приблизно 10 років: ТЕО, проект, термін реалізації. Це не будується за один день, ми повинні думати на перспективу. Сьогодні розвиваються альтернативні джерела енергетики, і вони розвиватимуться дедалі швидше. Але собівартість виробленої ними електроенергії є досить високою і тому не приваблива для населення.

– Ми сьогодні говоримо тільки про розвиток гідроенергетики до 2026 року. Це не програма розвитку всієї енергетики України, бо її лівову частку становить атомна генерація – це від 50-60% у загальному балансі. І великий об'єм займає теплова генерація, яку з часом потрібно буде перекривати. Гідроенергетика зможе перекривати тільки при піковому регулюванні, але в базі ми її не перекриємо. В базі треба буде перекривати атомною енергетикою.

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 09.10.2018

Нові обрії електроенергетики України: створено унікальний електро-технологічний комплекс виробництва кабельних систем надвисоких напруг

Володимир Кравченко

Сучасні кабельні системи надвисоких напруг відіграють стратегічну роль в енергетичній безпеці та стійкості енергосистем, оскільки забезпечують найвищу пропускну здатність, надійність і безпеку ліній електропередачі та умови об'єднання локальних енергосистем в одну більш стійку. У розвинених країнах такі кабельні системи використовують для гарантованого електропостачання мегаполісів, потужних промислових і комунальних комплексів, інших енергонасичених районів зі щільною забудовою та розвиненими транспортними комунікаціями.

Україна не мала таких систем власного виробництва. Проблема надійності і безпеки ЛЕП (ліній електропередачі) дедалі більше загострювалась. У застарілих повітряних мережах, що забезпечують міста електроенергією, дедалі частіше виникали перебої з її постачанням, від чого страждали споживачі.

В результаті багаторічного співробітництва колективів Інституту електродинаміки НАН України, НТУУ «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського», НТУ «Харківський політехнічний інститут» і ПАТ «Завод Південкабель» було розроблено нову концепцію електротехнологічного виробничого комплексу кабельних систем на напругу до 400 кВ світового рівня. Цей комплекс є унікальним і єдиним в Україні. Тому Інститут електродинаміки НАН України результати роботи з його створення висунув на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки 2018 року.

Член-кореспондент НАНУ, доктор технічних наук, завідувач відділу електромагнітних систем Інституту електродинаміки НАН України **Ігор Кондратенко** відзначає, що створення такого комплексу сприяє поліпшенню позитивного іміджу України за рахунок розроблення і впровадження новітніх технологій та експорту наукоємної електротехнічної продукції світового рівня якості.

«Велику увагу приділено методам виготовлення, випробування і експлуатації кабельних систем надвисокої напруги, особливо методам запобігання аварійним режимам роботи цих систем», — наголошує доктор технічних наук, провідний науковий співробітник відділу електроживлення технологічних систем Інституту електродинаміки НАН України **Наталія Супруновська**.

«Свого часу разом із провідними вченими країни ми почали технічне переозброєння підприємства. Для цього створили нові високотехнологічні

виробництва, на яких уже освоєно випуск продукції світового рівня. І не просто кабелів, а комплектних кабельних ліній з кабельною арматурою фірм «Pfisterer» (Німеччина — Швейцарія) і «Tusco Electronics Raychem GmbH» (Німеччина) та супроводжувальним електроустаткуванням», — каже директор з нової техніки ПАТ «Завод Південкабель» **Володимир Золотарьов**.

«Завод має кваліфікований персонал для розроблення та впровадження передових технологій виробництва наукомістких та інноваційних кабелів на унікальному імпортному устаткуванні, створеному на основі технічних завдань, підготовлених нашими фахівцями», — наголошує заступник головного інженера ПАТ «Завод Південкабель» **Євген Чопов**.

Зазначимо, що на пострадянському просторі уперше кабель з ізоляцією зі зшитого поліетилену на напругу 330 кВ виготовлено в Україні на заводі «Південкабель» для Березівської ГРЕС (Республіка Білорусь). Кабельні системи надвисокої напруги з використанням кабелю, виготовленого заводом «Південкабель», сертифіковані провідною європейською лабораторією «КЕМА» (Нідерланди).

Кабельні лінії порівняно з повітряними ЛЕП мають цілу низку незаперечних переваг, зокрема:

- майже в 10 разів зменшується число відмов на 100 км довжини лінії;
- у п'ять разів менша величина напруженості електромагнітного поля;
- зникають такі характерні для повітряних ЛЕП явища, як вітрові та ожеледні навантаження і так звані перехлести проводів;
- поліпшується екологічна та естетична складові сучасних міст.

Результати спільної плідної роботи фахівців Інституту електродинаміки НАН України, НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», НТУ «ХПІ» та ПАТ «Завод Південкабель» щодо забезпечення енергобезпеки України доводять, що жодні економічні кризи не здатні зупинити професіоналів, котрі одержимі ідеєю творити на благо Вітчизни. Впровадження у виробництво комплексу свідчить, що Україна стала власником високотехнологічного ресурсу в електроенергетиці.

<http://www.golos.com.ua/article/308472>

УНІАН, 10.10.2018

Кабмін разрешил установку приборов-распределителей тепла для квартир, где невозможна установка индивидуальных счетчиков

Кабинет министров на заседании 10 октября принял постановление, которым разрешил установку приборов-распределителей тепловой энергии для квартир с вертикальной разводкой труб, где невозможна установка индивидуальных счетчиков тепла, сообщает пресс-служба Министерства регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства.

Данное постановление было разработано Минрегионом во исполнение Закона Украины «О коммерческом учете тепловой энергии и водоснабжения».

Пресс-служба сообщает, что ранее индивидуальный (поквартирный) учет был доступен только для жителей домов с горизонтальной системой отопления, а жители старых домов, где отсутствует техническая возможность установить индивидуальный счетчик, платили за объем тепла, который потребляло все здание по коммерческому домовому узлу, эта сумма делилась пропорционально площади на всех и, таким образом, все платили одинаково.

”Отныне владельцы квартир, которые установят квартирные счетчики (при

горизонтальной разводке инженерных сетей в доме) или приборы-распределители на отопительные приборы (при вертикальной разводке) смогут регулировать температуру в своих квартирах, экономить тепло и платить исключительно по собственному счетчику, а не по перерасходу небрежного соседа. Доплата составит лишь за обогрев общих мест пользования и вспомогательных помещений по площади их квартиры. Это общеевропейская практика», - цитирует пресс-служба министра регионального развития, строительства и ЖКХ **Геннадия Зубко**.

Также в сообщении указано, что для системы учета с помощью приборов-распределителей необходимо, чтобы их установили не менее 50% жителей многоквартирного дома, а оплата установки такой системы осуществляется за счет потребителей - владельцев квартиры.

22 июня 2017 года Рада приняла закон о коммерческом учете коммунальных услуг, который предусматривает обязательную установку домовых приборов учета (счетчиков) потребления тепловой энергии, горячей и холодной воды в нежилых (до 1 октября 2017 года) и жилых (до 1 октября 2018 года) зданиях.

Основная цель закона - это переход на 100% учет потребления тепловой энергии, горячей и холодной воды с помощью счетчиков, что сделает невозможным перевод на население сверхнормативных потерь монополистов.

УРА-Информ, 10.10.2018

С введением нового рынка стоимость электроэнергии повысится, — Г. Рябцев

Экономический эксперт **Геннадий Рябцев** убежден, что с введением рынка неуклонно возрастет стоимость электроэнергии для населения. Об этом он заявил в эфире телеканала "Первый деловой".

"Стоимость электроэнергии повысится, потому что сейчас около 60% электрической энергии генерируется на атомных станциях, а решением НКРЕКП тарифы на генерацию именно этими станциями существенно занижены. Если не будут повышены цены на электрическую энергию, которую генерирует НАЭК "Энергоатом", то не сможет эта компания аккумулировать средства на вывод из эксплуатации энергетических блоков, на продление сроков их эксплуатации и самое главное, на обеспечение определенного уровня безопасности производства электроэнергии... Сейчас тариф для атомной генерации является заниженным, тогда как тариф для тепловой генерации, по выводам независимых экспертов, является завышенным в несколько раз. Если в странах Европейского Союза разница в тарифах между компаниями, которые владеют АЭС и компаниями, которые владеют ТЭС, составляет не более 30%, то у нас эта разница превышает 250%", — добавил Г.Рябцев.

Mind.kiev.ua, 10.10.2018

Держпідтримка з молотка:

чи вигідно буде виробляти альтернативну енергію через 10 років

Вікторія Письменна

Замінити «зелений» тариф аукціонами пропонують одразу сім законопроектів. Чому виникла потреба у зміні правового поля для відновлюваної енергетики? У пояснювальній записці до законопроекту №8449 автори апелюють до дорожчечі «зеленої» електроенергії (на 1,5% електроенергії з поновлюваних джерел припадає 7,5% частки оплат на оптовому ринку електричної енергії) та технічним викликам при прийомі в систему великих і нестабільних обсягів електроенергії від

сонячних і вітрових електростанцій. Перша обставина особливо актуальна з огляду на те, що капітальні витрати на будівництво сонячної або вітрової електростанції знижуються – цей тренд спостерігається і в 2018 році згідно з даними IRENA (**Міжнародного агентства з відновлюваних джерел енергії**).

Беручи до уваги прагнення України збільшувати частку «зеленої» енергетики (25% в загальному первинному постачанні до 2035 року) і прогнозоване зростання тарифів на електроенергію, гостро постало питання обґрунтованості існуючого механізму підтримки «зеленого» тарифу. Пошук балансу між обсягом державної підтримки та інтересами споживачів буде відданий на відкуп ринку...

Зобов'язання «йти на аукціон» за підтримкою вводиться з 1 липня 2019 року і поширюється на майбутніх виробників електроенергії з енергії вітру (для станцій від 20 МВт) і сонця (для станцій від 10 МВт). З цього правила є виняток: якщо виробник уклав «pre-угоду» купівлі-продажу електроенергії до 1 липня 2019 року, таке зобов'язання для нього не виникне.

Аукціони будуть проводитися двічі на рік до 2029 року включно, не пізніше 1 травня і 1 жовтня. Учасник аукціону забезпечує безвідкличну банківську гарантію в сумі \$50 000 за 1 МВт потужності – ця гарантія підлягає виконанню, якщо девелопер не зміг за три роки ввести в експлуатацію електростанцію. Однак трирічний термін може бути продовжений ще на рік.

Аукціон розпочнеться з визначеної урядом ціни за 1 кВт-год. Ціна буде покроково рости, поки учасник аукціону не зробить ставку, або поки ціна зрівняється з максимальною ціною аукціону – поточним «зеленим» тарифом для такого поновлюваного джерела.

Переможець аукціону укладає два договори – договір купівлі-продажу електроенергії і договір на різницю в ціні. Останній – нововведення, пов'язане з особливим порядком розрахунків з переможцем аукціону. Якщо зараз уся електроенергія з відновлюваних джерел викуповується за фіксованим «зеленим» тарифом, то переможець аукціону буде отримувати два види платежів за відпущену в мережу електроенергію: по-перше, платіж, на підставі ціни, що склалася на ринку «на добу вперед», а у друге – компенсацію між цією ціною і аукціонною ціною, отриманою виробником у результаті аукціону. Такий вид підтримки – коли сплачується різниця між де-факто ціною і базовою ціною, відомий, як змінний «зелений» преміум (sliding-scale feed-in premium).

«Зелений» тариф. По більшості законопроектів зниження «зеленого» тарифу заплановано для сонячних і вітрових електростанцій, введених в експлуатацію після 1 січня 2020 року. Два альтернативних законопроекти зберігають «зелений» тариф на його нинішньому рівні.

В середньому зниження тарифів для сонячних і вітрових електростанцій планується на рівні 10-30%, хоча є приклад і більш радикального зниження, майже вдвічі...

Термін надання підтримки. Державна підтримка для виробників надаватиметься протягом 20 років (15 років відповідно до законопроекту № 8449-3), починаючи з дати подання документа, що підтверджує введення в експлуатацію електрогенеруючої установки.

Це положення – свого роду контрзахід і для зниження «зеленого» тарифу, і для введення системи аукціонів...

Інші ініціативи. Надбавка: пропонується підвищити надбавку до «зеленого» тарифу за використання обладнання українського виробництва на об'єкті

електроенергетики.

«Мала» генерація: розширюється коло осіб, які можуть отримати «зелений» тариф для «малої» вітрової та сонячної генерації. Юридичні особи та фізичні особи-підприємці також зможуть продавати електроенергію в мережу на вигідних умовах. Ліміт «малої» генерації підвищений з 30 кВт до 500 кВт.

Балансування: законопроект №8449-5 передбачає повну відповідальність виробників, які отримали підтримку в результаті аукціонів, за небаланси. Згідно з цим же законопроектом, по досягненню 5% «зеленої» енергетики в загальному первинному постачанні електроенергії, припиняється перехідний період часткового покриття небалансів.

Досвід інших країн показує, що аукціони допомагають знизити вартість «зеленої» електроенергії для кінцевого споживача. Чи зможуть аукціони допомогти досягти балансу між інтересами споживачів, держави і інвесторів? Відповідь на це питання багато в чому залежить від положень прийнятого закону і дій інших стейкхолдерів.

«ДЕНЬ», 10.10.2018

Особливості наступного опалювального сезону

«Нафтогаз України» заявив про готовність до початку опалювального сезону і готовий забезпечити Україну газом. «Компанія повністю готова до виконання покладених на неї зобов'язань. У разі будь-яких аномальних холодів у опалювальний сезон ми маємо можливість постійно збільшувати імпорт для того, щоб підтримувати необхідний обсяг газу і тиску в системі», — заявив перший заступник голови правління «Нафтогазу» **Сергій Перелома**.

— «Нафтогаз України» не готовий гарантувати поставки газу в необхідних обсягах для споживачів. Заяви представників «Нафтогазу» не відповідають дійсності. Це стосується як внутрішніх споживачів — населення і теплокомуненерго, так і зовнішніх — компаній ЄС, які отримують російський газ транзитом через Україну. Стосовно населення України це проявляється зниженням лімітів обсягів поставок газу для ТКЕ і зниженням тиску газу в системі, що негативно впливає на забезпечення газом приватних будинків.

Сьогодні навіть накопичення в підземних сховищах газу до початку опалювального сезону 16,5 млрд куб. м газу не рятує ситуацію. У кращому випадку гарантії і стабільності можна було б досягнути, накопичивши більш ніж 24 млрд куб. м. Але такий обсяг газу на сьогодні не затребуваний споживачами України, та й у компанії «Нафтогаз» немає коштів для купівлі ще 7-8 млрд куб. м газу.

Виходом із ситуації мають бути довгострокові домовленості «Нафтогазу» з європейськими компаніями, які закачали б газ у ПСГ України. Але з боку «Нафтогазу» цього не було зроблено ні 2018 року, ні в попередні роки. І тому за все, в результаті, платитимуть споживачі України.

«Нафтогаз» завжди жертвує інтересами населення України перед інтересами європейських споживачів. Власне, так було в березні цього року, коли намагання «Нафтогазу» гарантувати і не зірвати транзит російського газу в ЄС вилилося в акцію «прикрути». Так, за недбалість і прорахунки керівництва «Нафтогазу» довелося розплачуватися звичайним українцям, яким «прикрутили» тепло теплокомуненерго.

Останні три роки «Нафтогаз України» втілює в життя політику байдужості до українців. Народ України має платити завищену удвічі ціну на газ. Народ України за

рахунок економії газу має гарантувати транзит газу в ЄС. Народ України має оплачувати мільярди гривень премій для «Нафтогазу». А для чого тоді існує сам «Нафтогаз»? Риторичне запитання.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/osoblyvosti-nastupnogo-opalyvalnogo-sezonu>

Українські Новини, 11.10.2018

НАБУ засекретило інформацію економічного звіту застосування формули "Роттердам+" у справі про затвердження її НКРЕКП

Національне антикорупційне бюро засекретило інформацію економічного звіту щодо застосування формули "Роттердам+" у справі про факти можливого зловживання службовим становищем членами Національної комісії держрегулювання енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) при затвердженні оптової ціни електричної енергії за вказаною формулою, сказано у відповіді НАБУ.

НАБУ зазначило, що цей звіт є матеріалами кримінального провадження і оскільки містить відомості досудового розслідування, які не підлягають розголошенню, правові підстави для надання його копії відсутні.

Як повідомлялось, НКРЕКП вирішила скасувати формулу "Роттердам+" з липня 2019 у зв'язку з упровадженням нового ринку електроенергії.

Директор Національного антикорупційного бюро **Артем Ситник** заявляв, що детективи НАБУ піддаються тиску при розслідуванні фактів можливого зловживання службовим становищем членами НКРЕКП при затвердженні оптової ціни електричної енергії за формулою "Роттердам+".

Энергореформа, 11.10.2018

Риски за смену поставщика электроэнергии в новом рынке будут лежать на потребителе – эксперт

Право на смену поставщика электроэнергии в новом рынке, который должен заработать с июля 2019 г., сопряжено с ответственностью и рисками. Такое мнение высказал старший юрист юридической фирмы ILF **Иван Бондарчук** на презентации результатов исследования методов поддержки новых игроков на рынке электроэнергии в развитых странах.

По его словам, новые поставщики смогут привлекать клиентов различными пакетами поставки. При этом такие предложения будут интересны в первые очередь коммерческим потребителям: «Особенно интересными для таких поставщиков будут потребители, которые могут маневрировать своим потреблением. Это прежде всего промышленные предприятия, производства. ОСББ и бытовым потребителям труднее маневрировать».

По словам И. Бондарчука, выбирая нового поставщика и определенный пакет услуг, потребитель берет на себя определенные риски.

«Это еще одна предпосылка для того, что пользоваться этим будут прежде всего предприятия не бытовые, в которых есть возможности, организационные, юридические, инженерные. Они способны просчитать для себя собственные риски и выбрать оптимальный пакет», – пояснил старший юрист.

Он также отметил, что коммерческие потребители будут вынуждены подготовиться к новому рынку. Помимо рисков, связанных с самим поставщиком, они должны понимать, что вместе с возможностями у потребителя появляется значительная ответственность за «небалансы» электроэнергии.

ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА ТА ПРОМИСЛОВІСТЬ

РАЕС, Голос України, 28.09.2018

Розвиток українських АЕС обговорювали в Румунії

У Бухаресті (Румунія) відбулась нарада технічних керівників та головних інженерів організацій та підприємств Московського центру Всесвітньої асоціації організацій, які експлуатують атомні електростанції, а також наукова конференція ВАО АЕС. Учасником цих заходів став заступник головного інженера РАЕС з експлуатації блоків №№ 3, 4 **Ігор Кузмицький**.

На 8-ій міжнародній нараді ВАО АЕС-МЦ та конференції Асоціації зібрались представники атомних електростанцій, експлуатуючих організацій та інших атомно-енергетичних корпорацій з України, Чехії, Словаччини, Угорщини, Туреччини, Вірменії, Росії та Китаю. Дводенна нарада технічних керівників та головних інженерів пройшла за темою «Передові методи/проблемні питання експлуатації АЕС». Учасники заходу презентували кращі практики, застосовані в роботі АЕС – членів ВАО АЕС-МЦ.

До конференції ВАО АЕС за темою «Орієнтир на базові принципи забезпечення безпечної роботи АЕС» були залучені представники усіх центрів Асоціації: Паризького, Московського, Токійського та Атлантського. У ході триденної конференції обговорювались результати роботи світової атомної галузі, важливість базових принципів роботи оператора, підтримка організацій-членів ВАО АЕС у вирішенні складних виробничих завдань, презентувалось ефективно виконання рекомендацій документу SOER 2013-1 та інше. Також представник РАЕС взяв участь у секційних засіданнях...

Як відзначає Ігор Кузмицький, заходи ВАО АЕС шляхом порівняння різних підходів до роботи та аналізу діяльності АЕС дозволяють вивчити кращий світовий досвід безпечної та надійної експлуатації енергоблоків, що, в свою чергу, сприяє розвитку вітчизняної атомно-енергетичної галузі.

ХАЕС, 28.09.2018

Професіоналізм спеціалістів Хмельницької АЕС визнано на міжнародному рівні

Майже 30 років Всесвітня асоціація операторів АЕС (ВАО АЕС) дає можливість усім її членам вивчати та застосовувати у своїй практиці досвід інших організацій. Таким чином оператори удосконалюються і підвищують надійність експлуатації своїх АЕС. Фахівці ХАЕС беруть активну участь у різних заходах Асоціації: партнерських перевірках, місіях технічної підтримки, програмах, семінарах тощо.

Днями на адресу генерального директора Хмельницької АЕС надійшов лист подяки від ВАО АЕС-МЦ, у якому відзначено вагомий внесок експерта від Хмельницької АЕС **Арсена Міносяна** для роботи місії підтримки на АЕС Куданкулам (Індія).

З 18 по 21 вересня 2018 року начальник зміни блока ХАЕС Арсен Міносян взяв участь у місії підтримки щодо роботи операторів та роботи в команді...

Експерти поділились досвідом, як спостерігати за станом АЕС, та як відстежувати заходи, що виконуються на АЕС. Місія стосувалась і впливу відхилень на прийняття консервативних рішень. Піднімались питання ефективної роботи в

команді, важливості розуміння операторами блочного щита управління (БЩУ) теорії роботи АЕС і проекту АЕС. Крім того, учасники місії поспілкувались, як контролювати різні завдання на БЩУ і при обходах обладнання, як усунути помилки в роботі, а також як ефективно проводити перемикання.

Державна інспекція ядерного регулювання України, 28.09.2018

27 вересня 2018 року відбулось засідання Колегії

Державної інспекції ядерного регулювання України

27 вересня 2018 року відбулось засідання Колегії Державної інспекції ядерного регулювання України з розгляду питання: «Про результати роботи державних підприємств, що належать до сфери управління Держатомрегулювання, за 2017 рік та I півріччя 2018 року».

Засідання Колегії проходило під головуванням заступника Голови Держатомрегулювання - **Тріпайло Руслани Федорівни**, яка, відкриваючи засідання, відзначила важливу роль державних підприємств, що належать до сфери управління Держатомрегулювання, в реалізації Держатомрегулювання основних функцій державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки. Тріпайло Р.Ф. зазначила, що Держатомрегулювання проведено аналіз стану ефективності фінансово-господарської діяльності, що є основним показником при розгляді зазначеного питання.

Присутніми розглянуто звіти ДП «Державний центр регулювання якості поставок та послуг» (ДП «Держцентрякості») та ДП «Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» (ДНТЦ ЯРБ) та заслухано виступи керівників цих підприємств.

Директор ДП «Держцентрякості» – **Кутовий Олександр Андрійович** зосередився у своєму виступі на аналізі діяльності підприємства при виконанні функцій органу з оцінки відповідності вимогам технічних регламентів, сертифікації, метрологічного забезпечення і стандартизації та виконання інших функцій Технічного комітету ТК 79 «Атомна енергія».

Директор ДНТЦ ЯРБ – **Шевченко Ігор Анатолійович** представив результати та досягнення підприємства в науково-технічній, експертній та інформаційно-аналітичній підтримці органу державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки.

Також, керівниками підприємств було представлено актуальну інформацію щодо основних результатів роботи за відповідними напрямками діяльності у звітному періоді, показники ефективності діяльності та плани щодо розвитку підприємств у короткостроковій перспективі.

За результатами обговорення до проекту Постанови Колегії Державної інспекції ядерного регулювання України внесено корективи та підтримано членами Колегії одногосно.

Николаевские новости, 29.09.2018

**С 1 октября на ЮУАЭС увеличиваются оклады,
премия будет на уровне 50-70 процентов**

Состоялось совместное заседание работодателя и профсоюзного комитета ГП «НАЭК «Энергоатом» по выполнению коллективного договора Компании за первое полугодие, сообщает пресс-центр «Энергоатома».

Коллективный договор за первое полугодие выполнен в полном объеме.

Чтобы не допустить массовый отток высококвалифицированных кадров и

сохранили специалистов, утвержден план по повышению заработной платы.

В частности, принято решение обеспечить в 2018 году увеличение уровня заработной платы работникам Компании не менее чем на 30%. Предусматривается повышение должностных окладов на 15,6% с октября и на 4,3% с декабря 2018 года.

Енергоатом, ХАЕС, 01.10.2018

На Хмельницькій АЕС розпочала роботу місія підтримки ВАО АЕС

З 1 жовтня 2018 року на Хмельницькій АЕС розпочала роботу місія підтримки Всесвітньої асоціації операторів, які експлуатують АЕС за темою «Противарійна готовність. Управління запроектованими аваріями, експлуатація альтернативної мобільної техніки». Серед учасників місії - експерти з Болгарії, Чехії, Угорщини та України.

За словами керівника делегації, Радника ВАО АЕС - МЦ **Андрія Підпригори**, ця місія складається із двох частин: «В рамках асист-візиту ми будемо спостерігати, брати інтерв'ю, працювати з документацією», - зауважив керівник місії. Під час другої половини візиту експерти місії презентують свої напрацювання за напрямком противарійної готовності.

Згідно з програмою перебування, місія технічної підтримки ВАО АЕС триватиме на ХАЕС з 1 по 5 жовтня. По завершенні візиту експерти нададуть звіт, пропозиції та рекомендації щодо покращення роботи з даного напрямку.

Енергоатом, 02.10.2018

Енергоатом готується до впровадження системи енергоменеджменту на базі стандарту ISO 50001

Енергоатом за підтримки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» в рамках підписаного у березні поточного року Меморандуму про співробітництво у сферах енергозбереження, енергоефективності та енергетичного менеджменту забезпечує підвищення кваліфікації працівників Дирекції та відокремлених підрозділів Компанії.

Так, з 11 вересня по 28 вересня 2018 року відбулось навчання за програмою «Енергетичний менеджмент. Організація і управління енергозбереженням і підвищенням енергетичної ефективності організації (на базі ISO 50001)». У навчальному курсі взяв участь 21 працівник підприємства, це фахівці середньої ланки управління, керівники служб якості та управління, виробничо-технічних служб, підрозділів інвестиційного та фінансово-економічного напрямку. Організатором навчання виступила виконавча дирекція з якості та управління Дирекції Компанії.

У процесі навчання учасники отримали знання та практичні навички з побудови, функціонування та вдосконалення системи енергетичного менеджменту відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 50001:2011 «Системи енергетичного менеджменту. Вимоги та настанова щодо використання», а також загальних правил проведення внутрішнього аудиту системи енергетичного менеджменту, та енергетичного аудиту на основі міжнародного стандарту ISO 50002:2014 «Енергетичні аудити. Вимоги та настанова щодо їх проведення».

Крім того, програма навчального курсу передбачала опрацювання навчального матеріалу з питань: екологічного менеджменту, впровадження нової моделі ринку електричної енергії, енергосервісу, сучасних смарт-систем вимірювання та обліку електроенергії, фінансування та принципів відбору інвестиційних проектів у сфері енергоефективності та енергозбереження.

За результатами навчання всі учасники успішно склали контрольний тест та отримали свідоцтва КПІ ім. Ігоря Сікорського про підвищення кваліфікації та сертифікати.

Це перше навчання організовано для фахівців, які увійшли до складу робочої групи з питань енергоефективності та впровадження системи енергоменеджменту в Компанії під керівництвом першого віце-президента – технічного директора **Олександра Шавлакова**.

В першочергових планах у нас опрацювання вимог і процедур, які передбачені стандартом. На сьогодні вже розпочато роботу з доповнення діючої документації системи управління Компанії питаннями, які стосуються енергоменеджменту. Далі - підготовка до імплементації системи енергетичного менеджменту Компанії в єдину інтегровану систему управління, яка вже функціонує в Компанії згідно зі стандартами ISO 9001, ISO 14001 та OHSAS 18001.

Інформація на цю тему – РАЕС, 02.10.2018 «РАЕС: На шляху впровадження системи енергоменеджменту».

ХАЕС, 02.10.2018

Доповідь інженера Хмельницької АЕС

визнана кращою на Українській конференції з фізичного захисту

З 24 по 28 вересня у м. Енергодар відбулась XV Українська конференція з фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів. Представники Хмельницької АЕС традиційно беруть участь у подібних заходах. Цьогоріч, наше підприємство представили інженер з експлуатації СФЗ **Павло Фальковський** та інженер-радіофізик ВЯБ **Юлія Солоненко**.

Конференція, що проходила на базі Запорізької АЕС, - чергова в серії Українських конференцій з фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів, які проводяться в Україні, починаючи з 2003 року Навчальним центром з фізичного захисту, обліку та контролю ядерного матеріалу імені Джорджа Кузмича ІЯД НАН України.

Крім представників Енергоатома у конференції взяли участь фахівці різних міністерств, відомств та підприємств України, діяльність яких пов'язана з фізичним захистом, обліком та контролем ядерних матеріалів, а також представники міжнародних організацій та установ.

Facebook, 03.10.2018

Оксана Кривенко: Керівництво НАЕК «Енергоатом»

висунуло НКРЕКП низку звинувачень.

Пан Недашковський закидає нам упереджене ставлення до атомної генерації

Оксана Кривенко

Керівництво НАЕК «Енергоатом» висунуло НКРЕКП низку звинувачень. Пан **Недашковський** закидає нам упереджене ставлення до атомної генерації. За його словами, ми не бажаємо підвищувати тариф, заганяємо атомників у глухий кут.

Можливо, не всі знають, але для розрахунку тарифу атомної генерації діє формула, аналогічна «Роттердам+» у тепловій генерації, чи «Дюссельдорф+» - для газу. Ціни на паливо закладаються у тариф згідно з імпорнтним паритетом – відповідно до світових біржових цін.

Пан Недашковський жорстко критикує «Роттердам+». Він вважає, що це

занадто – платити українським шахтарям світову ціну. А ось за сировину для виготовлення палива для АЕС Недашковський чомусь пропонує платити ціну, що значно вища за світову. Для атомників із невідомих причин повинна діяти формула «Роттердам+50%».

Вочевидь, це подвійні стандарти. Ми не можемо погодитись із цим. Більшу частину сировини для виготовлення палива для АЕС закупають за кордоном за ринковою ціною (спотова ціна становить 71 долар). Чому ж у тариф повинна закладатись ціна на 50% вища – 100-120 доларів? Не вважаю, що український споживач повинен фінансувати корупційну систему компаній-«прокладок», яка утворилась навколо постачання палива для атомної генерації.

В «Енергоатомі» постійно жаліються на брак коштів. Але рівень рентабельності компанії за перше півріччя 2018 року склав 16%, хоча діючим тарифом передбачено 10%. Атомники не використали значну частину коштів...

Тому, я впевнена, НКРЕКП цілком обґрунтовано та логічно не погодила пропозицію «Енергоатому» збільшити тариф із 54 коп./кВт-г до 71,5 коп./кВт-г. Ми не розуміємо, чому адміністративні видатки держкомпанії повинні несподівано зрости на 40%? Чому прибуток підприємства повинен збільшитись у 2,5 рази? Чому ціна на паливну складову повинна значно перевищувати імпорتنий паритет?

В «Енергоатомі» передбачена найбільша заробітна плата серед усіх ліцензіатів НКРЕКП - у середньому 18 тисяч гривень. Середня зарплата працівників інших генеруючих підприємств нижче, а в енергорозподільчих підприємств становить 10 тисяч гривень. Отже, заробітна плата в «Енергоатомі» більша на 80%. Та ми все одно погодились на таке її підвищення, щоб підтримати фахівців, зберегти колектив. ...на перетворення «Енергоатому» на «чорну діру», де у непрозорих схемах закупівель зникають кошти споживачів, ми не погодимося.

Апетити деяких керівників держкомпаній стрімко зростають. Сьогодні в «Енергоатомі» кажуть уже про необхідність підвищити тариф до 108 коп./кВт-г з ПДВ, що буде вже більше ніж діючий тариф для населення 90 коп./кВт-г для споживання до 100 кВт-г, і це без врахування тарифу Укренерго, тарифу розподільчих компаній. Жодного обґрунтування для радикального підвищення тарифів для АЕС немає. Комісія і далі стоятиме на захисті споживачів.

Додаткова інформація на цю тему – Економічна правда, УНІАН, 02.10.2018 "У Мінекономіки назвали причину збитковості "Енергоатому". Згідно зі звітом, в 2017 році в загальному обсязі виробництва електроенергії склало 55,2%, перевищивши планові показники і збільшивши виробництво на 5,7%. Валовий дохід від реалізації електро- і теплоенергії склав 4,7 млрд грн

Фінансовий результат компанії до оподаткування став збитковим в 1,6 млрд грн Чистий збиток перевищив 1,3 млрд грн

"Згідно зі звітом компанії, основними факторами збитковості стали занижений тариф на виробництво енерго- та теплоенергії, який встановлюється НКРЕКП, а також штраф, накладений на компанію 1 червня 2017 року", - йдеться у звіті МЕРТ.

"Тарифом на електроенергію не передбачено нарахування резерву сумнівних боргів, значна сума якого обчислена боргом ДП Енергоринок. Сума нарахованого у 2017 році резерву в розмірі 966 млн грн вплинула на збитковість компанії", - підкреслили в міністерстві.

"При цьому борг Енергоринку щороку збільшується, що змушує менеджмент Енергоатому залучати позикові кошти для покриття витрат. Це в свою чергу,

призводить до зростання фінансових витрат, пов'язаних з обслуговуванням кредитів і позик, сплатою відсотків", - наголошується в звіті.

Економічна правда, ЛІГАБізнесІнформ, 03.10.2018 **"В Нацкомісії з тарифів відповіли на критику голови "Енергоатому".**

Місто Славута, 03.10.2018

**Порушувати законні права громад 30-км зони ризику – недопустимо:
відкритий лист міського голови Славуті**

В. Сидор, Міський голова м. Славуті, голова Хмельницького РВ «Асоціації міст України», голова добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування «Асоціація територіальних громад 30-км зони Хмельницької АЕС»

15 вересня Кабінет Міністрів України направив на розгляд Верховної Ради України проект Закону про Державний бюджет України на 2019 рік, у якому розмір субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, передбачено у розмірі 137,5 млн грн У той час, коли ДП НАЕК «Енергоатом» на 2019 рік задекларувало 426 млн грн

Недопустимо, що уряд продовжує свою політику щодо обмеження законних прав територіальних громад, які проживають у зоні ризику, розпочату ще у 2014 р.

Сьогодні ми за свої кошти вимушені купувати марлеві пов'язки, йодистий калій, будувати сховища, дороги... Наразі є багато невирішених питань, які люди продовжують задавати, зокрема й те, що ми сьогодні маємо від того, що поруч атомна станція?

На фоні таких незаконних дій ще більш недоречними виглядають рішення Кабінету Міністрів про добудову 3, 4 блоку, експорт електроенергії з енергоблока №2 ХАЕС до Польщі (м. Жешув) та продовження терміну експлуатації блоку №1 уже в 2019 році.

З метою відстоювання законних прав територіальної громади ми неодноразово зверталися з позовами до суду, направляли численні листи і звернення до депутатів Верховної Ради, депутатів обласної ради та інших інстанцій. На жаль, це питання й досі залишається не вирішеним.

Саме тому звертаюся до керівників об'єднань громадян та політичних партій, до депутатів усіх рівнів, до очільників населених пунктів, які знаходяться в безпосередній близькості із потенційно-небезпечними об'єктами, зокрема такими як атомні електростанції, з проханням об'єднати зусилля та відстоювати конституційні права громад (зокрема, ст. 22 Конституції України), які проживають у зоні ризику, не бути пасивними і байдужими спостерігачами ситуації, що склалася.

Енергоатом, 03.10.2018

**З робочим візитом Енергоатом
відвідала делегація Комісії ядерного регулювання США**

Делегація Комісії ядерного регулювання Сполучених Штатів Америки (U.S. Nuclear Regulatory Commission, NRC) відвідала Дирекцію НАЕК «Енергоатом» з робочим візитом. Візит відбувається у рамках виконання Угоди між Державною інспекцією ядерного регулювання України та Комісією ядерного регулювання США про обмін технічною інформацією та співробітництвом в сфері ядерної та радіаційної

безпеки від 13 березня 2018 року.

Представники американської делегації на чолі з комісіонером NRC **Стівеном Бернсом** провели зустріч з керівництвом Енергоатома, в ході якої було обговорено напрями співпраці у сфері підвищення безпеки експлуатації енергоблоків АЕС та відбувся обмін актуальною технічною інформацією. У зустрічі також взяв участь голова Державної інспекції ядерного регулювання України **Григорій Плачков** та директор Офісу Міністерства енергетики США в Україні **Хізер Белл**.

Довідка. Угода між Державною інспекцією ядерного регулювання України та Комісією ядерного регулювання США про обмін технічною інформацією та співробітництво у сфері ядерної та радіаційної безпеки була підписана головою Держатомрегулювання України Григорієм Плачковим та головою NRC Крістін Л.Свінікі 13 березня 2018 року в місті Роквіль (США). Угода сприятиме зміцненню співпраці у галузі регулювання безпечного використання ядерної енергії у мирних цілях, розвитку законодавчої бази у галузі ядерної та радіаційної безпеки, обміну досвідом у питаннях ліцензування діяльності у сферах безпеки використання ядерної енергії та регулювання безпечного поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим ядерним паливом. Документом передбачається обмін досвідом у сфері окрихчення корпусів реакторів ВВЕР, ризик-орієнтовної регулюючої діяльності, поводження з новим паливом, аварійного реагування та відповідних можливостей, системи обліку та контролю ядерних матеріалів та фізичного захисту, управління важкими аваріями, взаємозв'язку ядерної безпеки, ядерної захищеності та готовності до реагування на надзвичайні ситуації.

Додаткова інформація на цю тему – Державна інспекція ядерного регулювання України, 05.10.2018 **«2-5 жовтня 2018 року в Державній інспекції ядерного регулювання України проходить візит делегації Комісії ядерного регулювання США»**. 2-5 жовтня 2018 року в Державній інспекції ядерного регулювання України проходить візит делегації Комісії ядерного регулювання США (US NRC) на запрошення Голови Держатомрегулювання **Григорія Плачкова** озвучене під час візиту до США 12-16 березня 2018 року. Метою візиту є обмін досвідом регулювання ядерної та радіаційної безпеки, обговорення стану та перспектив двостороннього співробітництва. Співробітництво з Комісією ядерного регулювання триває з 1993 року здійснюється на підставі Угоди між Урядом України і Урядом Сполучених Штатів Америки щодо підвищення експлуатаційної безпеки, зниження ступеня ризику експлуатації та зміцнення систем регулювання цивільних атомних об'єктів в Україні від 25 жовтня 1993 року та Домовленості між Державною інспекцією ядерного регулювання України та Комісією ядерного регулювання США про обмін технічною інформацією та співробітництво в сфері ядерної безпеки від 13 березня 2018 року.

2 жовтня провели ряд зустрічей з керівництвом ДП «НАЕК «Енергоатом» та Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

3 жовтня відбулася поїздка делегації Комісії ядерного регулювання США у супроводі представників Держатомрегулювання та ДНТЦ ЯРБ у зону відчуження та на ДП«Чорнобильська АЕС», де офіційно зустрілись з керівництвом станції, відвідали Сховище відпрацьованого ядерного палива, простір під Аркою та місто Прип'ять.

4 жовтня розпочалась робоча поїздка на ЮУАЕС.

ЮУАЕС, Енергоатом, 05.10.2018 **«На ЮУАЕС пройшла нарада за участю**

представників Держатомрегулювання України та Комісії Ядерного регулювання США». На Южно-Українській АЕС пройшла нарада з представниками Державної інспекції ядерного регулювання України (ДІЯРУ) та Комісії Ядерного регулювання (U.S. Nuclear Regulatory Commission, NRC) США. У ній взяли участь також фахівці Державного науково-технічного центру ядерної та радіаційної безпеки і ВП ЮУАЕС. Під час наради учасники заслухали та обговорили доповіді южно-українських фахівців про роботи, що реалізуються в рамках продовження термінів експлуатації енергоблоків ЮУАЕС, виконання пост-фукусімських заходів, ознайомилися з досвідом у сфері управління старінням елементів енергоблоків, а також використання палива компанії Westinghouse та заходами з модернізації фізичного захисту підприємства.

У контексті співпраці двох країн і в рамках програми міжнародної допомоги з ядерної безпеки США з 1998 року на ЮУАЕС було реалізовано 12 проектів на суму 76 млн. дол. США. «Ця спільна робота зробила суттєвий внесок у підвищення безпеки нашої станції, - підкреслив генеральний директор ВП ЮУАЕС **Володимир Лісніченко**. - Один з 12 проектів - кваліфікація ядерного палива, реалізація якого розпочалася 1998 року. В поточному році третій южно-український блок став першим в Україні, що працює виключно на паливі виробництва Westinghouse».

В. Лісніченко зазначив також, що в рамках міжнародної допомоги на ЮУАЕС з 2015 року впроваджується проект з модернізації фізичного захисту енергоблоків. Робота з цього напрямку триває...

Учасники зустрічі заслухали також інформацію щодо впровадження на енергоблоках ЮУАЕС палива компанії Westinghouse та про роботи, які проводяться в рамках Глобальної ініціативи щодо боротьби з актами ядерного тероризму та договору між ДП «НАЕК «Енергоатом» і Тихоокеанською Північно-західною національною лабораторією з підвищення рівня фізичного захисту южно-українських енергоблоків №1 і №2.

Укринформ, 04.10.2018

Ольга Кошарна: Епоха гігантоманії в ядерній енергетиці закінчилася
Фрагменти із інтерв'ю Ольги Кошарної, медіа-директора асоціації
"Український ядерний форум" – однієї з найвідоміших публічних експертів в
атомній енергетиці

- Подібні завдання і подібне планування (оптимальне співвідношення різних видів генерацій) об'єднаної енергосистеми України (ОЕСУ) – компетенція НЕК "Укренерго". Для прикладу... Укренерго вже підписані договори на приєднання до 2025 року до мереж ВДЕ потужностей на 7,4 тис. МВт. При цьому ОЕСУ може прийняти до 3 тис. МВт без загрози її розбалансування.

Наприклад, Швеція, у них переважає атомна генерація, яка балансується гідроелектроенергетикою під час пікового споживання. У Норвегії ситуація кардинально протилежна – 90% виробництва гідроелектростанцій, решта – газ. У Франції – 75% атомна генерація, розвивається ВДЕ та достатньо водних ресурсів. У Польщі у виробництві електроенергії переважає вугілля, а на гідроелектростанції припадає лише 2% – це складна ситуація для країни.

Атомники підтримують розвиток "зеленої" енергетики, більше того, ми виступаємо за об'єднання зусиль поновлюваної та атомної енергетики, що дозволить Україні досягти цілей "Паризького Кліматичного договору".

Використання ТЕС на вугіллі для маневрування – варварство...

На мій погляд, оптимальною моделлю для України є розвиток атомної енергетики у симбіозі з ВДЕ, розвиток малої гідроенергетики. А для ефективного балансування енергосистеми можуть використовуватися нові газотурбінні електростанції...

Компанія ДТЕК зараз намагається максимально швидко, до 2020 року, ввести в експлуатацію вітрові та сонячні електростанції, оскільки завищений "зелений тариф", установлений законодавчо, буде приносити прибуток до 2030 року. Нинішнє лобіювання вугільних інтересів знову і знову відсуває Україну від виконання плану зі зниження викидів від великих спалювальних установок, у рамках зобов'язань, які взяла на себе наша країна при вступі в Європейське енергетичне співтовариство.

- Ми єдина держава в світі, де перегляд тарифу ВДЕ регламентується законом з прив'язкою до курсу валют. "Роттердам", а відповідно і вугільний тариф теж перераховується у відповідності зі зміною курсу валют і ціни на європейській біржі. Атомна генерація, купуючи ядерне паливо за валюту, чомусь не удостоїлася честі по зміні тарифу пропорційно девальвації гривні. Раніше співвідношення паливної складової у вартості електроенергії АЕС на рівні 20%. Зараз це більше 50% – гривня впала – тариф без змін. Це підтверджується даними ДП "Енергоринок" в порівняльній динаміці тарифу з 2014 по 2018 роки. У всьому світі вартість електроенергії з вугілля" приблизно на 30% вище атомної – у нас тариф теплової генерації в чотири рази вище тарифу для АЕС. А тариф для атомної генерації є одним з найнижчих у світі...

Енергоатом подовжує термін експлуатації енергоблоків АЕС на 10-20 років, ці роботи вимагають модернізації та заміни обладнання, вимагають виконання програм підвищення безпеки, вимагають виконання "пост-Фукусімських заходів". Атомці необхідні маневрені гідроакумуляуючі потужності – необхідно добудувати та запустити гідроагрегати Ташлицької ГАЕС, а в тарифі гроші не передбачені. І будівництво стоїть вже дванадцять років. Україна буде об'єднуватися з Енергосистемою ЄС – нам потрібні ці потужності! За умовами договору, Україна повинна буде рік пропрацювати ізольовано (без перетоків з енергосистемами сусідніх країн), щоб підтвердити спроможність та стабільність ОЭСУ. Як ми це будемо робити без маневрових потужностей?

Енергоатом розгорнув будівництво... об'єкта Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива. У тарифі грошей на його реалізацію не передбачено... але Енергоатом побудує ЦСВЯП – чого б йому це не коштувало.

... не варто забувати про те, що даний тариф не покриває всіх необхідних витрат на підтримку поточної безпечної експлуатації АЕС.

... НКРЕКП на свій розсуд, не несучи ніякої відповідальності за ядерну та радіаційну безпеку і за безпечну експлуатацію АЕС, урізає фінансування різних заходів.

Насправді тариф для Енергоатому формується за принципом "витрати мінус", а декларуються НКРЕКП як "витрати плюс". Компанія, розуміючи всю відповідальність, змушена брати кредити для виконання цих програм. НКРЕКП заганяє атомну генерацію в боргове замкнуте коло...

Держава взяла на себе зобов'язання з підтримки "зеленої" енергетики, але при цьому перебрала всі ці зобов'язання на НАЕК "Енергоатом". Це яскравий приклад поглиблення перехресного субсидування, коли за рахунок вилучення коштів з

тарифу для атомної державної генерації підтримується приватний бізнес. Це ненормально...

НКРЕКП декларує, що всіляко прагне піти від перехресного субсидування, при цьому, для населення ціна електроенергії підвищувалася вже п'ять разів і ця вартість – вже вище оптової закупівельної вартості. А перехресне субсидування між промисловістю і населенням залишилося на тому ж рівні – 4,7 млрд в місяць. Це шлях в нікуди.

- Всі ми пам'ятаємо весну 2015 року та грудень 2014-го, коли компанія ДТЕК зупинила половину блоків ТЕС і були введені обмеження – "віялові відключення електроенергії". ДТЕК шантажував всю країну з вимогою підвищення вартості вугілля...

Всі знають про гучний план "Фортеця" (план-стратегія захисту монополії ДТЕК на енергоринку України, оприлюднений **Мустафою Найємом** і передбачає протести шахтарів). Я також пам'ятаю засідання паливно-енергетичного комітету ВР, де порушувалося це питання і де тодішній голова НКРЕКП **Дмитро Вовк** говорив: "Ціна 1100 гривень за тонну цілком обґрунтовано". На що представник профспілок відверто погрожував профільному міністру. Природно, що все це було погоджено з керівниками ДТЕК. Вони свого домоглися.

Тепер **Волинець** розповідає, що борги із зарплат шахтарів не тільки не погашені, а й зростають. А як же тоді "Роттердам +", який додатково приніс 7 млрд доходу?

Ще одним прикладом паразитарної схеми в українській електроенергетиці є схема, коли вугільно-паливна компанія продає в Енергоринок електроенергію по 1,80 грн, а потім з ринку купує для експорту за 1,56 грн – і ще користується поверненням ПДВ. У такій схемі ця компанія заробляє 300 млн доларів просто з повітря, при цьому не соромлячись робити гучні заяви про підтримку шахтарів і забезпечення країни електроенергією. Погодьтеся, непоганий заробіток для приватного монополіста на експортному ринку електроенергії. При цьому державну компанію Енергоатом навіть не допускають на ці аукціони – і це регламентується офіційними документами.

Я взагалі вважаю, що держава має повне право на реприватизацію ТЕС.

- Невиконання інвестиційних програм по їх модернізації в рамках імплементації Третього Енергопакету ЄС. Приватизація в той час проводилась формально з урахуванням інтересів певних людей. І задекларовані в той час інвестиційні програми для об'єктів, які зараз передані у власність ДТЕК, та і не були виконані. Це досить вагома підстава.

- ... Україна законодавчо прив'язала формування "зеленого" тарифу до курсу валют до 2030-го року. Особисто я називаю цей закон не інакше як "закон родини Ключевих". Спроби внести зміни в цей закон у 2014-2015 роках, були безуспішними і закінчилися судовими розглядами. Нова модель Енергоринок передбачає ще одне нововведення: НАЕК "Енергоатом", в рамках взятих Україною зобов'язань за підтримки "зеленої" енергетики, буде зобов'язаний викуповувати всю електроенергію ВДЕ. В законі це називається "перехідним періодом" тривалістю в один рік. Але ніхто не може пояснити, у якому обсязі, скільки на це потрібно грошей і яким чином це буде компенсуватися для Енергоатому.

Простими словами, держава зобов'язує державну компанію, яка працює в базі за рівним графіком, купувати електроенергію ВДЕ у приватних конкурентів. Але

головний парадокс полягає в тому, що навіть Міністерство енергетики толком не знає обсягів виробництва "зеленої" електроенергії в 2019 році.

- В законі... ринок двосторонніх договорів, ринок на добу вперед, балансує ринок. Але по факту: у нас монополізм серед генерацій. Частка НАЕК "Енергоатом" – 58%, ДТЕК – 32%. Про яку конкуренцію йде мова? Давайте або розпродавати ДТЕК, або дробити Енергоатом...

На мій погляд, запуск "нового ринку електроенергії" більше схожий на імітацію реформи. Конкуренції не буде. Більш того, у початковому варіанті законопроекту були спроби виключити НАЕК "Енергоатом" з ринку двосторонніх договорів на деякий час – на підставі того, що собівартість виробництва електроенергії Енергоатому нижче, ніж на вугільних станціях. Теплова генерація в наших умовах – не конкурентна.

Новий ринок повинен заробити 1 липня 2019 року, але у мене великі сумніви на цей рахунок. Занадто багато труднощів, у тому числі технічних. Якщо б в Україні був дієвий Регулятор... У всьому світі оптовий покупець-промисловість платить менше, ніж населення, у нас же – населення платить двічі, а все тому, що у нас політичні інтереси превалюють над інтересами країни.

- Потрібно розуміти, що диверсифікація поставок ядерного палива, це ще один із елементів гібридної війни РФ проти України. Перші "інформ-істерики" були в 2008 році, після підписання Енергоатомом комерційних контрактів на поставку ядерного палива компанії Westinghouse. Росія прекрасно знала, що Україна почала роботу над проектом диверсифікації ще в 2000 році. Методи ведення "війни" у Росії завжди були однаковими – відверта брехня.

Westinghouse – серйозна компанія...

Природно, що російський монополіст не хоче такої конкуренції.

Крім того, це не просто примха України. Це виконання вимог Комюніке про енергетичну безпеку Євросоюзу (травень 2014 р.), в якому сказано, що всі нові проекти в Європі і старі АЕС (в тому числі і радянського проекту) повинні диверсифікувати поставки ядерного палива, тобто мати більше одного постачальника. Рішення про розробку цього документа було прийнято після початку агресії РФ щодо України.

Паливо Westinghouse за своїм технічним і експлуатаційним характеристикам вже показало, що воно краще, ефективніше і конструктивно цікавіше...

Питання в іншому: чи варто Україні на 100% відмовлятися від російського палива? Я думаю – ні. Тільки конкуренція, тільки технологічне змагання постачальників позначаються оптимально і на ціну, і на якість.

- Співпраця з РФ зведена до мінімуму. Немає закупівель обладнання. Україна відмовилася і від їх інжинірингових послуг. Продовження термінів експлуатації енергоблоків АЕС Енергоатом проводить без залучення російських фахівців. Українські атомники, максимально використовуючи потенціал вітчизняних виробників, у партнерстві з європейськими і американськими компаніями реалізують всі проекти самостійно. Якість підтверджується міжнародними експертними місіями ВАО АЕС і МАГАТЕ...

Щоб не бути голослівною – харківський "Турбоатом". Унікальне підприємство, яке з НАЕК "Енергоатом" цього року номінується на державну премію в галузі науки і техніки за виконання робіт по заміні конденсаторів на ЗАЕС й ЮУАЕС. Масштаби проведених робіт, без перебільшення, – колосальні!

- Централізоване сховище для відпрацьованого ядерного палива – багатостраждальний, багаторічний проект для політичних спекуляцій. Ставлення політиків до сховища, в різний час, залежало від того, по яку сторону вони були при владі або в опозиції. Коли противники проекту доводять, що сховище Україні не потрібно, небезпечно і т. д, можу тільки запропонувати їм ознайомитися з досвідом провідних країн Європи, де вже давно перейшли до сухого зберігання відпрацьованого ядерного палива. І тільки Болгарія та Україна досі возять ВЯП в РФ. Для України це 200 млн доларів на рік.

- Необхідно добудувати два блоки Хмельницької АЕС. Повною мірою реалізувати проект "Енергоміст - Україна - Європейський Союз"... Відновлення лінії 750 кВ "Хмельницька АЕС - Жещув". Всі ці заходи є невід'ємною складовою глобального проекту інтеграції об'єднаної енергосистеми України в європейську енергетичну систему ENTSO-E. Експорт електроенергії енергоблоку №2 Хмельницької АЕС в країни Європейського Союзу створить механізм фінансового забезпечення розвитку генеруючих потужностей атомної енергетики – фінансового інструменту для добудови Хмельницької АЕС.

Реалізація цього проекту стала б чудовим прикладом взаємовигідного партнерства державного та приватного бізнесу, спрямованого, в тому числі, і на поліпшення інвестиційної та репутаційної привабливості України.

Якщо ж говорити про майбутнє, новому ядерному будівництві, то перспективними дійсно є модульні реактори малої і середньої потужності...

РАЕС, 05.10.2018

На РАЕС завершився науковий візит МАГАТЕ

В рамках співпраці з МАГАТЕ на Рівненській АЕС відбувся науковий візит фахівців ядерної галузі Пакистану, який проходив з 23 вересня до 6 жовтня.

Учасники візиту – спеціалісти Органу ядерного регулювання та Національного центру неруйнівного контролю металу, АЕС Чашма та АЕС Карачі Пакистану спільно із фахівцями Рівненської АЕС обговорили питання, присвячені контролю металу на електростанції та довготривалій експлуатації енергоблоків.

Рівненські атомники представили для іноземних колег ряд презентацій щодо питань контролю металу обладнання та трубопроводів, вимог до персоналу з контролю металу, системи атестації персоналу та вимог до систем автоматизованого контролю металу, порядку виявлення та усунення дефектів обладнання та трубопроводів на Рівненській АЕС.

Іноземні фахівці з контролю металу висловили вдячність МАГАТЕ та керівництву Рівненській АЕС за організований науковий візит.

Заступник генерального директора РАЕС з якості та управління **Віктор Кравець** подякував за активну участь у науковому візиті пакистанським та рівненським енергетикам.

Енергоатом, 05.10.2018

Енергоатом вимагає проведення незалежного міжнародного аудиту щодо достовірності дефіциту 13,9 млрд грн

НАЕК "Енергоатом" не просто вітає останню ініціативу очільника НКРЕКП **Оксани Кривенко**, а вимагає проведення незалежного міжнародного аудиту щодо достовірності дефіциту в тарифі для Енергоатома в обсязі 13,9 млрд грн

Нагадуємо, що в НАЕК"Енергоатом" щороку проводиться по декілька аудитів.

Крім того, Компанія проводить щороку незалежний аудит фінансової звітності, причому незалежного аудитора обирають на відкритому тендері, який проводиться в мережі ProZorro. Цьогоріч тендер виграла та проводила перевірку Компанія BDO, яка входить у т.зв. «велику п'ятірку». Всі висновки розміщені на веб-сайті.

Також Компанія торік пройшла перевірку з боку Bank of America/Merrill Lynch, результатом якої стало отримання фінансування під гарантії урядової американської Корпорації зарубіжних приватних інвестицій ОРІС. "Енергоатом" отримав один з найвищих кредитних рейтингів у світі та дуже вигідну ставку кредитування у 6,833%. Рейтингове агентство Moody's визначило рейтинг НАЕКу, як «Аа2» (на 15 пунктів вище за суверенний рейтинг України, який знаходиться на рівні «Саа2»).

Додаткова інформація на цю тему – Facebook, 05.10.2018 «НКРЕКП планує ініціювати forensic аудит НАЕК «Енергоатом», який проведе представник аудиторів «великої четвірки», Оксана Кривенко. НКРЕКП планує ініціювати forensic аудит НАЕК «Енергоатом», який проведе представник аудиторів «великої четвірки».

Ситуація у держкомпанії стає загрозливою. Цього тижня СБУ виявила факти корупції на ЗАЕС... Ми спостерігаємо системну корупцію, крадіжки та нецільове використання коштів.

В «Енергоатомі» заявляють, нібито МЕРТ у своєму звіті підтверджує той факт, що тариф для «Енергоатому» є заниженим, а діяльність компанії в результаті цього - збитковою. Але документ, на який посилаються в «Енергоатомі», є витягом зі звіту самої держкомпанії. «Енергоатом» посилається сам на себе.

Керівництво «Енергоатому» вимагає в Нацкомісії врахувати у тарифі збільшення на 70% фінансових витрат компанії, мотивуючи це необхідністю сплачувати відсотки за банківськими кредитами. Хочу запитати: на що беруться ці кредити?..

Ми не розуміємо, під що керівництво компанії бере кредити, чому компанія не дотримується затвердженого плану інвестицій?

Упевнена, що forensic аудит «Енергоатому», який проведе представник аудиторів «великої четвірки», дасть відповіді на дуже багато запитань. Нацкомісія готова включити кошти на проведення аудиту в тариф. Не маю сумнівів, що споживачам ці кошти повернуться у десятикратному обсязі.

Енергоатом, 05.10.2018

«Енергоатом» поділився досвідом

з інтеграції Цілей сталого розвитку ООН у діяльність Компанії

НАЕК «Енергоатом» став учасником семінару-дискусії, присвяченого інтеграції Цілей сталого розвитку (ЦСР) в практику управління та звітності компаній. Захід відбувся 4 жовтня у Києві та був організований мережею Глобального договору ООН в Україні. Крім Енергоатома участь у семінарі взяли провідні державні та приватні компанії, серед яких «Укрзалізниця», «Carlsberg Україна» та інші.

Метою семінару був обмін досвідом між провідними українськими компаніями з дотримання принципів сталого розвитку ООН, впровадження 17-ти Цілей сталого розвитку в поточну діяльність та реалізації проектів в сфері корпоративної соціальної відповідальності, а також підготовці нефінансової звітності.

В рамках семінару було презентовано ініціативи Енергоатома з інтеграції

Цілей сталого розвитку в поточну діяльність компанії. Зокрема, представлено вісім основних пріоритетних напрямків роботи у сфері сталого розвитку та матрицю їх відповідності ЦСР, що була презентована у Нефінансовому звіті Компанії за 2017 рік. Також було презентовано основні ініціативи Енергоатома в сфері корпоративної соціальної відповідальності, соціального розвитку працівників та захисту довкілля.

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 05.10.2018

«Турбоатом» підвищує ефективність і надійність українських АЕС

Петро Черних

Останні чотири роки атомна генерація стабільно забезпечує понад 50% усієї електроенергії, яку споживає Україна. Саме завдяки надійній роботі АЕС Україні вдалося компенсувати зменшення виробництва електроенергії на теплових електростанціях через втрату частини вугільних родовищ на сході країни та пройти надскладні опалювальні сезони без віялових відключень електроенергії. Стратегія розвитку української енергетики передбачає, що й після 2030 року АЕС залишатимуться основою вітчизняної електроенергетики. Але кожен з п'ятнадцяти українських атомних енергоблоків — складний інженерно-технічний об'єкт, обладнання якого потребує постійного обслуговування, заміни у разі необхідності та модернізації. Виконувати якомога більше таких робіт власними силами та в кооперації з вітчизняними підприємствами — одне з пріоритетних завдань ДП НАЕК «Енергоатом», адже імпортозаміщення у цьому разі стає потужним чинником підвищення енергетичної безпеки. Чудовим прикладом такої кооперації є робота флагмана вітчизняного енергетичного машинобудування — харківського «Турбоатому», який на замовлення атомників розробив конденсатори нового покоління блочно-модульного виконання для турбоустановок потужністю 1000 МВт. Нові конденсатори відповідають сучасним вимогам з енергоефективності та надійності як для модернізації наявних АЕС, так і для будівництва нових атомних енергоблоків.

В енергоблоках українських АЕС типу ВВЕР водяна пара, яка утворюється під час нагрівання води, використовується для обертання ротора турбіни разом з ротором генератора, який виробляє електроенергію.

Ще недавно у світі для виробництва конденсаторів парових турбін широко використовували охолоджувальні трубки з мідно-нікелевих сплавів.

«Головна причина, яка визначила необхідність модернізації конденсаторів, — пошкодження металу охолоджувальних труб, що спричинено ерозією та корозією під впливом турбулентного потоку охолоджувальної води, насиченої киснем і з вмістом твердих частинок та інших домішок, що призводить до порушення щільності трубних систем, потрапляння міді в цикл турбоустановки і, як наслідок, до втрати її електричної потужності, скорочення ресурсу і зниження її надійності. Усе це різко погіршує показники роботи АЕС», — пояснює головний інженер Южно-Української АЕС **Микола Феофентов**.

Нове обладнання, виготовлене «Турбоатомом», кардинально відрізняється матеріалом трубного апарата: замість мідно-нікелевого сплаву використано нержавіючу сталь з терміном експлуатації не менш ніж 40 років.

Нині конденсатори нового типу вже працюють на енергоблоках №1 та №2 ЮУАЕС та блоці №3 ЗАЕС. Заміна конденсатора триває на четвертому енергоблоці Запорізької станції, і цей процес потребує величезного обсягу фізичних робіт.

Кожен з трьох елементів старого конденсатора К-33160 важить близько 600

тонн (загальна маса 1800 тонн). Новий конденсатор легший — його загальна вага 1500 тонн, але й це дуже багато, особливо в умовах обмеженого простору, в яких відбувається монтаж обладнання.

У вилученні старого та монтажі нового обладнання брали участь фахівці підрядної організації «ЮТЕМ-Інжиніринг», яка має багаторічний досвід у сфері технічного переоснащення та реконструкції об'єктів атомної енергетики.

Але хоч які масштабні монтажні роботи, вони завершальний етап, якому передувала кропітка наукова та дослідно-конструкторська робота фахівців «Турбоатому», в якій також взяли участь науковці з Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України, Інституту проблем машинобудування Національної академії наук України і, звісно ж, самі атомники.

«Впровадження нових конденсаторів відповідає усім стратегічним завданням компанії, серед яких підвищення ефективності та надійності експлуатації енергоблоків АЕС у межах відповідної комплексної програми, продовження термінів експлуатації блоків, реалізація проекту «Енергетичний міст «Україна — ЄС», добудова енергоблоків №3 та №4 ХАЕС, підготовка обладнання АЕС до інтеграції у європейську мережу системних операторів — ENTSO-E», — переконаний перший віце-президент — технічний директор НАЕК «Енергоатом» **Олександр Шавлаков**.

Він зазначив, що «Турбоатом» від самого створення «Енергоатому» залишається ключовим партнером компанії щодо модернізації та виготовлення нового обладнання для атомних електростанцій.

Варто порадіти, адже в Україні є підприємства, здатні розробляти інноваційне і конкурентоспроможне на світовому ринку обладнання. Тому цілком закономірно, що роботу «Розробка та впровадження конденсаторів парових турбін атомних електростанцій» висунуто на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки за 2018 рік.

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Украина», 06-12.10.2018

Кто будет реанимировать Хмельницкую АЭС?

Ирина Головки, Центр экологических инициатив «Экодія»

В конце июля 2018 года правительство одобрило технико-экономическое обоснование строительства третьего и четвертого энергоблоков ХАЭС.

Энергоблоки №1 и 2 ХАЭС оборудованы реакторными установками типа ВВЭР-1000 и были подключены к сети в 1987-м и 2004 году соответственно. Строительство энергоблоков №3 и 4 начато в советское время. Третий блок был построен на 75%, а четвертый — на 28%.

После аварии на Чернобыльской АЭС и введения в 1990 году моратория на строительство АЭС работы на этих энергоблоках были остановлены. Первые попытки возобновить строительство были предприняты только в 2005-м.

Безопасность использования построенных еще в 1980-е годы строительных конструкций для этих реакторов до сих пор не подтверждена.

В 2008 году был проведен тендер на поставку реакторной установки. В тендере участвовали российская компания "Атомстройэкспорт", американская Westinghouse и южнокорейская КЕРСО. Тендер выиграла российская "Атомстройэкспорт". В январе 2011-го парламент ратифицировал соглашение между правительствами РФ и Украины, предусматривающее сооружение энергоблоков с использованием имеющихся конструкций и предоставление Россией

кредита на строительство.

А в 2015 году, после вооруженной агрессии России против Украины, Верховная Рада расторгла соглашение с Российской Федерацией о сотрудничестве в сооружении этих блоков.

Только две компании имеют реальный опыт строительства реакторов такого типа — это российские Skoda JS a.s. и "Атомстройэкспорт". Принимая во внимание упомянутый закон о санкциях, они подпадают под его действие.

Кроме этого, проект достройки блоков ХАЭС должен отвечать новым требованиям по безопасности, разработанным после катастрофы на "Фукусиме". В документе "Обновленная информация. Хмельницкая АЭС. Строительство энергоблоков 3 и 4" указано, что расчетно-экспериментальные обоснования дополнительных систем безопасности для ХАЭС 3, 4 выполнены именно для реакторной установки ВВЭР-1000 Skoda JS a.s. Вероятно, они были разработаны самой Skoda JS, и это было учтено при расчете стоимости проекта.

Финансирование и стоимость проекта

Согласно утвержденному ТЭО, стоимость проекта составляет 72,4 млрд грн. Раньше назывались другие суммы: от 15 млрд в 2010 г. (1,4 млрд евро по среднему курсу того года) до 38,8 млрд грн в 2012-м (3,8 млрд евро по курсу июля 2018-го).

На протяжении последнего десятилетия в Европе наблюдаются рост стоимости сооружения атомных энергоблоков, а также невозможность довести до завершения каждое из начатых строительств.

Вместе с тем ТЭО проекта строительства ХАЭС предусматривает строительство двух энергоблоков за 72,4 млрд грн (в ценах 2017 года), то есть всего за 2,3 млрд евро. Такая стоимость сооружения энергоблоков №3 и 4 ХАЭС, о которой заявила НАЭК "Энергоатом", выглядит крайне нереалистичной и в дальнейшем значительно вырастет, особенно если речь пойдет о привлечении международной компании.

Средства на строительство энергоблоков закладываются в тариф на отпуск электроэнергии НАЭК "Энергоатом".

Главным инструментом финансирования проекта называют поступления от экспорта электроэнергии в рамках реализации проекта "Энергомост Украина—ЕС", который с 2015-го пытается реализовать "Энергоатом". Этот проект стоимостью 234,5 млн евро предусматривает продажу электроэнергии с блока №3 Хмельницкой АЭС в энергосистему Европейского Союза, а именно — в Польшу. Но перспективы реализации этой схемы пока неизвестны.

Риски проекта, в частности вопрос безопасности

Для сооружения энергоблоков №3 и 4 Хмельницкой АЭС атомщики планируют использовать старые строительные конструкции, возведенные в 1980-е годы. Возможность безопасного использования этих строительных конструкций на протяжении следующих 40–60 лет на сегодняшний день не подтверждена.

В 2016 году Минэнерго требовало провести дополнительную экспертизу прочности строительных конструкций, но на сегодняшний день это не сделано. Состояние конструкций и их подтвержденная способность выдержать нагрузку от работы реакторов на протяжении всего времени сооружения и эксплуатации блоков (50–60 лет) являются определяющими для проекта.

Другим важным вопросом является возможность размещения энергоблока №3 с дополнительными системами безопасности в старых конструкциях 1980-х

годов. За 30 лет, прошедших с начала строительства, изменились требования норм и стандартов безопасности при проектировании реакторных установок. В частности, после аварии на АЭС "Фукусима" в 2011 году возникла необходимость сооружать новые, дополнительные системы безопасности, которые не были предусмотрены в первоначальном проекте.

После одобрения Кабмином ТЭО и завершения процедуры экологической оценки влияния проекта на окружающую среду должен быть принят закон Украины "О строительстве..." и начата непосредственная реализация. До этого момента ТЭО проекта необходимо пересмотреть, вывести реалистичную стоимость строительства, проанализировать альтернативные варианты.

Обеспечение энергонезависимости страны относится к приоритетным задачам, стоящим перед нашим государством. И государство точно не заинтересовано в поддержке компаний страны-агрессора ни по политическим, ни по экономическим вопросам и тем более с точки зрения безопасности. Все же речь идет об атомной электростанции, и последствия непродуманных действий здесь могут быть катастрофическими.

https://zn.ua/energy_market/rossiyskiy-sled-kto-budet-reanimirovat-hmelnickuyu-aes-296391_.html

Цензор.Нет, 08.10.2018

Будівництво заводу з виробництва ядерного палива в Україні: чи варто боятися російського засилля?

Ольга Скороход

Не вщухають дискусії довкола теми будівництва в Україні заводу з виробництва ядерного палива.

Історія намірів. Нагадаємо, наміри про будівництво заводу сягають ще 1990-х. Проект мало втілити в життя спеціально створене 1995 року спільне підприємство "УКРТВЗ" ("Спільне українсько-казахстансько-російське підприємство з виробництва ядерного палива"). Туди в рівних частках увійшли російська "ТВЕЛ" (дочка "Росатома"), казахстанська НАК "Казатомпром" і Фонд держмайна України. Тоді підписали угоду про сприяння проекту. Контрольний пакет акцій у ньому належить держконцерну "Ядерне паливо" (50%+1 акція), решта – "ТВЕЛ".

Фактично далі задекларованого справа не рушила. Всі десятиліття Україна продовжувала купувати паливо в Росії – у тієї ж "ТВЕЛ".

З початком російської агресії проблема ядерної залежності від сусіда-агресора загострилася. Окрім проблеми забезпечення паливом українських АЕС є ще питання зберігання відпрацьованого палива. Завдяки будівництву двох сховищ у Чорнобильській зоні остання проблема поступово вирішується. А злізти з російської "ядерної голки" намагалися шляхом диверсифікації поставок, переорієнтовуючись на паливо американського виробництва (касети для України виготовляються у Швейцарії).

Нині частка російського ядерного палива на українському ринку становить близько 60%. Касети американської корпорації сьогодні використовуються на 4 з 15 українських реакторів. Два місяці тому перший український реактор (3-й реактор Южно-Української АЕС) цілком перейшов на американське паливо.

У 2016 році Кабмін затвердив Концепцію програми розвитку атомно-промислового комплексу до 2020 року. Цим документом зокрема передбачено запуск

власного виробництва ядерного палива до 2020 року потужністю 630 касет на рік (має цілком покрити потребу "Енергоатому" в паливі). Для цього у будь-якому разі потрібен іноземний партнер, оскільки Україна не має права самостійно збагачувати уран. Але наявність "УКРТВЗ" фактично означала, що згідно з декларацією уряду завод таки має будуватися спільно з "ТВЕЛ", що в умовах війни було б недоречним, у першу чергу, з іміджевого боку. Тому про ідею заводу майже рік не говорили.

Реанімація проекту. У 2017 році проект будівництва заводу було реанімовано, але на засадах, в яких Україна як держава не матиме частки у проекті. Українську долю в "УКРТВЗ" викупила маловідома компанія "Вайс Трейд". Заплатила 47,8 млн грн – у 52 рази більше від стартової ціни. ...імена нових власників були овіяні таємницею.

Лише влітку 2018-го були розкриті імена реальних власників викупленої частки – завдяки публікації результатів зборів акціонерів "УКРТВЗ". Як виявилось, це бізнесмени Леонід Крючков, Нуруліслам Аркаллаєв та Сергій Тронь.

Нуруліслам Аркаллаєв - донецький бізнесмен, колишній нардеп від "Партії регіонів". ЗМІ називають його одним з найближчих соратників олігарха Ріната Ахметова. Однак в "УКРТВЗ" повідомили, що "інвестиції Ахметова в будівництво заводу не передбачаються". Сергій Тронь – партнер братів Аркаллаєвих і колишній помічник нардепа Аркаллаєва. Леонід Крючков більше відомий завдяки своєму брату Дмитру, власнику компанії "Енергомережа". Той вважається одним з організаторів схеми з розкрадання коштів державних обленерго. У квітні Інтерпол затримував Дмитра, та у травні його звільнили під заставу. Уже кілька років, за словами Леоніда Крючкова, він не спілкується з братом.

На початку липня у ЗМІ стався витік інформації про лист міністра Насалика до "Росатому" від 27 червня. У ньому йдеться про поновлення співпраці з росіянами щодо будівництва заводу, а також є запрошення до переговорів.

Наступного дня після резонансу Насалик демонстрував журналістам іншого листа, коротшого на один абзац, - були відсутні слова про перспективу подальшої співпраці. І, мовляв, саме цей документ був надісланий з Міністерства...

Російську долю бучімто готова викупити китайська компанія China National Nuclear Corporation. Саме питання продажу російської частки і мало бути об'єктом майбутніх переговорів.

Згодом сплили факти, які передували скандалу. Виявилось, що за місяць до листа Насалика, а саме 30 травня, приватна компанія "Вайс трейд", що тепер представляє Україну у спільному україно-російсько-казахському підприємстві, зверталася до Міністерства. "Вайс трейд" "засвідчує наявність у товариства та її партнерів необхідних фінансових ресурсів, досвіду ділових зв'язків для забезпечення практичної реалізації цієї амбітної мети, на підставі чого повідомляє про свою зацікавленість як потенційного інвестора в участі у зазначених переговорах".

Також зазначено, що "Вайс трейд" досягло з російською стороною домовленостей щодо збереження умов підтвердженої раніше ліцензійної угоди при підписанні оновленої угоди.

Наступною вихою розвитку подій і стала поява непідтвердженої інформації про зустріч українських профільних чиновників з представниками "Вайс трейд" з участю російської сторони.

А напівтаємна зустріч фактично означає відновлення проекту на умовах РФ, при чому завод наполовину належатиме росіянам, а дивіденди від його роботи

отримуватимуть росіяни, казахи та приватні особи з України. .

На запити до Міністерства енергетики та концерну "Ядерне паливо" Цензор.НЕТ отримав підтвердження, що зустріч 5 липня таки відбулася, однак носила робочий характер...

Разом з тим у міністерстві наголошують, що відбір потенційних інвесторів з будівництва заводу відбуватиметься винятково на конкурсній основі.

Також наголошено на наявності у АТ "СП "УКРТВЗ" значних боргів перед ДП "НАЕК "Енергоатом" (148,6 млн грн за придбані комплектуючі для ТВЗА). У зв'язку з цим імовірно ДП "НАЕК "Енергоатом" буде прийнято рішення про ініціювання процедури банкрутства АТ "СП "УКРТВЗ".

Обидва відомства, принаймні офіційно, таки розігрують китайську карту - вказують на компанію China National Nuclear Corporation як потенційного інвестора. Обговорення умов з китайцями було заплановано на 3-й квартал 2018 року. Концерн "Ядерне паливо" заявило, що розробляє інвестиційний проект і готує фінансово-економічну модель можливого проекту.

Що буде далі? Більшість варіантів розвитку подій поки надто гіпотетичні...

Як зазначають деякі експерти ринку, за цей час перспективи нового заводу можуть стати менш актуальними, адже за 10-20 років сплинуть терміни експлуатації більшості реакторів-мільйонників (ВВЕР-1000). В "Енергоатомі" в інтерв'ю "Бізнес-Цензору" повідомили, що в перспективі Україна має шанс лише добудувати два нових таких реактори - на Хмельницькій АЕС, а надалі орієнтуватимуться на малі модульні реактори. Тож, оскільки після 2030 року скоріше за все працюватиме щонайбільше 6 великих реакторів (замість 15 сьогодні), будувати окремий завод для виробництва ядерного палива для мільйонників навряд чи ефективно.

Не слід відкидати також варіант із серії теорії змов: "УКРТВЗ" починає будувати завод, що змусить Westinghouse поступово вийти з українського ринку (оскільки умовою побудови заводу є гарантія того, що його продукція цілком ітиме на українські АЕС). Після викидання американських конкурентів проект заморожується. В результаті – заводу не буде, однак лишатиметься монополія російської "ТВЕЛ" і повна залежність від РФ у плані ядерного палива.

В статті наведені копії листів Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

https://censor.net.ua/resonance/3088407/budvnitstvo_zavodu_z_virobnitstva_yadernogo_paliva_v_ukran_chi_varto_boyatisya_rosyiskogo_zasillya

Енергоатом, ХАЕС, 08.10.2018

На Хмельницькій АЕС створять систему моніторингу будівельних конструкцій на основі сучасних методів діагностики

... на Хмельницькій АЕС у рамках програми «Інструмент співробітництва у галузі ядерної безпеки» відбувся семінар.

Серед учасників робочої групи, які працювали над проектом: представники Єврокомісії, експерти закордонних компаній фахівці Енергоатома, Держатомрегулювання, Державного науково-технічного центру з ядерної та радіаційної безпеки, а також всіх АЕС України.

Проект стартував у листопаді 2015 року, і в цьому році планується його завершення. За словами керівника групи **Нарцісо Гарате (Narciso Garate)**, для ХАЕС розроблені процедури та система моніторингу, яка спочатку буде

впроваджена на пілотному першому енергоблоці атомної станції. Надалі така система моніторингу буде поширена серед усіх АЕС України.

«Цей проект направлений на підвищення безпеки і виконання робіт з моніторингу конструкцій атомних станцій. Він включає обстеження і перевірку, за допомогою яких можна підтвердити, що конструкції працюють у відповідності до вимог, норм та правил України», - зазначив технічний експерт компанії JSO Пол Мейкок (Paul Maucosk).

За словами начальника відділу експлуатації будівель і споруд Хмельницької АЕС Геннадія Ткачука, система моніторингу, яка пропонується українським АЕС заснована на кращому світовому досвіді, і персонал ХАЕС має можливість і потенціал для подальшого вдосконалення цієї системи, щоб, увібравши світовий досвід, стати найкращими.

Енергоатом, РАЕС, 08.10.2018

Розпочався новий навчальний рік «Ядерної школи РАЕС»

У День працівників освіти стартував новий навчальний рік для учасників молодіжного освітнього проекту «Ядерна школа РАЕС». Єдиний в Україні, унікальний за своїм форматом проект Рівненської АЕС та Українського ядерного товариства створено з метою популяризації атомної енергетики, підтримки її позитивного іміджу та формування потенційного кадрового резерву електростанції.

Відну лекцію-бесіду у дружній атмосфері зі старшокласниками провів генеральний директор підприємства Павло Павлишин. Під час заходу юнаки та дівчата дізналися безліч пізнавальної інформації, у тому числі, про історію створення Компанії та Рівненської АЕС, основні цілі, принципи та особливості роботи електростанції, її роль та місце в енергетиці країни, про позитивний досвід продовження термінів експлуатації енергоблоків РАЕС та тенденції розвитку атомної галузі в світі...

«Важливо, аби учні проявляли активність, були більш відкритими та комунікативними. Сподіваюсь, «Ядерна школа РАЕС» подарує усім своїм слухачам ці якості та дозволить без вагань визначитись із майбутнім фахом, - наголосив Павло Павлишин. - Нам потрібні перспективні молоді фахівці – від електриків до турбіністів, які вноситимуть нові ідеї для вдосконалення процесів виробництва та розвитку галузі в цілому. Впевнений, «Ядерна школа РАЕС» не пройде безслідно для її випускників і вже через декілька років ми знову зустрінемось з ними вже під час працевлаштування на Рівненську АЕС».

Урядовий портал, 10.10.2018

Міненерговугілля спільно з МАГАТЕ опрацьовують механізм врегулювання проблемних питань роботи підприємств атомно-промислового комплексу та управління відходами

Заступник Міністра енергетики та вугільної промисловості Юлія Підкоморна проінформувала, що наразі триває етап кропіткої підготовчої роботи та здійснюються кроки щодо врегулювання проблемних питань у роботі підприємств атомно-промислового комплексу...

«Ми прагнемо підходити до вирішення проблеми максимально конструктивно і співпрацюємо з усіма дотичними органами влади», - відзначила Юлія Підкоморна. Також було акцентовано увагу, що всі роботи здійснюються у відповідності до

вимог МАГАТЕ щодо радіаційної та ядерної безпеки.

У свою чергу Катерина Дюфре, Офіцер управління проектами Департаменту технічної співпраці МАГАТЕ (Міжнародне агентство з атомної енергії), повідомила, що організація здійснює реалізацію програми технічної співпраці з 33 країнами та подякувала за налагоджену комунікацію з представниками контактної групи.

Катерина Дюфре зазначила, що МАГАТЕ сприятиме Україні в пошуках безпечного та ефективного вирішення питання подальшого поводження з накопиченими відходами відповідно до українських норм радіаційної безпеки та міжнародних рекомендацій.

РАЕС, 10.10.2018

Наймолодшому енергоблоку України – 14 років!

10 жовтня енергоблок №4 Рівненської АЕС - наймолодший атомний енергоблок України – святкує річницю введення в експлуатацію. Його пуск був безумовним кроком вперед для РАЕС та усієї України.

Вперше реакторну установку енергоблоку №4 Рівненської АЕС виведено на мінімальний контрольований рівень потужності о 8:06 26 вересня 2004 року. А вже за два тижні – 10 жовтня 2004 року – відбулося перше ввімкнення турбогенератора ТГ-6 в мережу – енергоблок розпочав свою роботу. Це був другий мільйонник на майданчику Рівненської АЕС й спільна перемога колективу НАЕК «Енергоатом».

Енергоблок №4 РАЕС – це третій атомний енергоблок, що зводився за часів незалежної України. Вперше науковий супровід пусків Х2/Р4 здійснювався виключно вітчизняними спеціалістами-атомниками. За 14 років експлуатації енергоблоком №4 РАЕС вироблено 85,8 млрд кВт год електроенергії. Коефіцієнт використання встановленої потужності (Кввп) енергоблоку складає 69,9%. Нині енергоблок виробляє понад 24 млн. кВт год електроенергії щодоби. Тож можна однозначно стверджувати, що пуск РАЕС-4 став вірним стратегічним рішенням, яке сприяло потужному поштовху в розвитку та зміцненні економіки країни.

НАЕК «Енергоатом» здійснює комплекс організаційних і технічних заходів для підвищення номінальних потужностей та КВВП вітчизняних енергоблоків, що передбачено Енергетичною стратегією України до 2035 року.

Пілотним на підприємстві обрано наймолодший з них – енергоблок №4. Наразі проведено серію обстежень та оцінку блоку. Згідно технічної документації дозволена теплова потужність становитиме 3045 МВт, електрична – більше 1020 МВт.

Николаевские вести, 10.10.2018

Николаевская "Могилянка" стала единственным заведением в области, имеющим разрешение на обучение персонала по вопросам радиационной безопасности

Черноморский национальный университет имени Петра Могилы стал единственным заведением на Николаевщине, у которого есть разрешение на обучение персонала и должностных лиц по вопросам радиационной безопасности и радиационного контроля при осуществлении отдельных видов деятельности в сфере использования ядерной энергии, сообщает пресс-служба вуза.

Как известно, воздействие ионизирующего излучения на организм человека в больших дозах опасно и может привести к непоправимым изменениям. Именно поэтому во всех странах на радиационно-опасных объектах введена система

изучения и проверки знаний по радиационной безопасности персонала. Проверку норм, правил и стандартов по радиационной безопасности проводят специально обученные должностные лица.

Разрешение предоставляет Государственная инспекция ядерного регулирования Украины - орган исполнительной власти, который контролирует безопасное использование ядерной энергии.

— В ЧНУ имени Петра Могилы уже более 7 лет действует Научно-исследовательский институте радиационной и техногенно-экологической безопасности во главе с профессорами **Юрием Томилиным** и **Людмилой Григорьевой**.

Интерфакс-Украина, Энергореформа, 11.10.2018

ГИЯРУ продлила срок эксплуатации блока №4 Запорожской АЭС на 10 лет

Государственная инспекция ядерного регулирования Украины (ГИЯРУ) на заседании продлила срок эксплуатации блока №4 Запорожской АЭС на сверхпроектный период по результатам периодической проверки безопасности, срок эксплуатации блока продлен на 10 лет.

Інформація на цю тему – Енергоатом, ЗАЕС, 10.10.2018 «Оприлюднено звіт Держатомрегулювання за результатами громадського обговорення питання про можливість продовження експлуатації енергоблока №4 ЗАЕС».

KievVlast, 11.10.2018

На строительство хранилища ядерных отходов в Чернобыле потратят более 323 млн гривен

Госпредприятие "Центральное предприятие по обращению с радиоактивными отходами" заключило три договора на строительство "под ключ" инженерно-транспортных сетей хранилища для промежуточного хранения высокоактивных отходов (ЦХОЯТ) в зоне отчуждения. Речь идет об отработанном ядерном топливе украинских АЭС, которое возвращается из РФ после переработки. Общая сумма по трем договорам составила 323,5 млн гривен. Два тендера выиграла корпорация "Укртрансстрой" и один – ООО "БК "Укрстроймонтаж".

Речь идет о строительстве противорадиационного укрытия, внешних инженерных сетей и железнодорожных путей.

Корпорация "Укртрансстрой" должна провести проектно-изыскательные работы, разработать проектную документацию, включая получение экспертного отчета. Основные работы предполагают строительство внешних инженерных сетей хранилища, включающие в себя систему электроснабжения (с 10-ю трансформаторными подстанциями и дизель-генераторной установкой), систему заземления и молниезащиты, систему водоснабжения и канализации, систему связи, сигнализации и оповещения. Также подрядчик должен провести системы телефонизации, радиофикации и оповещения, компьютерную и кабельную сети, пожарную сигнализацию, внедрить радиационный контроль и мониторинг, систему контроля управления доступом.

Гарантийный срок эксплуатации объекта должен составить 30 лет с дня приема его в эксплуатацию.

Еще один договор на строительство транспортных сетей в зоне отчуждения (железнодорожные пути) ГСП "ЦППРВ" по результатам тендера заключило 3 октября 2018 года с ООО "БК "Укрстроймонтаж". Стоимость соглашения составила 92,1 млн гривен.

Согласно договору, подрядчику необходимо построить железнодорожную колею с присоединением к существующему подъездному железнодорожному пути к ЦХОЯТ за пределами территории комплекса предприятий "Вектор". Предполагается, что подрядчик спроектирует и построит одноколейную колею шириной 1520 мм. Протяженность железнодорожного пути ориентировочно должна составить 1,7 км с максимальной скоростью движения 60 км/ч. На территории "Вектора" нужно обустроить промышленный железнодорожный парк с пятью железнодорожными путями для маневра подвижного состава с вагонами с учетом возможности подачи вагонов-контейнеров на разгрузку в хранилище. В техзадании отмечается, что ожидаемый объем перевозок в хранилище спецпоездом с вагонами, загруженными контейнерами составляет 2 поезда в год. Поезд состоит из 11 вагонов. В состав спецпоезда входят четыре вагона-контейнера грузоподъемностью 120 тонн, один вагон сопровождения, два вагона прикрытие. Длина поезда составляет 250 м, тип локомотива будет определен на стадии проектирования.

По всем трем тендерам работы должны быть завершены до 25 декабря 2020 г.

Отметим, что исполняющим обязанности руководителя Государственного специализированного предприятия "Центральное предприятие по обращению с радиоактивными отходами" с января 2018 года является **Андрей Бургомистренко**.

НАСЛІДКИ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС ЛІДКИ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», Укрінформ, 02.10.2018

Зона відчуження ЧАЕС помолодшала на 200 років

Фрагменти із інтерв'ю Віталія Петрука,

голови Державного агентства з управління зоною відчуження

Василь Короткий, Відень

Зона відчуження — як унікальний біосферний заповідник, який щорічно відвідують десятки тисяч туристів. Майданчик, де втілені унікальні за своєю природою та інженерними рішенням об'єкти. Хаб альтернативної енергетики та місцезнаходження дата-центрів. Такими планами розвитку Чорнобиля в інтерв'ю Укрінформу поділився голова Державного агентства України з управління зоною відчуження (ДАЗВ) Віталій Петрук.

— Основна міжнародна співпраця сконцентрована наразі довкола завершення двох основних проектів — будівництва Нового безпечного конфайнменту (НБК) і Сховища відпрацьованого ядерного палива для ЧАЕС "СВЯП-2". Роботи по обох проектах знаходяться на фінальній стадії.

Також маємо постійне співробітництво з Єврокомісією та країнами-партнерами щодо розбудови системи поводження з радіоактивними відходами — будівництва нових сховищ...

Хочу наголосити, що обидва об'єкти є унікальними у світі, й саме тому їх будівництво є надзвичайно складним. З огляду на це, пріоритет стоїть не стільки у термінах введення в експлуатацію чи завершення будівництва, скільки в отриманні функціональних та безпечних об'єктів.

— ЧАЕС експлуатувалася з вересня 1977 року по грудень 2000 року.

Програма зняття ЧАЕС з експлуатації була розрахована на 64 роки, але це за

умови її повного і вчасного фінансування. Сьогодні ми досягли певних успіхів, зокрема, 1-3 енергоблоки повністю звільнені від ядерного палива, в тому числі — пошкодженого...

Крім того, триває перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему. Наразі визначена етапність, і вона реалізується — будується НБК...

— Після створення Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника, куди увійшли 80% зони, ця територія буде розвиватися як природний резерват, з обмеженим доступом людини. Решта зони, райони у безпосередній близькості до ЧАЕС — це територія спеціального промислового використання. Законодавче підґрунтя для розвитку зони відчуження саме в таких площинах Агентством уже закладено, Урядом підтримано — й відповідні проекти знаходяться у Верховній Раді.

За оцінкою фахівців, природа у зоні відчуження повернулася до того стану, який був 200 років тому. Навіть до створення біосферного заповідника, антропогенний вплив людини тут мав місце лише на близько 5-7% території, решта зони належала сама собі й розвивалася самостійно.

... за 10 років я б хотів побачити зону відчуження осередком науки, освіти і високих технологій.

— Поки все лише на початковій стадії. Одна невелика сонячна електростанція на 1МВт вже працює, ще одна будується біля м.Чорнобиль, також невелика — до 1,5 МВт...

Крім того, розглядається питання створення й вітроелектростанцій. Наразі одне з рішень надання згоди на розробку землеустрою під вітрові електростанції знаходиться в Секретаріаті Кабінету Міністрів. Там український інвестор. Якщо говорити про іноземних інвесторів, то сонячним проектом займаються французи. Також є певний інтерес із боку американців, обережна зацікавленість — із боку японців.

— Зростання інтересу серед громадян до відвідування зони стало для нас певною несподіванкою. Так, торік був певний рекорд — біля 50 тис. відвідувачів. Цього року вже можна говорити, що їх буде ще більше. І понад 70% з них іноземці.

— При дотриманні правил поведінки в зоні відчуження жодної радіаційної небезпеки для відвідувачів немає.

Так, потенційна небезпека виносу радіонуклідів за межі зони може бути в результаті пожеж. І тому одне з наших найголовніших завдань — зробити все можливе, щоб запобігти займанням у зоні відчуження.

РІЗНЕ

AtomInfo.Ru, 30.09.2018

93-летний премьер-министр Малайзии высказался против строительства АЭС в этой стране

Премьер-министр Малайзии **Махатхир Мохамад** выступил против строительства атомных станций в этой стране. Соответствующее заявление он сделал 18 сентября, выступая на открытии электроэнергетической конференции.

Политик признал, что "многие хотели" строительства АЭС в Малайзии, но сам он не поддерживает атом.

"Мы решили не использовать атомную энергию в Малайзии. Такую же

политику я проводил в бытность четвёртым (по счёту) премьер-министром (1981-2003 годы). Этой политики не придерживались пятый и шестой премьер-министры, но теперь я вернулся (на пост премьер-министра)", - сказал Махатхира Мохаммад.

Политик высказался в пользу применения угля и "других видов топлива" для генерации электроэнергии.

93-летний Махатхир Мохаммад был назначен премьер-министром в 2018 году после победы на выборах оппозиционного блока

Главное, 01.10.2018

Frankfurter Rundschau: Россия хранит молчание относительно радиоактивного выброса

Через год после предполагаемого выброса радиации на заводе "Маяк" на Южном Урале многие вопросы так и остались без ответа, говорится в статье на сайте немецкой газеты Frankfurter Rundschau.

"Несмотря на доказательства в пользу того, что за повышением уровня радиации, зафиксированным во многих странах Европы, стоит инцидент на заводе "Маяк", пользующемся недоброй славой, российские власти продолжают противодействовать детальному расследованию. Об этом стало известно из ответа Федерального министерства экологии Германии на запрос, поступивший от партии "зеленых", - сообщает **Стивен Гейер**, автор статьи.

Эта ситуация, пишет автор публикации, не только обнажает слабые стороны действующей Международной конвенции о раннем оповещении, принятой после катастрофы на АЭС в Чернобыле. "Федеральное правительство в связи с неполученными ответами на многие вопросы опасается, что подобные инциденты могут повторяться".

В России, пишет автор статьи, была создана специальная комиссия по расследованию - правда, не при государственном надзорном органе, а при РАН. "Комиссия между тем не смогла далеко продвинуться в расследовании, поскольку, как сообщается, ей было предоставлено недостаточно данных".

"Имеющиеся данные и снимки со спутника указывают на завод "Маяк" в Челябинске как на место радиоактивного выброса", - сообщается далее.

Atominfo.ru, 01.10.2018

Канада: будущее за малыми

В Вене с 17 по 21 сентября 2018 года прошла 62-ая сессия генеральной конференции МАГАТЭ. Одно из мероприятий на полях (side event) сессии было посвящено планам Канады по развитию малой атомной энергетики.

Для Канады атомная отрасль играет особую роль. Она самодостаточна и носит общенациональный характер, напомнил участникам мероприятия **Кристофер Иванс** из аппарата канадского министерства природных ресурсов.

Атомная энергетика в Канаде имеет большое значение для экономики. Благодаря атому, в Канаде существует 30 тысяч рабочих мест. Действующие блоки с реакторами CANDU обеспечивают 15% от общей генерации электроэнергии, а урановый экспорт вносит весомый вклад в национальный бюджет.

Канадские АЭС - второй в Канаде по значимости чистый энергоисточник, а канадские подходы к обращению с радиоактивными отходами рассматриваются в мире, по словам Иванса, как "золотой стандарт".

Но что ожидает атомную отрасль Канады в будущем? По мнению докладчика, перспективы развития канадской атомной энергетики неразрывно связаны с малой атомной энергетикой.

Малая атомная энергетика - это переосмысленная атомная энергетика, по словам Иванса. Малые реакторы могут снабжать энергией крупные дата-центры, промышленные предприятия и удалённые населённые пункты. Но, кроме того, они же могут взять на себя роль катализаторов зелёного развития.

Правительство Канады совместно с отраслью разрабатывает дорожную карту развёртывания в стране малых реакторов. В случае, если работа по малым реакторам увенчается успехом, по мнению Иванса, Канада получит для себя немало выгод.

«ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА», 01.10.2018

Почему «Газпром» просел в списке энергетических лидеров

Денис Лавникович

В ежегодном рейтинге крупнейших энергетических компаний мира по версии S&P Global Platts за 2018 г. «Газпром» занял 17-е место, хотя годом ранее был первым. **Лидерство вновь вернула себе американская компания Exxon Mobil. А на второе место вышел российский «Лукойл».**

В пятерку лидеров в этом году также вошли американская Phillips 66, немецкая E.ON SE и китайская China Shenhua Energy Co Ltd. Во второй пятерке оказались американская Valero Energy, индийская Reliance Industries, французская Total, китайская China Petroleum & Chemical Corporation и тайландская PTT.

Данный рейтинг впервые вышел в 2002 г. Его составители учитывают стоимость активов компаний, выручку, прибыль, а также рентабельность инвестированного капитала. Также эксперты S&P Global Platts обязательно учитывают политическую и геоэкономическую ситуацию, в которой работает та или иная компания.

Рисков для будущего «Газпрома» сейчас куда больше, чем рыночных перспектив. Одна из самых больших неопределенностей связана с проектом газопровода «Северный поток-2». Обещание Кремля самостоятельно профинансировать проект в случае введения американских санкций оптимизма не добавляет.

Также в первом полугодии «Газпром» поставил очередной рекорд по росту долга. Валютный долг газового гиганта вырос из-за падения курса рубля. При этом «Газпром» из-за западных санкций не может выйти на международные рынки капитала...

У «Газпрома» по-прежнему отрицательное сальдо денежного потока, которое составляет 27 млрд руб. Это означает, что поступления на счета опять не покрыли расходы.

«Процесс ослабления позиций «Газпрома» в глазах аналитиков идет давно, уже года четыре..., — сказал в комментарии эксперт консалтинговой компании Civitta (Литва) Андрис Паузицис. — А в стратегическом плане за минувшие годы все участники рынка убедились: «Газпром» по факту не коммерческая компания, а политическое орудие. И цель ее работы отнюдь не в получении прибыли, а в решении внешнеполитических проблем России. А это не устраивает инвесторов».

В перспективе эксперты также видят высокие геополитические риски для «Газпрома». ...тяжелая ситуация с украинскими контрактами, судебные разбирательства в Стокгольме, аресты имущества в Европе... Новые санкции

могут быть введены в любой момент, в том числе учитывая недовольство США строительством «Северного потока-2».

Надо понимать, что «Газпром» несет серьезные капитальные затраты в рамках инвестиционных программ, куда входит строительство «Северного потока-2», «Турецкого потока» и «Силы Сибири». Это проекты, которые требуют денег, но совсем не факт, что они будут коммерчески использоваться. Однако эти затраты вкупе с налогами съедают доходы компании, что делает вложения в акции «Газпрома» не такими привлекательными.

Додаткова інформація на цю тему – «Вечерние вести», 8-14.10.2018 «Сможет ли «Северный поток-2» заменить Гронинген?», Алан Райли, The American Interest (США). Есть веские основания полагать, что «Северный поток - 2» является «отвлекающим» газопроводом, который строится для реализации стратегических целей России - в основном для ослабления позиций Украины и государств Центральной и Восточной Европы.

Для того чтобы сократить до минимума срок действия возможного возобновленного контракта на транзит газа через Украину, две нитки газопровода «Северный поток - 2» (в отличие от двух ниток «Северного потока - 1») строятся не одна за другой, а одновременно. Однако практически во всем остальном «Северный поток - 2» строится теми же методами в соответствии с теми же технологиями, что и «Северный поток - 1». Это явно свидетельствует о том, что целью является завершение прокладки трубопровода в кратчайшие сроки, чтобы отказаться от транзита через Украину или хотя бы значительно сократить поставки газа по этому маршруту.

Речь идет только о геополитике в отношении Украины, и очевидно, что «Газпром» не собирается увеличивать поставки газа в Европу по «Северному потоку - 2». Чтобы убедиться в этом, достаточно обратить внимание на европейский соединительный газопровод EUGAL, являющийся сухопутным продолжением «Северного потока - 2» и еще одним проектом, который реализует «Газпром» со своими европейскими партнерами. Сам «Северный поток - 2» заканчивается на балтийском берегу Германии. Но сухопутный газопровод EUGAL, который будет иметь достаточную пропускную способность, чтобы принимать весь годовой объем газа, закачиваемый по «Северному потоку - 2», ориентирован не на Западную Европу, а направлен на восток - к границам Польши и Чехии. Он соединяется с газотранспортными системами государств Центральной и Восточной Европы через газовые интерконнекторы ЕС «Запад-Восток». Очевидно, что цель строительства газопровода EUGAL состоит в том, чтобы заполнить эти интерконнекторы газом. Если это произойдет, то всем остальным поставщикам газа пробиться на рынок Центральной и Восточной Европы будет сложно.

Очевидно, что «Газпром» стремится разделить единый газовый рынок Евросоюза на две части. Западная Европа останется либерализованным открытым газовым рынком, способным получать доступ к многочисленным источникам поставок газа. А на рынке Центральной и Восточной Европы вновь будет доминировать «Газпром», и страны этого региона вновь окажутся под влиянием РФ.

Угрозой для реализации российского плана при поставках газа в Центральную и Восточную Европу по «Северному потоку - 2» является то, что если газ в Европу будет по-прежнему поставляться по газопроводу «Братство», то этот газ будет «составлять конкуренцию» топливу, поступающему по «Северному потоку».

Поэтому строительство российских газопроводов лучше всего рассматривать как тактический ход с целью восстановления отношений «один на один» восстановления права принудительно устанавливать цены на энергоносители во всем регионе, в котором, по мнению россиян, они должны господствовать.

Реальное решение заключается не в строительстве новых газопроводов, имеющих политическую подоплеку, а в разработке надежного дублирующего энергетического комплекса возобновляемых источников энергии и альтернативных источников природного газа.

Для европейцев «Северный поток - 2» является уроком на будущее, наглядным примером того, что если Россия предлагает построить еще один газопровод, это не значит, что она собирается продавать вам больше газа.

<https://gazetavv.com/news/world/1538737750-smozhet-li-severnyy-potok-2-zamenit-groningen-.html>

metals-expert.com, 02.10.2018

Китай заинтересован в покупке уранового рудника Rio Tinto

Rio Tinto, второе по величине в мире уранодобывающее предприятие, ведет переговоры с Китайской национальной ядерной корпорацией (CNNC) о продаже принадлежащей государству своей доли в урановом руднике Намибии Rössing.

Хотя горнодобывающий гигант официально не признал переговоры с CNNC, но министр энергетики Намибии Симеон Негумбо подтвердил их в местной газете «Намибия».

Рио имеет почти 69-процентную долю в Rössing, самой длинной в мире открытой шахте, в то время как остальная часть принадлежит иранской иностранной инвестиционной компании (15 %), Промышленной корпорации Южной Африки (10 %), правительству Намибии (3 процента) и местных интересов (3 %).

CNNC кажется логичным покупателем для Rössing, поскольку он уже владеет ближайшей шахтой Husab, третьей по величине шахтой в мире по добыче урана, которая собирается производить до 15 миллионов фунтов урана в год.

Однако эксперты по-прежнему с осторожностью относятся к долгосрочным прогнозам на уран. Низкие цены за последние 10 лет отрицательно повлияли на прибыльность существующих шахт и разрушительное воздействие на потенциал проектов ранней стадии, чтобы поднять необходимое финансирование, чтобы быть готовым к добыче, когда спрос поднимется.

Вместе с тем они отметили, что недавние сокращения поставок крупными производителями - в основном канадской Cameco (TSX: CCO) (NYSE: CCJ) и государственной шахтой Казахстана «Казатомпром», а также закрытием ряда более дорогостоящих шахт, начав смену баланса в дефицит за более чем десятилетие.

РБК-Россия, 02.10.2018

Россию обвинили в подрыве контроля за черным рынком ядерных материалов Владислав Гордеев

Россия представляет собой угрозу для программы МАГАТЭ по контролю за незаконным оборотом ядерных материалов, заявил помощник госсекретаря США **Кристофер Форд**. Текст его речи опубликован на сайте Госдепа.

По его словам, база данных об инцидентах и незаконной торговле ядерными материалами, которую ведет МАГАТЭ (Incident and Trafficking Database, ITDB),

является «единственной в мире, которая пытается вести учет радиоактивных и ядерных материалов, находящихся не под контролем». Внесение в нее данных об «использовании Кремлем радиоактивного полония для отравления в Великобритании Александра Литвиненко», по словам Форда, создает ситуацию, которая угрожает «подрывом» работы этого института.

Чиновник не пояснил, как именно информация о деле Литвиненко подрывает работу контрольного механизма МАГАТЭ.

При этом он отметил успехи международных наблюдателей и следователей в предотвращении таких нападений, но подчеркнул, что угроза радиологического или ядерного терроризма сохраняется.

К. Форд отметил, что со времени распада Советского Союза зафиксировано 18 случаев изъятия оружейных ядерных материалов. В этот перечень вошли несколько случаев изъятия высокообогащенного урана в Грузии и Молдавии в начале 2000-х годов. Несколько инцидентов, уточнил Форд, связаны с «чеченскими группами в России», когда террористы также пытались создать «грязные бомбы», но безуспешно.

«Идет системное противостояние между США и Россией, при котором стороны обвиняют друг друга в разрушении международных норм и режимов. И тема того, что Россия — угроза с точки зрения неконтролируемого оборота оружия и веществ массового поражения, выбрана США как один из лейтмотивов такого противостояния», — считает главный редактор журнал «Россия в глобальной политике» **Федор Лукьянов**.

По мнению Лукьянова, в заявлении Форда не просматривается желания США повлиять на МАГАТЭ по части «ядерной сделки» с Ираном.

Россия не может угрожать МАГАТЭ, считает главный редактор портала Atominfo **Александр Уваров**. «Незаконный оборот ядерных материалов волнует Россию точно также, как и Европу и кого угодно. Такую программу продолжим выполнять дальше», — отметил он.

В январе 2016 года был опубликован отчет судьи **Роберта Оуэна** о результатах публичных слушаний дела о смерти Литвиненко.

Официальная Москва последовательно отрицала обвинения в причастности к убийству Литвиненко, отчет Оуэна Кремль назвал «квазиисследованием».

AtomInfo.Ru, 03.10.2018

ВАО АЭС призвала новых участников к раннему взаимодействию

Всемирная ассоциация организаций, эксплуатирующих атомные электростанции (ВАО АЭС), призвала новых участников атомной отрасли к взаимодействию на стадиях строительства и пуска энергоблоков.

Работая в тесном контакте с ВАО АЭС уже с ранних стадий проектов по строительству атомных блоков, новички выиграют от максимальной поддержки, которая позволит им обеспечить своевременный, безопасный и надёжный пуск новых блоков, считают в ассоциации.

В ВАО АЭС подготовлен документ "Состояние нового строительства", в котором проанализирован "изменяющийся облик" мировой атомной энергетики с упором на программы по новому строительству - как с точки зрения новичков, так и с точки зрения действующих станций.

Динамика в мировой атомной отрасли сохраняется. Новые станции

сооружаются или планируются к сооружению в Бангладеш, Египте, Саудовской Аравии, Турции, ОАЭ и других странах.

В Китае продолжается амбициозный проект по расширению парка АЭС. В Белоруссии, Великобритании, России, США, Финляндии и Франции строятся новые блоки.

В 2017 году ВАО АЭС провела пять предпусковых проверок (pre-startup reviews, PSUR) на новых блоках до загрузки топлива в активные зоны их реакторов.

"С точки зрения нового строительства, в мировой атомной отрасли настало время перемен. В ближайшие десятилетия продолжится сдвиг традиционной коммерческой атомной генерации с Запада на Восток", - считает исполнительный директор ВАО АЭС **Питер Прозецки** (Peter Prozesky).

"Наши PSUR показывают, что новые блоки и эксплуатирующие организации должны начинать взаимодействовать с ВАО АЭС и присоединяться к нашей ассоциации раньше, чем было принято до сих пор - а именно, как только будет подписан контракт на выполнение основных работ по сооружению блока", - считает Прозецки.

Ассоциация операторов оказывает помощь новичкам в рамках своей программы "New Unit Assistance" (NUA). Помощь включает в себя проведение миссий поддержки (member support missions, MSM), семинаров, учебных курсов и других мероприятий.

В 2017 году четыре региональных центра ВАО АЭС провели, в общей сложности, 68 миссий поддержки и семинаров для новичков и новых блоков.

Программа NUA поощряет раннее взаимодействие с новыми блоками и новичками путём сотрудничества с такими организациями, как МАГАТЭ. Подобное раннее взаимодействие означает, что ВАО АЭС может начать оказывать поддержку ещё до формального принятия нового блока или новичка в тот или иной региональный центр ассоциации.

Первый канал, 04.10.2018

Сотрудничество в энергетике стало одной из главных тем на переговорах министров иностранных дел России и Венгрии

Сотрудничество в энергетике стало одной из главных тем на переговорах министров иностранных дел России и Венгрии, которые состоялись в Москве. **Сергей Лавров** и **Петер Сийярто** обсудили, в том числе как идет реализация проекта по строительству двух новых блоков на АЭС «Пакш». По словам главы российской дипломатии, они укрепят энергобезопасность Венгрии.

Что касается поставок газа, министр иностранных дел Венгрии призвал Брюссель и страны Западной Европы «не ставить палки в колеса» в вопросе строительства трубопровода «Турецкий поток». Сергей Лавров, в свою очередь, прокомментировал, как идет прокладка «Северного потока-2», напомнив, почему проект так важен для Старого Света.

«Сейчас, когда Украина доказала свою ненадежность в качестве транзитера, когда газотранспортная система Украины находится в достаточно тревожном состоянии, наши компании – «Газпром» вместе с партнерами из европейских стран соорудили первую ветку «Северного потока», уже начинается строительство «Северного потока-2». На этот счет все необходимые разрешения получены», – отметил Сергей Лавров.

Об Украине, а точнее о непростых отношениях с этой страной говорил и коллега Сергея Лаврова.

Апостроф, 05.10.2018

**США обвинили Россию в кибератаке
на поставщика ядерного топлива для Украины**

США обвинили семерых сотрудников российского ГРУ в сговоре с целью взлома компьютеров и кражи данных, в том числе в попытках проникнуть в компьютерные сети компании Westinghouse Electric Co, занимающейся атомной энергетикой, сообщает Reuters.

Минюст США обнародовал заявление, что один из российских офицеров, занимающийся сетевой разведдеятельностью, похитил данные учетных записей сотрудников Westinghouse, включая тех, кто занимался разработкой новейших ядерных реакторов и инновационных реакторных технологий.

Как сообщает издание, Westinghouse, базирующаяся вблизи Питтсбурга, штат Пенсильвания, занимается поставкой топлива, проектированием станций и оказанием других услуг в сфере атомной энергетики. Среди клиентов компании - Украина.

Трем из семи офицеров также предъявлены обвинения в рамках отдельного дела, открытого офисом спецпрокурора США **Роберта Мюллера**, за их роль в хакерской деятельности, целью которой было повлиять на президентские выборы 2016 года.

По утверждению Минюста США, российские хакеры также пытались делигитимизировать международные антидопинговые организации и раскрыть имена чиновников, которые выявили поддерживаемую российскими властями допинговую схему, говорится в обвинительном заключении.

Американские обвинения в сговоре для совершения компьютерного мошенничества и неправомерного использования компьютеров, а также сетевого мошенничества и отмывания денег были выдвинуты спустя несколько часов после того, как власти Нидерландов сообщили, что в апреле предотвратили попытку российских спецслужб взломать сеть Организации по запрещению химического оружия (ОЗХО).

В обвинительном заключении говорится, что один из российских офицеров, Иван Сергеевич Ермаков, провел "техническую разведку" Westinghouse еще 20 ноября 2014 года и получил доступ к IP-адресам, доменам и сетевым портам. Хакеры также изучали данные сотрудников Westinghouse и их опыт в ядерных исследованиях.

Минюст США утверждает, что в декабре Ермаков и его сообщники зарегистрировали фальшивый домен и сайт, копируя официальный сайт компании, и отправили фишинговые письма как минимум пяти сотрудникам Westinghouse. Как только люди нажимали на фальшивый адрес и вводили логины, их перенаправляли в официальную компьютерную сеть компании.

В других случаях хакеры применяли целевой фишинг, рассылая письма на личные адреса электронной почты сотрудников компании, вынудив двоих из них перейти по вредоносным ссылкам, говорится в тексте обвинения.

Додаткова інформація на цю тему – ТАСС, 05.10.2018 «Компания Westinghouse не нашла следов взлома ее систем». Американская компания Westinghouse, которая, по утверждению американских властей, ранее подверглась

кибератакам со стороны сотрудников российской военной разведки, полагает, что успешного проникновения в ее системы не было, но сотрудничает с министром США при проведении расследования. Об этом говорится в заявлении данной компании, опубликованном на сайте газеты The Epoch Times, телеканала CBS и ряда других американских СМИ.

С утверждениями о том, что сотрудники российской военной разведки ответственны за кибератаку на Westinghouse выступил в четверг прокурор по западному округу штата Пенсильвания **Скотт Брэди** на пресс-конференции в министерстве юстиции США. Компания работает в сфере атомной энергетики. Брэди заострил внимание на том, что Westinghouse "поставляла ядерное топливо Украине".

Atominfo.RU, 07.10.2018

Ряд американских компаний разрабатывают проекты микрореакторов

Ряд американских компаний разрабатывают проекты микрореакторов, которые могут использоваться как в гражданском секторе атомной энергетики, так и для нужд военных.

Краткий обзор известных на сегодняшний день проектов приводится в отчёте, подготовленном в NEI.

Под термином "микрореактор" в отчёте понимаются установки с электрической мощностью 10 МВт(э) и менее.

Авторы отчёта прогнозируют, что первый микрореактор на объектах министерства обороны США может появиться спустя семь лет (пять лет при ускоренном сценарии и десять лет при замедленном).

Компания "**General Atomics**" (GA) разрабатывает проект мобильного ядерного источника электроснабжения, способного уместиться в стандартный грузовой контейнер типа CONEX.

Мощность реактора - от 4 до 10 МВт(э). Интервал между перегрузками превышает 10 лет.

Компания "**NuScale Power**" известна своим проектом АСММ "Nuscale" (модули мощностью 50-60 МВт(э)), который в настоящее время проходит сертификацию в комиссии по ядерному регулированию США.

В то же время, компания рассматривает различные концепции микрореакторов мощностью от 1 до 10 МВт(э).

Компания "**Oklo**" разрабатывает компактный быстрый реактор мощностью 2 МВт(э). Он предназначается для обслуживания удалённых и сельских районов, индейских резерваций, а также промышленных и военных объектов.

Топливо - HALEU, кампания реактора - до 20 лет.

Компания "**Westinghouse**" разрабатывает проект микрореактора "eVinci".

Топлива HALEU, кампания реактора - не менее 10 лет.

Компания "**X-energy**" разрабатывает проект "X-battery" - транспортабельный высокотемпературный газоохлаждаемый реактор с шаровыми твэлами тепловой мощностью 10 МВт(т).

Топливный материал - HALEU. Топливные элементы - TRISO.

Реактор может эксплуатироваться в полностью автономном режиме, без присутствия персонала на площадке.

На одной загрузке активной зоны реактор способен отработать примерно 10 лет.

Другие разработчики. В отчёте NEI без приведения конкретных деталей упоминаются другие разработчики проектов микрореакторов, причём среди них есть не только американские компании.

Упомянуты такие компании, как "HolosGen", "LeadCold Nuclear", "NuGen", "Starcore Nuclear", URENCO и "Ultra Safe Nuclear". В отчёте указано, что информации о проектах данных компаний недостаточно.

«ВЕЧЕРНИЕ ВЕСТИ», 8-14.10.2018

Россия молчит об атомной катастрофе

Стивен Гейер

Ровно год назад метеорологические службы в Германии, Австрии и Италии зарегистрировали облако радиоактивного рутения-106, которое перемещалось через всю Европу. В Германии доза радиоактивного изотопа была безопасной. Но на Южном Урале, где Федеральное ведомство радиационной защиты, исходя из показаний передвижения воздушных масс и данных измерений, предполагало источник выброса, масштаб радиоактивного заражения был «значительным», говорится в письме.

Имеющиеся в распоряжении минэкологии Германии данные, а также снимки со спутников свидетельствуют об источнике выброса в атомном комплексе «Маяк» в Челябинске. Это подтверждают также новые показания в письме немецкого правительства.

Комплекс «Маяк» был создан в годы холодной войны для производства ядерного оружия, однако сегодня он используется лишь для переработки и хранения радиоактивных отходов, а также производства материалов для исследований и медицины.

«Сейчас необходимы, во-первых, дальнейшие измерения на близлежащих территориях, особенно вокруг «Маяка», - считает председатель комитета бундестага по вопросам охраны окружающей среды **Сильвия Коттинг-Уль**. - Это долг России, она должна пригласить членов следственной комиссии по делу о рутении».

Кроме того, необходимо срочно реформировать глобальную систему раннего оповещения, требует Коттинг-Уль.

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 09.10.2018

Сонячна черепиця миколаївського студента

Олена Івашко

ВИНАХІД. Студент Чорноморського національного університету ім. Петра Могили Павло Река розробив власну версію сонячних батарей у формі черепиці. Він здобув ступінь бакалавра, навчаючись на комп'ютерному факультеті вишу, а нині працює у фірмі, що встановлює сонячні панелі. «Тема його дипломної роботи також була пов'язана із сонячними панелями, — розповідає про студента викладач кафедри автоматизації та комп'ютерно інтегрованих технологій Олександр Беліков. — Ми з ним почали працювати чотири роки тому. Разом брали участь у внутрішньоуніверситетському конкурсі стартапів Business opportunities. Два роки розробляли власні сонячні портативні панелі, є навіть патент і наукова стаття». Тоді Павло і запропонував ідею сонячних батарей у черепиці, але потрібен був час на реалізацію проекту. Винайдена сонячна черепиця має стати елементом сонячної електростанції. Розробку вже запатентовано і представлено на міжнародній

агропромисловій виставці AggroExpo-2018, яка проходить щорічно на Кіровоградщині. Найближчим часом на підприємстві, де працює хлопець, планують спорудити тестовий дах із такої черепиці на полігоні в одному з мікрорайонів міста, а згодом започаткувати виробництво в Миколаєві.

Факты и комментарии, 10.10.2018

Стало известно, что будет с человеком, который съест радиоактивной еды

На протяжении последних ста лет человечество знает о радиации не понаслышке: атомные бомбардировки Хиросимы и Нагасаки, чернобыльская катастрофа, а также целый ряд менее разрушительных инцидентов, таких как авария на АЭС «Фукусима-1».

Но что произойдет, если человек съест радиоактивную пищу? Таким вопросом задалась группа ученых исследователей, пишет Naked Science.

В действительности жители Земли и так это делают с завидным постоянством. Многие продукты, которые употребляет обычная американская или европейская семья, радиоактивны. Пища может «заразиться» через почву или, например, воду, если речь идет о морепродуктах.

Опасно ли это? Оказалось, что чаще всего степень опасности невелика. Но проблема в том, что предсказать долговременные последствия влияния радиоактивных продуктов сложно.

atomic-energy.ru, 10.10.2018

Швейцарии предложили отказаться от закрытия АЭС

Отказ Швейцарии от атомной энергетики создаёт проблемы для энергетической безопасности страны. Такие выводы содержатся в докладе Международного энергетического агентства (IEA) под названием «Энергетическая политика стран IEA: Швейцария в 2018 году», опубликованном 8 октября.

В докладе отмечаются успехи Швейцарии в области политики энергоэффективности: потребление энергии в стране в настоящее время осталось на том же уровне, что и в 2000 году, хотя за этот период население выросло на 15%, а промышленное производство - на 30%. В случае, если эти тенденции будут продолжаться, то в перспективе до 2030 года Швейцария будет в состоянии выполнять международные обязательства по сокращению выбросов парниковых газов.

При этом, однако, отмечается, что такие успешные показатели достигнуты за счёт преобладания в Швейцарии «безуглеродной» энергетики – в первую очередь гидроэнергетики и атомной генерации. Однако этот результат может оказаться под угрозой, если швейцарское правительство сохранит курс на поэтапный отказ от АЭС.

На референдуме, состоявшемся в конце ноября 2016 года, большинство швейцарцев (55,4%) проголосовали за продолжение сохранения атомной генерации. В то же время на повторном референдуме, прошедшем в мае 2017 года, за поддержку правительственных планов по закрытию АЭС проголосовали 58,5% участников референдума. Как отмечали эксперты в связи с результатами этих референдумов, по отношению к атомной энергетике общество разделено примерно на равные части и результаты голосования являются весьма неустойчивыми, что даёт шансы на пересмотр существующей правительственной политики.

В качестве компромиссного варианта решения этих проблем авторы доклада

предлагают провести реформирование системы гидроэнергетики в Швейцарии с целью стимулирования строительства новых ГЭС, а также повышения налога на выбросы CO₂. В то же время, учитывая отсутствие полной ясности в вопросе об отношении общества к развитию ядерной энергетики, говорить о полном и окончательном отказе Швейцарии от АЭС было бы пока преждевременно.

БЕЛТА, 10.11.2018

Физический пуск реактора первого блока БелАЭС запланирован на март 2019 года

Физический пуск реактора первого блока БелАЭС запланирован на март 2019 года. Об этом сообщил заместитель министра энергетики **Михаил Михадюк**.

"Персонал для первого энергоблока набран и подготовлен. В соответствии с графиком ведется набор и подготовка специалистов под второй энергоблок", - рассказал замминистра. Он подчеркнул высокую готовность первого блока, практически завершён монтаж основного оборудования, по всем технологическим системам ведутся пусконаладочные работы. По второму блоку строительная готовность превышает 95%, ведется монтаж основного оборудования.

Пресс-конференция стала завершающим этапом пресс-тура на объекты Белорусской АЭС. Участие в нем приняли около 30 журналистов из Польши, Литвы, Германии, Венгрии, Украины и Бангладеш, а также их белорусские коллеги. Представители СМИ ознакомились с ходом строительства Белорусской АЭС. В частности, увидели центральный пульт управления основным электрическим оборудованием станции...

Побывали журналисты и в учебно-тренировочном центре АЭС, где проходят подготовку работники станции...

РБК-Россия, 11.10.2018

В Финляндии рассказали об угрозе задержки строительства российской АЭС

Строительство АЭС в Западной Финляндии финско-российским консорциумом может быть отложено, сообщает Reuters со ссылкой на президента консорциума.

Консорциум финской энергетической компании Fennovoima, «Росатома» и финских компаний Fortum и Outokumpu планирует построить АЭС «Ханхикиви-1» мощностью 1,2 ГВт к 2024 году. 36% в проекте принадлежат российской компании. Парламент страны поддержал строительство АЭС, стоимость которой оценивается в €6,5 — 7 млрд. «Росатом» планировал вложить в строительство €5 млрд.

Пока что консорциуму не удастся получить необходимые разрешения на строительство. Центр радиационной безопасности Финляндии (STUK) сообщил, что примет решение о лицензировании строительства АЭС в 2020-м году, так как еще ждет предоставления документов от консорциума.

«Обычно, когда самолет поздно отправляется, он поздно прилетает. 2024 год будет чрезвычайно амбициозным, если не нереалистичным», — сказал Reuters председатель консорциума Эса Хармала.

STUK сообщил, что документы ему предоставят к июлю 2019 года.

«Мы все еще ведем переговоры с поставщиком («Росатомом»). К концу года мы получим обновленное расписание строительства», — добавила Хармала. Представитель «Росатома» сообщил Reuters, что пока что нет планов изменения сроков строительства.

Информационное агентство «ЛІГАБізнесІнформ», 11.10.2018

Мировые державы отказываются от строительства новых АЭС

В 2017 году сумма инвестиций в атомную энергетику составила \$17 млрд, что на 45% меньше, чем в предыдущем году. Об этом сообщает газета Nikkei со ссылкой на данные Международного энергетического агентства (МЭА).

Сокращение инвестиций произошло под влиянием, в частности, нарастающей в мире тенденции к отказу от АЭС. В частности, общая сумма мировых инвестиций в строительство новых атомных электростанций снизилась на 70%.

По информации МЭА, общий объем инвестиций в энергетической сфере планеты в 2017 году составил \$1,8 трлн, сократившись на 2% по сравнению с предыдущим годом. Капиталовложения в мощности, основанные на использовании минерального топлива, в целом остались на прежнем уровне.

Германия решила полностью отказаться от АЭС, в Швейцарии по итогам референдума запрещено строить новые станции, Франция намерена сократить свою зависимость от атомной энергетики.

Аналогичные процессы происходят также и в Азии - Тайвань к 2025 году планирует полностью отказаться от АЭС, серьезные ограничения на их использование вводятся в Южной Корее.

atomic-energy.ru, 11.10.2018

Проверка подтвердила готовность энергоблока №1 Ленинградской АЭС-2 с реактором ВВЭР-1200 к вводу в эксплуатацию

На инновационном энергоблоке №1 с реакторной установкой ВВЭР-1200 Ленинградской АЭС-2 завершилась ревизия - один из самых важных и ответственных этапов перед вводом энергоблока в промышленную эксплуатацию. Проверка подтвердила, что после проведенного в августе 2018 года 15-суточного комплексного опробования энергоблока на уровне мощности 100% основное и вспомогательное оборудование работоспособно и может надежно и безопасно эксплуатироваться.

«После получения всех разрешительных документов, включая заключение Ростехнадзора о соответствии энергоблока требованиям технических регламентов и проекту, дорога для ввода энергоблока №1 ВВЭР-1200 в промышленную эксплуатацию будет открыта. Блок будет надежно и безаварийно обеспечивать северо-западный регион электроэнергией и способствовать его развитию и процветанию», - подчеркнул директор Ленинградской АЭС **Владимир Перегуда**.

Инновационные, самые мощные на сегодняшний день энергоблоки с водяными энергетическими реакторами ВВЭР-1200, сооружаемые на ЛАЭС-2, относятся к новейшему поколению «3+». В них использованы самые передовые достижения и разработки, отвечающие всем постфукусимским требованиям. Такие блоки уникальны и не имеют аналогов в мире. Первый аналогичный блок запущен в конце 2016 г. на НВАЭС-2 (г. Нововоронеж). По сравнению с традиционными энергоблоками такого же типа, проект ВВЭР-1200 обладает рядом преимуществ, существенно повышающих его экономические характеристики и безопасность.

Главной особенностью проекта ВВЭР-1200 является уникальное сочетание активных и пассивных систем безопасности, делающих станцию максимально устойчивой к внешним и внутренним воздействиям. В частности, на блоке с реактором ВВЭР-1200 используются: «ловушка расплава» - устройство, служащее для локализации расплава активной зоны ядерного реактора, система пассивного

отвода тепла через парогенераторы (СПОТ), призванная в условиях отсутствия всех источников электроснабжения обеспечивать длительный отвод в атмосферу тепла от активной зоны реактора и др.

Ленинградская АЭС является филиалом АО «Концерн Росэнергоатом». Станция расположена в городе Сосновый Бор, в 40 км западнее Санкт-Петербурга на берегу Финского залива. ЛАЭС является первой в стране станцией с реакторами РБМК-1000 (уран-графитовые ядерные реакторы канального типа на тепловых нейтронах). На АЭС эксплуатируются 4 энергоблока электрической мощностью 1000 МВт каждый. Также ведётся сооружение замещающих мощностей действующей атомной станции. Первый энергоблок ВВЭР-1200 находится на завершающем этапе ввода в промышленную эксплуатацию. Продолжается сооружение энергоблока № 2. Заказчик-застройщик проекта сооружения замещающих мощностей Ленинградской АЭС - АО «Концерн Росэнергоатом»; генеральный проектировщик - АО «АТОМПРОЕКТ», генеральный подрядчик - АО «КОНЦЕРН ТИТАН-2».

Терминал, 11.10.2018

Атомная станция в штате Вашингтон продолжает бить рекорды выработки электроэнергии: 8 рекорд за 12 месяцев

АЭС Колумбия, которая находится под управлением общественного предприятия Energy Northwest продолжает бить рекорды по выработке электроэнергии.

Установлен уже восьмой рекорд за последние 12 месяцев. В августе было произведено 850 млн. кВт·ч электричества, а в сентябре – 830 млн. кВт·ч. За год такими темпами общий показатель составит более 10 млрд. кВт·ч. Электростанция производит достаточно электроэнергии, чтобы полностью обеспечить энергопотребности такого города как Сиэтл.

Компания Energy Northwest управляет атомными, солнечными, ветровыми и гидроэлектростанциями, что вкуче создает идеальный портфель проектов на неископаемых видах топлива. Но их рекордсменом по количеству по количеству выработанной электроэнергии по-прежнему остается АЭС Колумбия.

«Каждое такое достижение способствует снижению уровня выбросов углерода, а также помогает штату удерживать второе место в общенациональном рейтинге самых низких расходов на электроэнергию», – заявил генеральный директор компании **Бред Саватцки**.

АЭС Колумбия является третьим крупнейшим производителем электроэнергии в штате Вашингтон, после гидроэлектростанций Гран-Кули и плотины Вождя Джозефа. Все они работают с применением безуглеродной технологии.

EUAXIS, 12.10.2018

В Узбекистане выбрали место для будущей АЭС

Первая АЭС в Узбекистане будет построена в центральной части страны — вблизи озера Тудакуль в Навоийской области.

По словам заместитель директора Института ядерной физики Академии наук Узбекистана Ильхома Садыкова, который участвовал в совместном семинаре МАГАТЭ и компании «Росатом», потенциальные места для строительства АЭС возле Тудакуля еще исследуются.

Изначально рассматривалось порядка 70 площадок, однако к марту осталось лишь 10 наиболее подходящих для АЭС мест. В итоге было принято решение

остановиться на территории, прилегающей к водохранилищу Тудакуль, потому что это место близко к развитой инфраструктуре и подходит по сейсмологическим критериям.

Во время семинара глава компании «Русатом-Международная сеть» Александр Мертен презентовал макет будущей АЭС и сообщил, что запуск проекта намечен на 19 октября.

Планируется построить станцию, состоящую из двух современных блоков модели ВВЭР-1200 поколения «3+». Их ввод в эксплуатацию запланирован на 2028 год. Согласно проекту, гарантированный эксплуатационный срок энергоблока будущей АЭС составит 60 лет с возможностью продления еще на 20 лет.

Підготовлено Науково-технічною спілкою енергетиків та електротехніків України

Віце-президент,
Голова Виконкому НТСЕУ

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<http://www.ntseu.net.ua>